

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazabáa szerint.

Justhék és a béke.

Nyugodtan állíthatjuk, hogy e pillanatban nincs okunk sem a kormányt, sem a munkapártot a Justh-párttal megvívandó harc eredményétől féltetni. Ez a harc a mai parlamenti helyzetben senki előtt sem lehet kétes. Ha a választójogi priusz és a provizórium ellen kell küzdeni, akkor nemcsak a többség áll szemben az obstrukció csoportjával, de az egész parlament. A parlament minden pártja kész a priusz és a provizórium ellen küzdeni és a Justh-párt is tisztában lehet vele, hogy harcával a kormánynak legfőbb csak muló zavarokat, de magának végleges vereséget okozhat, mert nincs az a parlament a világon, mely eltűné, hogy egy harmincöt tagu párt döntő politikai kérdésben a maga akaratát ráoktrojálja az egész törvényhozásra.

A helyzet az hogy ma már mindenki tisztában van vele, hogy ez az obstrukció immár nem a véderőjavaslat ellen és nem a választójogért folyik. Justhék is hajlandók véderőt adni, a kormány is hajlandó megcsinálni a választójog demokratikus reformját.

Hogy miért tehát az obstrukció, nem tudjuk és e pillanatban nem is kutatjuk. Azt is tudja mindenki, hogy a provizórium nem a véderőjavaslat bukását jelenti, hanem annak összes terheit, összes kedvezései nélkül. Az obstrukció pedig nem hozhatja meg sem az általános, egyenlőt és titkost, de még a demokratikus választójogot sem, hanem csak

az lehet a Justh-pártra legjobb esetben a vége, hogy a demokratikus választójogot nem alkotják meg idejében és az új parlament nem ülhet össze az új választójog alapján.

Ha csak a kormány és a többség egzisztenciális érdekét nézzük, azt kellene mondanunk, kezdje meg a kormány a harcot ma és ne holnap. Soha harc kimenetele nem volt kétségteleenebb, mint ezé. De csak győzelmet, sikert, a kormány és a többség pra-ztizsének emelkedését hozhatja meg. De vannak szempontok, amelyek arra indítanak, hogy az utolsó órákban megfontolásra iutjük a béke konok ellenségeit: a Justh-pártot.

Az első szempont, hogy nem hisszük, nem bihetjük, hogy az a szó, melyet Justh a minap kimondott, az utolsó, február 19-iki párthatározat, a provizórium nem lehet egy függetlenségi párt harci kiáltása a halálos kirohanás előtt. Itt félreértésnek, elkeseredettségeknek kell a háttérben lenni, de a félreértéseket el lehet oszlatni, az elkeseredést meg lehet szüntetni. — Justh Gyula sokkal régebbi politikus, semhogy ne látna a helyzet-t, nem tudná, vagy be nem látna, hogy küzdelmében a provizórium csak gyűlöletes, népszerűtlen és e pillanatban lehetetlen eszköz. A cél nem lehet más mint a demokratikus választójog biztosítása. Ezt pedig nem csak elérheti, de megkaphatja olyan formában, mely nemcsak az egész erszágot megnyugtathatja, de neki és pártjának megszerezheti azt a nyugodt és büszke öntudatot, hogy küzdelmét becsülettel, eredménnyel, presztizsének teljes megbecsülésével befejezte.

Egy harmincöt tagu kisebbség nem követelheti, hogy az egész ország és az egész parlament az ő programját fogadja el minden részletében. De nem oktrojálhat a parlamentre olyan politikai montsrumot sem. Ellenben becsülettel, tisztességgel és elvhűséggel várhatja, hogy azt a küzdelmet, melyet a demokratikus választójog nagy elvéért folytatott, a kormánypárt is megfelelő formában honorálja.

Magyar tüntetők a horvátok közt.

Magyar középiskolát Eszékre.

A Szlavóniai Magyar Ujság szerkesztőjéhez a következő levél érkezett:

Tekintetes szerkesztőség!

Értesülésem szerint a február 24-én lezajlott tüntetésben, amit dologtalan horvát diákok rendeztek Magyarországon és a bán ellen: a magyar diákok is részt vettek és — tanuk állítása szerint — nagy hetykén szidták Magyarországot és éltették Horvátországot. Pirulva írom le ezeket a sorokat. A megtevedt ifjak közül három kamasz, 3 eszéki magyar-nak a fia, aki a máv. eszéki iskolájában tanultak éveken át s akik noha csak 5 hónap óta járnak a horvát reálisiskolába máris vad illérekké vedlettek át. Mivé lesznek később?

A szülők persze kényszerűségből adták be gyermeküket a horvát középiskolába, mivel magyar középiskolánk nincs. És ennek a keserves állapotnak már érezzük az átkos gyámöleseit. Gondoljuk meg,

Pásztor Irma.

LUKÁCS JÓZSEF.

Egy pár darab ujság papir került a napokban birtokomba. Zsebre dugtam s azután, mikor hazamentem, lenyugtattam azokat az asztalfiókomban. Ott pihentek néhány napig, míg ma sorra vettem s elolvastam őket. Valami ismerős hangra találtam bennük; mintha a sajtónak rokon vonásai lennének. Pedig nem azok. Nem itt írták sorait. Tőlük idegen helyen, más városban kelt azoknak minden botuja s ha mégis figyelmet fordítok ma rá, nem más az oka, minthogy azok a sorok velünk nagykanizsaiakkal is szoros vonatkozásban vannak. Egyszerűen egy kanizsai leányról szólnak azok, ki előttünk fejlődött nagygyá, hatalmassá és hírnevessé.

Pásztor Irma ez a kanizsai leány, kinek nevével városunk a zeneművészet történetébe is bevonul a közel jövőben. — Még élénk emlékekben él egy fehérruhás kis leány, ki három évvel előbb a Dunántúli közművelődési egyesület estélyén szerényen odalépett a pódiumra s leült a zongorához egyszer, majd másodsor is játszott Mozartot, majd Beethovent s azután csendesen eltűnt, hogy csak két év múltán mutassa magát légiés alakjával s tüneményes művészetével. Az estély Pásztor Irmának csak egy ígérete volt, hogy rövidesen megmutatom magam nektek igazi eredetiségemben, művészi felfogással, ha majd nem fognak siettetni a Góth hazaspar, hogy

vonatjukról le ne késsenek, hanem én fogok souverain művészi hatalommal rendelkezni önmagammal. S ez megtörtént a múlt év márciusában.

A filharmoniai hangversenyen Schumann A moll hangversenyének eljátszásával oly diadalmas taps és dícséret adta meg művészetének az elismerést, hogy azóta Pásztor Irma szemünkben tekintélyes alakja lett a zongorajáték tudásának s ez a dícséret és taps a napokban Székesfehérváron is visszhangra talált. Mert ezek az említett ujságcikkelyek a székesfehérvári hangversenyéről szólnak. De hogyan! Nemesak satlonos kritikák ezek, amelyek azé t születtek, hogy megteljen a lap s arról is legyen valami, a mi a Sz. István teremben történt.

Ezekben a zenei enthü ismus dícsérete esendül, melyet Pásztor Irma művészele keltett életre. Ezek a kritikák kiléptetik őt a szők körben ismert művészek sorából, s kétségteleenül diadalmas művészi jövőre hivatott művészuőnek nevezik, ki Chopin Nocturnejét és Liszt Rigolitto-Paraphrase-ját, Schumann A moll zongora hangversenyét bámulatra ragadó, brilláns technikával, sok finomsággal és gyakran előnyösen megnyilatkozó eredeti felfogással játszotta. (Székesfehérvári Friss Ujság.)

De nem marad el a Fejérmegyei Napló sem a dícséret és osztatlag elismerés szavával. Kedves vendégnek nevezi, Thomán István ezen fiatal tanítványát, ki elragadta a közönséget nagy készűtséggel, brilláns technikájával s érzéstelel játékával. És

Székesfehérvári diadaláról szól még egy harmadik tanu is, Székesfehérvár és vidéke. S az sem mond mást, mint dícséretet.

A bájosan szerény megjelenésű Pásztor Irmát a legtehetségesebb zongoraművészuőnek nevezi, a kinek ismerősei és mesterei bátran jósolhatják a legfényesebb nevet. — Bámulatos technikáját és dinamikus-káját, mely lányos törekonyiséggel majdnem ellentétesnek látszik, a mester és tanítvány zsenialitására vezet vissza. De hogy is tudnám, mind összefűzni, a mit Pásztor Irmáról már hallottam.

Mesterének ő a büszkesége. A szigoru Thoman édesen és csodálattal emlékezik meg mindenütt róla. S hogy mily büszke övendékére, a ki az ő mesteriskolájában nőtt ily erős művész tehetséggé, ezt azzal is megmutatta, hogy Pásztor Irmának székesfehérvári hangversenyén ő is jelen volt.

Nem, ez a mester hiúsága volt, ez a lerándulás; ez a művész tisztelele volt egy ifju lélek geniális művészelenek megnyilatkozása előtt. S mert a hozzáértő nagy mester ennyi tisztelele környezi Pásztor Irmát, azért születtek ezek a sorok is, hogy mások dícséreteinek visszhangja legyen nálunk is.

Ő már most is több, mint egy nagykanizsai leány s mások hangján s igazmondásán felbátorodva jósoljuk neki a nagy jövőt s városunknak pedig a nagy dícsőséget, hogy nevével ezzel a névvel együtt fogja említeni a zeneművészet története.

hogyan az eszéki középiskolákba körülbelül 40-50 magyar fiú és leány iratkozik be évenként, akiket apránként mind elvesztünk. Hová vezet ez? Mivé leszünk így? Statisztikailag be lehet bizonyítani, hogy a horvátok lett magyar renegátokból támadnak a legvakmerőbb és legadázabb ellenségeink. Ezek az igazi férgék a haza testén. És az ilyenek még gyakran ösztöndíjakat is élveznek. — Jó lesz ilyenformán a szülők útján a meglévő fiukat észretéríteni s ideje lesz, hogy az a középiskola Eszéken megnyíljon már, amíg nem lesz késő s amíg törkévéseinket a saját vértünkben átvedlő horvát janicsárok meg nem fogják akadályozni

Hazafias tisztelettel

Egy aggódó apa.

Március 15 s a Csány szoborügy.

Zalaegerszeg város közönsége az idén is megfogja ünnepelni március 15-ét, a magyar szabadság történetének legnagyobb, legemlékezetesebb napját. Ünnepi szónokoknál is kérték már Dr. Hollósi Pál fiatal ügyvédet. Kívánatos, hogy vármegyénknek többi városaiban és községeiben is megünnepeljék. Zalaegerszegen már évek óta, mióta csak megindult a Csány szoborra való gyűjtés, mindig e szoborügygel kapcsolatban ünnepelik márc. 15-ét, vagyis a közönségnek önkényes adományaiból mindig gyűjt a bizottság a szoboralapra s ez ében is. A szabadsághősök szellemével leginkább összefér az ilyen tartalmu emléknap. A szoborbizottság melynek elnöke Bosnyák Géza országgyűlési képviselő, óhajtja s arra a célra tisztelettel föl is kéri a helyi és vidéki egyesületeket s ünnepélyrendezőket, hogy az idei márc. 15 emléknapot az egyes községekben szíveskedjenek úgy rendezni, hogy vagy a néhány filléres belépőkről vagy csak az önkéntes adományokból juttassanak egy-egy kis összeget a Csány szoboralapra. Erre különösen felkéri a bizottság e lap útján a tanító és jegyző urakat, akik többnyire eddig is már sok jó indulatot tanúsítottak az ügy iránt s akik többnyire élén szoktak állani a községi és környékbeli hazafias összejöveteleknek. A szoborbizottság nem ok nélkül hivatkozik a hazafis nemes ügyben most a tanító és jegyző urakra; hiszen ők a mi gyakorlati, szellemi és erkölcsi életünknek a mozgó szervei. Aztán a szoborbizottság, elmúlt immár egy éve, hogy semmi gyűjtést nem rendezett e célra. Nem hanyagságból, hanem szándékoságból történt ez így, hogy a közönség ne zaklattassék folytonosan. Azonban a gondos figyelmet most már megkívánja a gyűjtés, mert igaz, hogy 30 ezer korona összegyűlt már, de még szükséges legkevesebbet ötezer koronát gyűjteni s a határideig immár csak másfél év van. Másfél év múlva már betelődést kell nyernie a díszes és méltó művészi emlékműnek, mely egyuttal Zalavármegye közönségének erkölcsi nagyságára is fog felépülni. Erre a gyűjtésre kitünőbb alkalom nincs, mint március 15-ike, mikor a szabad-

sághősöknek és vértanúknak emlékére szentelünk ünnepet. Fölbizjuk tehát a figyelmet s fölkérjük mi is a községek vezetőit különösen a lelkes ifjúságot, hogy a szoborbizottságnak óhajta s kérése szerint rendezsék a márc. 15. emléknapot. A gyűjtött összeget Zalaegerszegre kell küldeni a Csány szoborbizottság címére.

HIREK.

— **OLVASÓINKHOZ.** Nyomdánk személyzetének a tüntető felvonulásban való részvétele miatt lapunk a rendszeres időben nem jelenhetett meg. Azért szíves elnézést kér a kiadóhivatal.

Liszt-ünnepély.

A Liszt Ferenc ünnepélyt előkészítő bizottság vasárnap tartotta első értekezletét Bosnyák Gézárné urnó elnöke alatt a város-háza dísztermében. A meghívottak közül nem sokan jelentek meg, de akiket a nemes ügy összegyűjtött azok tapasztalhatták, hogy a Liszt ünnepélynek lelkesebb, tartalmasabb vezérére gondolni sem lehet. Elnöki megnyitójára oly tapintatos és a tárgy mélyébe ható volt, hogy a közönség egy nem várt szónoki siker hatása alatt egyhangulag az ünnepély megtartása mellett foglalt állást. Hogy Lisztre büszkének lehetünk arra a nagykanizsai közönséget nem kell animálni. Pregaransan fejezte ki Liszt, hogy magyar, bár a magyar nyelvet nem beszélt. Hiszen 10 éves gyermek volt, hogy hazáját elhagyta és mint férfi jött vissza — de visszajött. Ezzel dokumentálta, hogy Magyarország a hazája. Százszázra ment az az összeg, mit hazájának jótékony célokra áldozott. Ennek a világhírű magyarnak Budapesten szobrot kell állítani. Ennek a céljaira rendez Thoman István a nagy mester tanítványa az ország nagyobb városaiban hangversenyeket, melyek iránt Zichy János gr. miniszter élénk érdeklődéssel viseltetik. Thoman reputációját ezek már sem nem emelik, sem nem esőkkentik, mert az ő renoméja már meg van alapozva. Körülbelül ezeket mondta csengő hangon Bosnyákné urnó szónoki tehetséggel, melynek varázsa lelkes éljenzésben került kifejezésre.

Vécsey Zsigmond polgármester is a finom lelkű szónok hatása alatt állott. Éppen erre való tekintetből, nehogy az anyagi siker kockáztassék rámutat arra, hogy Nagykanizsa közönsége zenei téren, a most lefolyt sok koncert miatt ki van merülve. Felteszi a kérdést, nem volna-e helyes, hogy erre való tekintetből a hangverseny megtartása ősre halasztassék. Több oldalú helyeslő hozzászólás után az értekezlet az ünnepély megtartá-

sát elhatározta de azt az ősre halasztotta. Erről Vécsey Zsigmond polgármester a minisztert is értesíteni fogja.

Dr. Neumann Ede az Irodalmi és Művészeti Kőr alelnöke bejelentette, hogy az I. M. K. a hangverseny rendezésénél szívesen felajánlja közreműködését. A legközelebbi értekezletet az ügyben Bosnyák Gézárné urnó Vécsey Zsigmond polgármesterrel egy-értelműleg fogja összehívni.

— **Személyi hír.** Orosdi Lajos dr., volt nagykanizsai ügyész, miniszteri osztálytanácsos a fiúmei kormányzóságnál, vasárnap Budapestről Nagykanizsára érkezett. Vasárnap este feun járt a Polgári Egyletben, melynek társalgó termében egy óra hosszatt elbeszélgetett régi jó ismerőseivel. Hétfőn d. e. több látogatást tett a városban, d. u. pedig visszautazott Fiuméba.

— **A Kaszinó hangversenye.** Szombaton gyéren telt padsorok előtt lépett Nagy Géza a magy. kir. zeneakadémia tanára és Dömötör Ilona, operaházi művésznő a pódiumra. Művészeink a Kaszinó meghívása következtében jöttek ide, mely mécenási bőkezűséggel törekszik a művelőzet megszerzésére mindazoknak, kiket érdekel a művészet. Hogy Nagy Géza neve nem volt vonzó, ez még csak érthető, mert Nagy Géza már nem új ember Nagykanizsán; de hogy Dömötör Ilona neve és ismert művészete nem vonzott, azt igazán csodálhatjuk. Ugy látszik, közönségünk hamar telítve van a művelőzettel s inkább köznapi szórakozásainak hódol, minthogy néhány órát a művészetnek szenteljen. Nagy Géza kezdte meg a műsort Chopin Szonátájának (op. 58. h. moll) előjátékával. Kezdetben bizonyos elfogultsággal játszott, saját szerzeményeivel (Preludio, Capriccio) azonban erősebb hatást ért el, mely Blumenfeld. S maiana darabjaiban, Cloches et clochettes, am Segestade, majd Liszt Norma fantáziájában általános sikerrel honorálta zenei kiválóságát. Dömötör Ilona kétszer lépett a pódiumra. Harmadszor műsoron kívül ismételte számit a közönség általános kivánságára. Debussy Áriájával (L' enfant prodigue-ből) kezdte műsorát. Bemutakozása evvel a számmal eldöntötte a további sikert és szünni nem akaró taps honorálta minden számit azután. Énekelt Ohaminatól (Bereuse) Rubinsteinből (Di Wanderschwalbe) Nagy Gézától, Leoncavalloét, Csikytól s minden számban megmutatta művészi tudását, természet adta hanganyagának gazdag tartalmát.

— **Dienes szolgabíró temetése.** Az az őszinte rokonszenv, melyet Dienes Sándor szolgabíró életében minden oldalról találkozt a temetésén megnyilatkozott általános részvételtben nyilvánított meg. F. hó 1-en d. u. 4 órakor a temetői kápolna melletti téren álltak körül koporsóját a nagyszámbau megjelent temetői gyülekezet. Ott volt az elhunyt testvérei és rokonságán kívül Arvay Lajos Zalavármegye alispája. Nagykanizsa város részéről megjelent Vécsey

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Zsigmond polgármester és dr. Sabján Gyula főjegyző; a nagykanizsai járás főszolgabírája Viosz Ferenc; a nagykanizsai törvényszék több bírja Závody Albin törvényszéki elnök, kuriai bíróval; a Polgári Egyletnek sok tagja Dr. Bentzik Ferenc elnökkel; a helybeli közös hadsereg és honvédség tisztikarának több tagja, Horváth György főgimnáziumi igazgató. Ötvös Emil kir. adóhivatali főpénztáros; a nagykanizsai járásnak több plébánosa, jegyzője. Kádár Lajos ev. ref. lelkész emelkedett szellemű beszéddel bucsuztatta az elköltözöttet. Rámutatott a mártíromságra, mit életében az isteni gondviselésben való megnyugvással viselt el a sok testi fájdalmat szenvedett ember. Kiemelte azokat az erényeket, melyek Dienes Sándor egyéniségének becsülést, tiszteletet szereztek. Igazságszeretetét, hivatali kötelességtudását példaképpül állítván a pályatársak elé. Azután elkísérte a nép a „becses vendéget” „a kicsi ajtóig, mellyel a világi élet becsukódik.”

A koporsót borító koszorúk szalagjain ezek a felirások voltak olvashatók: A legjobb testvérnek Ida, Blanka. — Utolsó utadra szeretettel Lujza. — Szeretett testvérnek és nagybátyjának Benő és Irénke. — Szeretett társunknak a Polgári egyleti asztaltársaság. — Kedves Sándorunknak Lajos és családja. — Felejthetetlen testvéremnek Gazsi és Jolán. — Szeretett öcsémnek István és családja. — A rokoni szeretet jeléül Oroszváry Gyula és neje. — Emlékl Dienes Sándornak a Polgári Egylet tagjai. — Nyugodjál békében: szerető hivatali társaid. — Szeretett kartársnak Zalavármegye szolgabírói kara.

— **Közegészségügy februárban.** Rácz Kálmán dr. városi orvos jelentése szerint Nagykanizsa város február hónapi egészségi viszonyai kedvezők voltak úgy a felnőtteknél, mint a gyermekeknél. Gyermekebetegségek csak szorványosan fordultak elő. A fertőző betegségek közül bárányhimlő 6, kanyaró 4, fültümirigylob 1, diftériusz 1, vörheny 2 és tifusz 2 esetben (összesen 16.) előfordult 40 haláleset és egy halvaszületés.

— **Automobilok védelme** A kereskedelmi miniszter körrendelettel felhívta a városok és törvényhatóságok figyelmét a közutak jókarbantartására. Tette ezt azért, hogy a folyton növekvő automobilközlekedésnek segítségére lehessen. Egyben utasította a hatóságokat, hogy éber figyelemmel őrködjenek, hogy a nép körében az automobiljáratok ellen tapasztalható ellenszenv nem gördít-e akadályokat az automobil elé. Előfordult, hogy vasdarabokat, szegeket szórnak az útra, mely a gumit használhatatlanná teszi. Az ilyen szándékos kártévkök ellen utrendőri kihágás című büntető eljárás indítandó.

— **Jelmez-estély.** A nagykanizsai Kaszinó 1912. március 9-én könyvtáralapja javára Tréfas Jelmez-Estélyt rendez. Belépő-díj személyijegy 3 korona, családijegy 6 kor. Kezdeté este 9 órakor. Tagok által bevezetett vendégeket szívesen látunk. A t. hölgyek és urak lehetőleg jelmezben jelenjenek meg.

— **Tandijelengedések.** A városi tanács tudvalódon csak bizonyos százaléknál tandijmentességet engedélyezhet. Minthogy azonban a szegénység nincs perchezhez kötvé, azok is kérik a kedvezményt, akik a summán kívül esnek. Ilyenekről 18 kérvény érkezett a városi tanácshoz, akik az elmúlt 1910—11. évről nem fizetett tandíjak elengedését kérik. Három kérvényező féltandijmentességért, 15 pedig egészeért

folyamodik. A tanács a kérés teljesítését javasolja a képviselőtestületnek. Az így elengedett tandíjak összege 825 K.

— **Subvencio az arena átalakításhoz.** A kanizsai arenaügy is szépen hozzáfog esatolódni a többi városi tengeri kigyóhoz. Annyiszor szó volt már róla a tanácsban, a bizottságban, a hírlapokban de azért az arenapajta még mindig csak a régi. Változás csak annyiban történt rajta, hogy a léckerítését a téli fagyos időben zajtalanul ellopokdták. Most újra foglalkoztatta az arenaügy a tanácsot. Für-di Béla szinigazgató ugyanis beadvánnyal járult a tanácshoz, hogy a 16 ezer koronát kitevő átalakítási költséghez 3000 K-val járuljon hozzá. A tanács véleményezés céljából hova teszi át az ügyet? A pénzügyi bizottsághoz. És a bizottság? Valószínűleg nem fogja véleményezni. Eddig az átalakítási költségvetés csak 12 ezer K-ról szólt. Most már 16 rugott. Nem lehetne ezen a pénzen egy teljesen új, célszerű arenát építeni, amely 10—15 évre is kielégíteni a város színházi igényeit? Mert köszünház annyi időn belül nem fog épülni.

— **Kötelező koronaszámítás.** Temérdek család és visszaélésnek vet véget e kötelező koronaszámításról való 1912. t. c. A Zalavármegyei Hivatalos Lap február 28-iki száma hozza annak Zalavármegyében való elrendelését. Nagykanizsa város tanácsa a pénteki tanácsülésen foglalkozott az ügyel és bár a városházán már régóta megszűnt a forint és krajcár uralma, mégis teljes szigorúsággal csak most lép itt is életbe a korona és filléres számítás a felekkel szemben. A magyar szent korona egész területén a kereskedők, iparosok a közönnyel szemben csak a koéonaértékben való számítás használatját. Számlákon, jegyzékeken, mindenféle kimutatáson tilos ennélfogva más mint koronaérték használata. „Aki a tilalom ellen vét, kihágást követ el és az illetékes kir. járásbírói által 200 K-ig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.”

— **Halálozás.** Nemes Fábianics Ignác ny. m. kir. adóhivatali főpénztáros f. hó 2-án reggel 8 órakor életének 69. évében Sopronban hirtelen meghalt. A megboldogult évekkel ezelőtt Nagykanizsán adótárnok volt.

— **Bikavásár.** A Nagykanizsa város és járási Gazdakör f. hó 2-án tartotta meg a tervezett bikavásárt, melyet Szauvéber József ügyvezető elnök nyitott meg. A vásár ez alkalommal is Zerkowitz Lajos borkereskedő hordóraktár helyiségeiben ment végbe, melyet már napokkal azelőtt kifűrtetett és önzetlenül Gazdakör céljaira átengedett. Jelen voltak: Flandorfer Ignác gazdasági felügyelő, Mihályi Sándor, Sárközi Viktor zalamegyei gazd. egyesületi titkár, unépi Elek Ernő, Szilly Kálmán, Plihal Viktor dr., Koller Ferenc, Viosz Ferenc főbíró több kizsazda és Tóth István gazdaköri titkár, aki a rendezést intézte. A vásár d. e. 9-kor kezdődött. Felhajtott 38 db. nyugoti faju apaállat, részben uradalmak, részben kizsazdák tenyészetéből. Leginkább kivált tisztaság és nevelés tekintetében a 9 darabból álló Elek-féle collectio. A gyenge felhajtásból azt következtetjük, hogy a gazdák a kelleltenél kevesebb gondot fordítanak a tenyészbírák nevelésére. A magyar faju-bikák nevelése szinte el van hanyagolva; pedig a magyar faju ökrök a munkában gyorsabbak és kitartóbbak mint a nyugotiak. Ösupán a hus és tejtermelésben kiválóbbak a nyugotiak; bár a minőség tekintetében a magyar faju tehének tejterméke jobb. A vásáron 9 db. bika adatott el. Legmagasabb áron (950 K.) a Elek-féle tenyésztekből kelet, míg

legkisebb vételért (600 K.-át), Horváth János iharosi kizsazda kapta. A vásárt Tóth István gazdaköri titkár d. u. fél 1 órakor zárta be.

— **Tüntető felvonulás.** A szociáldemokrata párt márc. 4-iki tüntető felvonulása várakozáson felül sikerült. Nemesak azért, mert imponáns részvétellel nyilatkozott meg, hogy 4—500 iparos vett részt a menetben, hanem azért is mert úgy a felvonulásban, mint a népgyűlésben intelligens iparosokhoz méltó rend uralkodott. A Polgári Egylet keretében összegyűlt tömeg előtt Horváth János szombathelyi kőmíves tartott beszédet a politikai helyzetről és az általános választójogról, mely után a tömeg békésen szétoszlott. Este a Kápolna vendéglőben új népgyűlést akartak tartani, melyen a Déli Vasutól elbocsátott munkások érdekében akartak tüntetni, de a kapitányság nem adta meg az engedélyt.

— **Megvádolt fuvarosok.** Vojka János a bánokszentgyörgyi erdőgondnokság megbízottja jelentette a rendőrségen, hogy Adler Mórának a múlt hónapban 12 köbméter Treiber Kálmán századosnak pedig 6 köbméter fát szállított megrendelés szerint Faics János, Kálovits György, Dolmányos Jónas József és Bartol József fuvarosokkal. Mikor a fa árát Vajka be akarta kasszálni, kitűnt hogy Adlernek csak 6, Treiber százados pedig 4 köbméter fát kapott. A vizsgálat fogja kideríteni, hogy a többi fa hova került.

— **A magyar munkás Amerikában.** A newyorki „Szabadság” legújabb számában következőképpen jellemzi a magyar munkást Amerikában: „Csodálatos dolog az, hogy a földművesnek született magyar ember itt, Amerikában a gyáripari életben mily könnyűséggel tanul meg mindent. Lehet, hogy ennek egyik oka a kényszerhelyzet, de másik oka bizonyosan az erős akarat. „Pénzt csinálni” jöttek a legtöbben s így a pénznek nem is sajnálják az árát. Annyi bizonyos, hogy a különféle foglalkozásokban népünk olyan tanulékonyságról tesz bizonyosságot, amiről otthon fogalommal sem bírunk.

Amerikaszerete ismert tény, hogy nehéz munkában a magyarnak párja nincs. Honfitársaink nagy része nem bánja, akármilyen nehezen kell is dolgozni, csak a munka legyen állandó.

A munka utáni vándorlásnak is tényleges nyomait látjuk. Ha egy új vasgyár vagy kőszénbánya nyílik, az első munkások között majdnem bizonyosan van egy néhány magyar is. Ha a helyzet jó, a posta viszi a levelet, a honfitársakat hozza a vonat. A viszonyokkal ismeretlen embernek feltűnik az, hogy egyik-másik helyen tulnyomó az egy faluból vagy egy környékről származó magyar. Pedig ezen nincs mit csodálkozni. Az első települők, eleinte különösen, haza irtak s jöttek a rokonok és ismerősök. Később, mikor a magyar kolóniáknak híre máshová is eljutott, más vidékek magyarsága is ellátogatott a „pléze” (Place — helység.) Az utóbbi időben már könnyebb kintitartati a jó helyeket. És honfitársaink ki is tudják firtatni. A távolság és fátadalom nem határoz. Csapatstól mennek oda, ahol olesőbb a dollár.

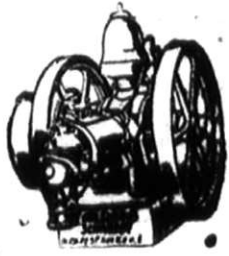
HIRDESSEN A

„ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

VELMA SUCHARD Nyersen való evésre páratlan.

Nyers olaj-motor. Világhirűek

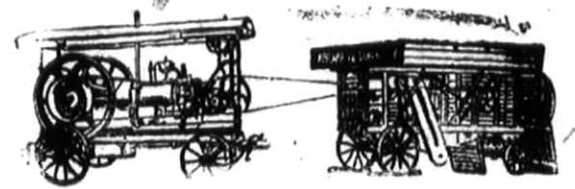
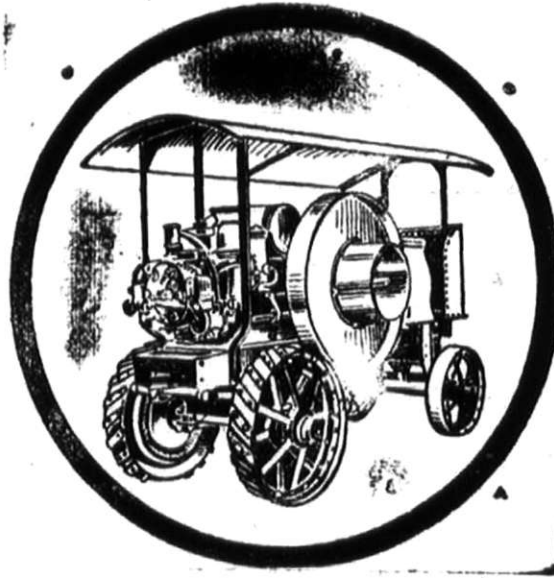
Gőz- és motor-cséplőkészletek

kötűnk egyszerű kezelés, olcsó és biztos űzem által.

mert a legjobb és legegyszerűbbek

Magánjáró-motoraink

Elsőrendű gyártmány, űzeme olcsó kezelés egyszerű.

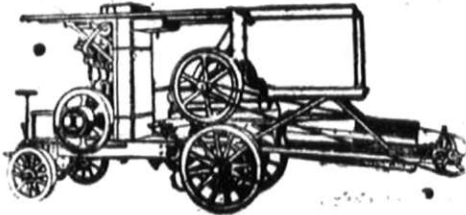
mert a legolcsóbbak és űzemük biztos

Szabadalmazott Malomjártat

igen célszerűek, mert a malomjártattal együtt van síkszita szerkesztve. Kevés helyet foglal el, alkalmas finom liszre és darára.

Magánjáró kötőrő

Az országutakon magát vontatja és igen jól tőr. Kötűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg

gépkiállításunkat
KELLNER ÉS SCHANZER

Budapest, V., Klmán-utca 14.

Megbízható űgynőkötet keresünk.

Az 1868. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

Óvakodjunk utáztatoktól és más készítmények becsapásának.

E megjelölések:

- Berger kátrányszapana,
- Berger glicerín-kátrányszapana és
- Berger kén-kátrányszapanai,
- Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

égünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül e pótlásokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárusító, ki ezen kizárólag valódi és szóbeli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a valódiság jelöl az itt lenyomatott védjegyet és cég-aláírást viselik.

G. Hell & Comp.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre ügyelni és kifejezetten Berger-féleszappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp., Troppau.

Kapható: Magyar-osztrák monarchia és a külföldi gyógy-szertárakban és szakbavágó űzletekben.

Tisztelt háziasszonyaink

Szíves figyelmébe ajánljuk az

„UJ PATRIA“ pótkávét

a „BIVALY“ gyári jeggyel

A kávéfőzetet

Egy főzőpróba

zamatossabbá és izletesebbé teszi, annak szép barna színt kölcsönöz.

meggyőz annak kiváló minőségéről.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utáztatoktól **tévuttra** vezetni.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazás szerint.

Takarékpénztárak.

A takarékpénztárak mult évi sáfárkodásairól a közel napokban számoltak be. A takarékpénztár, mint a legvitálisabb nemzeti érdeknek, a hitelügynek munkása, nemcsak a saját részvényeseinek, nemcsak a megtakarított pénzt gyümölcsözőben kamatoztató betevőknek, hanem a közönségnek is számadással tartozik. Sáfárkodása a nemzet becsületébe vágó mert valóban nem közömbös a nemzeti becsületre nézve, hogy takarékpénztáraink mily hűséggel, odaadással és gondnal végzik közjóra irányuló munkásságukat.

Még évek előtt egy-egy botrányos bankbukás szédületes lelkiismeretlenségről rántotta le a leplet és akkor mi hirlapírók, akiknek pedig nem igen volt eluszott betétünk és teljesen devalválódott papirunk — jajveszékeltünk legjobban az állami ellenőrzés érdekében. Ma, ha tárgyilagosa akarunk lenni, azt kell mondanunk, hogy még a kissé könnyelműen alakított takarékpénztárak szórványos, igazán néhány esetre zsongorodó zavarai is olyanok voltak, hogy a közérdek megsértéseinek nem tekinthetők. Még Angliá-

ban is van olyan eset, amilyen a szegedi és nagyváradai felszámolás és fizetéseképtelenség volt. És oly kevés jelenség merült föl a pénzvilágban, ami csak nem eléggé szabatosnak is látszik, hogy azt a bizalmat, melyet a jól vezetett takarékpénztárak méltán érdemelnek, szinte kivételesen kiterjeszthetjük egész hitelügyünkre. Nagy tisztulás van a szípolozó szövetkezetek oszandes kimulása óta; ezeknek az új végrehajtási novella — hála az égnek — meghuzta a halálharangját. Ha még az eldugott falvakban meghuzódó apró takarékpénztárak is beadnák a kulcsot, melyek telepítési díjakkal és egyéb póttelékkel a törvényesen megengedett kamatot itt-ott a 12%-ig is fölhajtják, — rendezett hitelügyekről beszélhetnénk. Ott az alaptőke csekélyisége, a drága visszszámítás, de leginkább a csekély forgalom közetkeztében megdrágult adminisztrációval lehet menteni az uzsoraszerűség határáig kapaszkodó hitelkielégítést. De ha menteni próbálja ezzel valaki, mindjárt kitűnik egyben, hogy azok nem szolgálnak közérdekkel s egyetlen becsületes föladatunk, leszámolni.

Szerencsésjére a hitelkereső közönségnek,

ami patriánkra mindezek, amiket eddigél megirtunk, nem vonatkoznak. Nálunk moderu, üzletszerű és szolid alapon dolgozó, viszonyaink szerint jól fundált takarékpénztárak s hitelintézetek állanak, amelyek néhány év nehez viszonyai után fellendült gazdasági helyzetről, jó üzletéről számoltak be az idén.

Örvendezve írjuk ezt. S a megindult gazdasági lendülésnek, mely nem helyi, hanem országos jelenség, további folytatását kívánjuk. A további folytatás pedig aligha marad el. Nemcsak a kereskedelmi élet folytonos élénkülése ad e reményre alapot, hanem az a valóban új és örvendetes jelenség, hogy a földművelési üzem a több termelés jelszavában egyre több tőkét, lehetőleg olcsó tőkét keres s a nemzeti termelésnek ez a fejlődése hitelintézeteinket új munkaterületre hívja.

Ma már a többtermelés jelszava nem miniszteri program. Az érdekelt gazdaosztály komoly gondjai közé sorozza. A gazdasági investíciók tőkét igénylő korszaka következik: értsék meg hitelintézeteink, hogy ebben az új korban rájuk nagy hivatás vár, a varrans és személyi hitelnek kiterjesztése a

Budapesti levél.

Ma a fölvilágosodottság korát éljük és meghalnak éhen az emberek az utcákon, elpusztulnak a hidegtől?! Ma irgalmatlanok és lelketlenek az emberek, mint valaha, régen; mikor azt mondták az ilyenekről, hogy barbárok, műveletlenek! Ma, ha a sziveteleséget cselekvő emberiséget egyetlen szóval kell jellemezni; elmondhatjuk, hogy fölvilágosodottak?! Mert bár igaz a tudományt kedvelők összeségét szoktuk eme általános gyűjtő fogalom alá venni; ugy vagyunk vele, hogy a fölvilágosodottságot ma — mindenkitől elvárjuk, megköveteljük. Föltételezzük és nem egy ember megsértődnek, már, ha őt kivennék-e fogalom alól?! Pedig helyesebben ugy vagyunk ezzel is, mint sok mással, például: az ur és urnő titulussal! Ma ur és urnő mindenkit megillet, a ki másnak ír és megilleti azt, ki olvasni tud. Mert ki tagadhat ma le az igazságot, hogy a parasztgazda az ő házában nem ur, neje nem urnő, mint-hogy e jelzés szolgál egyben a társadalom közepét és tetejét alkotók számára is! És ami a legigazibb, hányszor inkább láttam olyan parasztot és ennek feleségét; ki különben viselkedett emberi dolgokban, emberi befogásokban; mint az, kinek az urnő és ur címeiken felül is volt egyéb címe, kiváltságos rangja?! Mert ember teszi szerintem első sorban az embert és csak ha az, ismerem el urnak, urnőnek... fölvilágosodottságnak! A fölvilágosodottsággal is így

vagyunk, nagyon sokan sajátították ki manapság saját énjük számára... ezt a címzést; holott... de sokan vannak azok, kik magával a szó igazi értelmével tisztában nincsenek!

Mert... ha lennének; tudnák, hogy a fölvilágosodottság igazi értelme... az emberek szeretete, megbecsülése és megmentése, életjogaiknak elismerése és minden tekintetben való segítségnyújtás és támogatása.

Majd, ha mindenki megérti azt a nagy misztériumot, a melynek élet és élés a neve; megérti, hogy nincs más és egyéb... csak ember van, az is egészséges és beteg ember...; több az éhez, mint a jól lakott, a szenvedő, mint a nem szenvedő; gazdagnál több a koldus és szegény; több a szolgál; akkor, elhiszem az ilyenekről, az ilyenekkel... jól cselekvőkről, hogy... valóban fölvilágosodottak! Mert nem a rendjel, cím és pénzzel bírás a... fölvilágosodottság alapja; de... tudása annak, hogy ez alatt... a legtisztább és átlátszóbb szívet és gondolatot magáénak való embert értem; kinek magyar szóval beszélve... helyén van a szíve, meg az esze mindenkor, megérti, hogy mindenki... isteni joggal él az Istenitől és így joga is van az életéhez, melyet megkeseríteni, megölni, elpusztítani engedni... egyenesen véték... az Isten ellen!

Az élet mindenféle, groteszk dolgot produkál! Így esett meg a minap, hogy egy szegény teremtes, egy gyöngye leány leugrott a Gellért-hegyről és minden degenerálódik kérem, így a Gellért-hegy is,

onnan lehet ezt látni, hogy ez a hegy valaha képes volt egy Gellért nevű püspököt megölni és ma... elképzelhetetlen; leugrott róla egy leány... öngyilkossági szándékkal és nem tudta őt megölni.

Ez a szegény leány pedig leugrott azért, mert beteg volt; kórház nem akadt, hogy befogadja őt, pénze sem volt szegénynek gyógyszerre!

És?... Az nap láttam itt az Üllői-úton egy négy lovas, hatalmas szekeret a lovakon az első bal lovon és a második bal lovon egy-egy szekeres katonát a nyeregben; elől pedig vezetve a fogatot lovagolt egy altiszt. Mi lehet ez gondoltam?! Talán a detronizált kínai császárt hozzák, vagy valamelyik vitéz tábornokunkat temetik ilyen rém parádéval?! Hát elolvassam a szekér oldalfeliratát, és állott a hatalmas butoros-kocsi formájú szekér oldalán.

„Országos állatvédő egyesület. Szekér, beteg lovak számára!”

De erre már gyökeret vert a lábam! De, hogy is ne! Az ember, mert nincs kórház, orvos, gyógyszer, le kell, hogy ugorjék a Gellért-hegyről és csak a hegy irgalmán mulik, hogy nem halt meg. Beteljesedett a példabeszéd, hogy: „hamarabb indul meg baján a kő, mint az ember” — és ellenben a beteg, vagy sérült lovat négylovas diszhintón cipelik! Haj ti szegény magyarok, szegény embertársaim, szenvedő és jajtató materiái az életnek, no de nincs tovább, pont!

Bátsi Balla Jenő.

tőkeszegény gazdaosztályra, erre a legjobban, lez pontosabban fizető adóra, hogy a több termelés jelszavát valóra váltsa, hogy idővel az adóst takarékpénztári betevővé fejlessze.

A divat.

— A Divat Újság-ból. —

Ez idő szerint mintha csak egyetlen fontos kérdés foglalkoztatná a divattal nagyon sokat törődők világát; szűkebb vagy bővebb lesz-e a szoknya; hozzávágott vagy külön szabott lesz-e az ujj; rövidített vagy rendes lesz-e a derék vonala.

„Divat öngyáságáról“ senki sem tétélez fel állhatatosságot; mindenki tudja, hogy szeszélyes és bármi áron, de változatosságot akar és így a nyári divattól szinte bizonyosan elvárjuk az újat, a minél meglepőbbet úgy formában, mint vonalban. És mintha ez a sok újság már hirdető is valamiképpen a maga jövőjét. A ki alaposabban nézi az újabb modelleket, felfedezhet bár egyelőre csekélyebb, de mindenesetre már észlelhető eltéréseket, melyek mind a nyári divatnak az előhírnökei.

Lássuk már most, mivel felelhetnénk arra a legelső kérdésre, hogy szűkebb lesz-e a szoknya vagy rövidebb? Annyit már most mondhatunk, hogy szűkebb ugyan nem lesz, de bővebb se igen. Csak legfeljebb, hogy nem lesz annyira szűk, mint volt eddig. Az ujjak is nagyobb részt hozzávágottak maradnak, de azért már gyakori a külön szabott ujj is és éppen úgy divatos rövidített mint a rendes hosszúságú derékvonal. Tehát itt csak részben való változásokról számolhatunk be.

A várható, változásokban talán az a legérdekesebb, hogy az új divatban nagyon sok régi hagyományra fogunk ismerhetni, természetesen kiválogatva a régi dolgokból mindazt, amit fejlett ízléssel újjak alakíthatunk a régiből, anélkül, hogy ezzel valami „merész“ divatnak hódolnánk.

A legjobban bizonyítják a sok réginek a feltámadását az új modellek. Itt vannak például mindjárt a felszedett tunikája aljak; a sok fodor és különösen a bodordisz, amely leginkább tafotából készül. Csakhogy ne gondoljunk ám arra a régi tafotára, amelyet olyan nagyon nehezen lehetett megfőkezni. Az új tafota teljesen lágy, nem suhog és akár mintás, akár sem; feltétlenül simulékony, mint a leglágyabb libertiselyem.

Az új tafotából készülnek a legszebb kabátos ruhák és van sima tafota: kétszínű, amelynek „taft changeant“ a neve és háromszínű, ez a „taft cameleon.“

A tafotakabátos ruhákhoz derékat is varrnak, ami különösen látogatásokra nagyon alkalmas. Ugyanilyen ruhának nagyon szép az ugynevezett damasztos tafota; a dupla oldalas, nehéz libertiselyem és egy „fleur de soie glacé“-nak nevezett szövetek.

Meg kell még jegyeznünk, hogy úgy a két-, mint a háromszínű tafotánál az „ósvi“ színösszeállításokat kedvelik, mint például: bronzszínű zölddel; ugyanazt lilával stb. elvegyítve, ami jelentékenyen növeli a régi stíl benyomását.

A szoknya eddig meglehetősen háttérbe szorult a maga egyszerűségével. Most annál változatosabb a formája és külön figyelmet kíván. A féldislu disz, amely a téli divatot olyau jellegzetessé tette, mind kedveltebb lesz. Féldislu a szoknya redőzése és féldislu (tűzik fel egy-, két-, sőt háromszorosan is a részut pántokat, Nagyon csinos néhány új model hosszabb vagy rövidebb csipőpánttal, melyhez az oldalrészek nehezebb szövetnél simán, könnyebbé szegélyezve vannak hozzá tűzve. Az oldalt hasított nagyon szűk szoknyához, a hasítékba legyezőszerű csipkelizés van bele illesztve, ami tetszetős megoldása a könnyebb mozgás nehézségének.

A külön szabott ujj is látható néhány modelen, de hosszu ujj inkább csak a deréknek van: a bluz ujjja továbbra is bővebb, félhosszu vagy egészen rövid. A varrást itt is csak valamilyen disz fedő olyan formában, hogy mégis csak a kimonó ujj hatását teszi.

Egyetlen előnyét tudjuk az ugynevezett szűkebb divatnak, hogy ugyanis a kevesebb szövetszükséglet folytán: olcsóbb. Így a tán, amit a mennyiségben megtakarítunk, azt a minőségre fordíthatjuk. A disz nem drága, mert hiszen csak a saját anyagából vett fodor, dudor és bodor adja a legtöbb diszt; emellé egy kis himzés, amely házilag is elkészülhet.

A kalapdivatról most rövidesen csak annyit, hogy a nagy kalap továbbra is divatos marad. Változás rajta, hogy míg a kis kalapnak magas a teteje, ezé minél alacsonyabb lesz és mélyebben az archa téve viselik, mint eddig. Ujdonság a kívül selyem, belül szalmaforma, ez utóbbi csak a karimán; ebből néhány példányt már a télen is láttunk olyan hölgyeken, akik csak a legújabbat kedvelik, de tavasszal már áltánosabb lesz. Ilyen kalapra legszívesebben, kócsakforgót tűznek, minden egyéb disz felesleges.

A pékek szakegyletének feloszlatása.

Nagykanizsa rendőrhatalósága az élelmezési ipari munkások országos szövetségének helyi csoportja ellen vizsgálatot folytatott. Ennek eredménye az lett, hogy Zalavármegye alispánja a szakszervezet feloszlatását mondta ki véghatározatában. E rendelet ellen a szakszervezet felelősséggel élt a belügyminiszternél, ahova az iratok hivataiból is felterjesztettek. A belügyminiszter 183368/911. sz. rendeletével az alispáni 2891/911. sz. határozatát megerősítette és az élelmezési ipari munkások Országos szövetségének nagykanizsai helyi csoportját feloszlatta, mert a vizsgálat során megerősítést nyert, hogy a szervezet a helyi csoport tagjait munkaszervezési és munkavállalási jogaikban erőszakosan és jogtalanul befolyásolta illetőleg akadályozta.

lasi jogaikban erőszakosan és jogtalanul befolyásolta illetőleg akadályozta.

A belügyminiszter rendeletét kedden d. u. hajította végre a rendőrhatalóság. Furedi János rendőrtiszt fél 4 órakor két rendőrrel megjelent a szakszervezetnek a Badacsonyi vendéglő udvarán levő helyiségében és az ott jelenlevő Geisler István elnök, Rosenthal Adolf pénztáros és Görtl Dezső ellenőr és néhány tag jelenlétében felolvasta a belügyminiszter felosztató végzését és annak értelmében járt el. Lefoglalta az egyesület 22 K 24 fill. pénztárkönyvét, mely azonban már beszolgáltatott Kardics Kálmán központi titkárnak és így erről csak a nyugtatóvány lesz beszolgáltatandó. Lefoglaltatott 35 drb. könyv, szekrény, csengelyű, vonalzó. Az egyesületnek 44 tagja volt. A jelenlevők a rendőri intézkedésnek ellenkezően nélkül engedelmességek és a felvett jegyzőkönyvet aláírták.

Magyarországon ez az első és egyetlen sütő helyicsoport, mely felosztattatott.

HIREK.

— Március 15-e az asztaltáraságnál. Az első nagykanizsai magyar asztaltáraság tradícióhoz hűen ez évben is ünneppé avatja a márc. 15-ét. A Vaskapu vendéglőben levő helyiségében este tartja ünnepét. Az ünnepi beszédet Nagy Lajos áll. tanító, lapunk munkatársa tartja. Dolmányos Ferenc pedig a Talpra magyart fogja szavalni.

— A polgármester Budapesten Vécsey Zsigmond polgármester egy deputációval Budapestre utazott a délutáni gyorsvonattal, hogy a város különböző ügyeiben a kormánytól eljárjon. Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter táviratban értesítést küldött, hogy vagy pénteken d. e. az országházban vagy d. u. a miniszteriumban fogadják a küldöttséget. A főgimnázium építésére kérendő újabb 300 ezer K. államsegély ügyében; a párhuzamos gimnáziumi osztályokkal felmerülő személyi és dologi kiadásokra vonatkozó államsegély ügyében és a polgári leányiskola 2. osztályának párhuzamosítása ügyében tisztelegnek a vallás- és közoktatásügyi miniszternél. A polgármester a pénzügyminiszterné is interveniál ez alkalommal a kataszteri felmérés felügyelőségnek Nagykanizsán leendő felállítása ügyében. Míg a földmívelési miniszternél a városi legelő feljavítása és kiterjesztése érdekében fog tisztelegni. Ugy halljuk, hogy a küldöttséghez Budapesten Gutmann Vilmos báró is csatlakozni fog.

— Társasköri piknik. A Nagykanizsai Társasköri f. évi március hó 16-án saját helyiségeiben táncos egybekötött pikniket rendez. A piknik este pont 8 órakor társasvacsorával kezdődik. Részvételi díj személyenként 2 korona. Tagok által meghívott vendégeket szívesen látnak.

— Az Irod. és Műv. Kör felolvasása. Az Irod. és Műv. Kör f. hó 10-én, vasárnap délután 1/2 órakor a Polgári Egylet nagytermében fel-

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

olvasást rendez következő műsorral: 1. Petőfi a filozofus, felolvassa Kovács Antal főgimn. tanár ur. 2. Schubert, vonós-négyes. Adagio és allegro; előadják: Hofrichter Emma urnó, Dr. Krátky István, Sauermann Béla és Sauermann József urak. Belépő-díj a Kör tagjai és tanuló ifjúság részére 20 fillér, nem tagoknak 40 fillér.

— **Utóállítás.** Tegnap volt az első utóállítás, mely csak a férfirokonok keresetképtelenségének megvizsgálására és osztrák állampolgárok sorozására terjesztette ki működését. Megjelent 18 férfi rekon, kik közül 10 nyilvánították keresetképtelenségüket. Két osztrák alatt pedig a katonai szolgálatra alkalmatlannak találták.

— **A Magyar Figyelő** március elsején ezúttal Szerecs László folytatja és befejezi „Kossuth, Görgey és Szemere” című nagyérdemű történelmi tanulmányát, amely a szabadságharc történetéhez új, eddig ismeretlen adatokat szolgáltatott. Roszner Ervin báró „A sufrage universel Franciaországban” című dolgozatával a választójog egyenlőségét a gyakorlati valóságban mutatja be. Nagyon érdekes dr. Závodszy Levente cikke az 1437-iki parasztlázadásról amely a történelmi folyamatok hamis világításba való beállítására ellen a történetíró igazságait állítja szembe. A szépirodalmi részben Bársony István bájos novelláját és Krudy Gyulának korfeszítő rajzát találjuk. A „Feljegyzés” rovatban, amely a számban a rendesen is gazdagabb. Tisza István, Villeg János, Adorján Andor, Almásy László és még számosan írtak különböző tárgyú de egyaránt érdekes dolgozatokat. A Magyar Figyelő előfizetési ára negyedévre 6 kor. Mutatványszámot kérésre ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, VI., Andrásy-ut 10.

— **Nyilvános köszönet.** Az első nagykanizsai magyar szétállásról, mint jótékony célú egyesület részére szegény és árva gyermekek felruházása és felszólalása céljaira beérkezett adományokról: Nagykanizsai segélyegyleti szövetkezet 50 K., Nagykanizsai takarékpénztár 20 K., Délszalai takarékpénztár 20 K., Zalamegyei gazdasági takarékpénztár 20 K., Nyitrai Jakab 15 K., Osztrák magyar bank fiókja, Pesti kereskedelmi bank fiókja, Bankegyesület, Tárházak, Néptakarékpénztár, Kiss Ernő 5—5 K., Dedovác Béla 4 K., Veinovic Ede 2 K., Pusofszy Béla 2 K., Bauer Ferenc 1 K. Összesen 164 Kor. Fogadják a szíves adományozók hálás köszönetünkre. Az egyesület nevében: Az elnökség.

— **A Vasárnapi Ujság** március 3-iki száma meglepően gazdag és változatos sorozatát adja a pompás kivitelű, aktuális érdekességű képeknek. A hádsereg tátrai ski-gyakorlati, a mexikói forradalom, a Nyugat lánya az Operában, A cárnő a Nemzeti Színházban, az angol királyné magyar ősei stb. adják a képek tárgyait. Szemere György regénye, Kaffka Margit novellája, Eendrődi Sándor, Balla Ignác versei, Szabados Ede Riehepin-fordítása, Jansen Börge regénye, adják a szépirodalmi olvasmányokat. Egyéb közlemények: Kővári Szilárd kiállítás a Művészklubban, aktuális arcképek, a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 5 korona, a Világkrónikával együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem utca 4 szám). Ugyanott megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félre két korona 40 fillér.

— **A villamos bizottság gyűlése.** A városi villamos bizottság tegnap d. u. 6 órakor gyűlést tartott Vécsey Zsigmond pm. elnöke alatt. Egyedüli tárgy volt Franz-cégnéka villamos egyenáramról a körforgóáramra való átterése miatt telmerülő szerződés módosítása. A korábbi bizottsági gyűlésben, melyben a Franz-cég megbízottai is résztvettek, a cég arra kötelezte magát, hogy, a szerződés módosításra vonatkozó tervezetet márc. 1-éig a tanácsnál benyújtja. Azonban a cég a szerződés tervezet bemutatása nélkül egyszerű beadványban jölt meg ajánlatának egyes részeit. Ezért a bizottság úgy határozott, hogy hívassék fel a Franz r. t. újra a szerződés-tervezet beadására. A most beterjesztett beadvánnyal érdemlegesen most nem foglalkozik. A gyűlés csak rövid ideig tartott. Ugy látszik az indította a bizottságot e határozatra, hogy csak a beadandó szerződés-tervezetből fog világosan kitűnni hogyan és mit akar a cég; csak ez alapon indulhat meg a tárgyalás a város és a részvénytársaság között.

— **A Kazinczi-uti parkosítás.** A Déli Vasut igazgatósága Nagykanizsa városának megterjesztése megengedte, hogy a város az általa parkosítás és sétaut céljaira a Kazinczy-ut mellett töltött területen saját veszélyére az előmunkálatokat megkezdhesse, illetőleg ott fákat ültethessen. Mint-hogy azonban Lackenbacher Edének és Brück Márkusnak butoros kocsijai vannak ott elhelyezve és csak egy hónapi telmoudási idő múlva lesz a tér szabad, azért most csak az előmunkálatokat, földhordásokat fogják teljesíteni, míg maga a parkosítás csak az ősze vagy a jövő tavaszra marad. A mérnökség már utasítást kapott a parkosítás tervének elkészítésére.

— **Piaci tolvajlás.** Toplák Katalin szakácsné jelentést tett a rendőrségen, hogy a tegnapi hetivásáron meglopták. A szatyorban egy tejszószdobogóba tette börtárcáját, melyben 30 K pénz volt. Mikor fizetni skart, már nem volt ott. Az ismeretlen tettest keresi a rendőrség.

— **Szabálytalanságok az Ipartestület ügyvezetésében** Megirtuk, hogy az Ipartestület ügyvezetésében bizonyos szabálytalanságok nyomára akadtak, minek felderítésére endkivüli előjárásági gyűlés tartott. A gyűlés egy bizottságot delegált a könyvek, levelezések átvizsgálására. A bizottság azóta több gyűlésben 5 évre visszamenőleg terjesztette ki a vizsgálatot. Nyomára jutottak olyan eseteknek, melyek az egyesület pénzügyi megkárosodását mutatják. Kintnt, hogy többeknek kellő óvatosság nélkül szolgáltatott ki munkakönyvet Egy berlini szűcsnéka biztosítási nyugta alapján állították ki; még egy török-országai pék is itt szerzett be munkakönyvet. Ma este előjárásági gyűlés lesz, mely a bizottság működését fogja megvizsgálni és az iratokat a városi tanácshoz, mint első fokú iparhatósághoz fogja telterjeszteni.

— **Alakuló gyűlés** A városi tanács mellé beosztott iparhatósági megbízottak tegnap tartották alakuló gyűlésüket Sabján Gyula dr. főjegyző elnökelete alatt. A megbízottak elnökevé egyhangulag Matán Ödön választott meg, jegyzője pedig hivatalból Orbán József városi levéltáros. A beosztások a következők: 1. Iparlajtsromok megvizsgálására: Láng Miksa, Pollák Ernő, Singer József, Grünfeld Márk 2. Gyárak megvizsgálására: Matán Ödön, Sánta János, Perlaki József, Kumánovics Pál. 3. Ipariskola látogatására: Kálovics János, Horváth György bábos, Németh Imre, Wellisch Márk. 4. Műhely megvizsgálására: Dedovác Béla, Boros Jenő, Pilcer Albert, Pálfi Sándor, ifj. Peiger Imre, Sinkovics János, Novák Vince, Muzikár Vince.

— **Hirtelen halál.** Szerdahelyi József a Viktoria téglagyár 49 éves munkása kedden munkaközben hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. Az orvosrendőri boncolás megállapította, hogy szívizületés ölte meg.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

Aspirin

Mint-hogy sárún előfordul, hogy a valódi Aspirint utánzatokkal helyettesítik, kérjük az Aspirint csak is az általunk forgalomba hozott

Aspirin-Tabletta

alakban vásárolni, a melletti lerajzolt eredeti csomagolásban. (1 üvegcső 20 Tablettával á 0,5 gr. K 1.20).

Minden Tablettára az Aspirin szó van rábélyegezve.

Csak is ezen Tabletták nyújtanak biztosítékot a készítmény valódiságáért, és minden más mint nem valódi visszautasítandó.

Aspirint kizárólag eredeti tablettáinkban kérjen.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.,
Elberfeld und Leverkusen b. Mülheim a Rhein.

VELMA SUCHARD

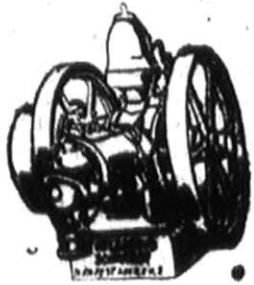
Nyersen való
evésre
paratlan.

Nyers olaj-motor.

Világhírűek

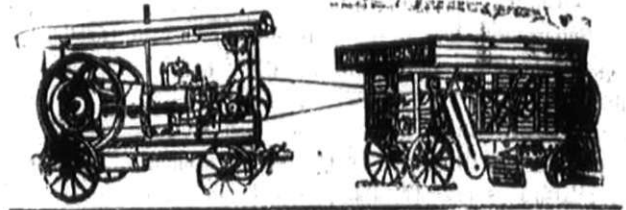
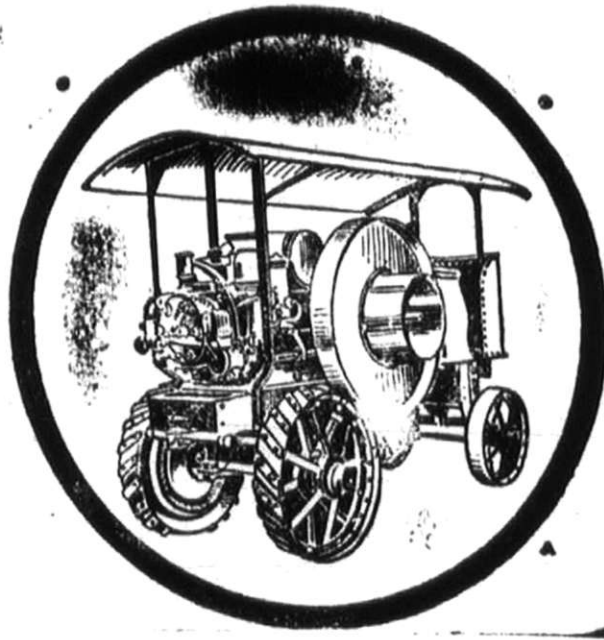
Gőz- és motor-cséplőkészletek

Magánjáró- motoraink

Kitűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

mert a
legjobb
és
legegyszerűbbek

Elsőrendű gyártmány, üzeme olcsó
kezelés egyszerű.

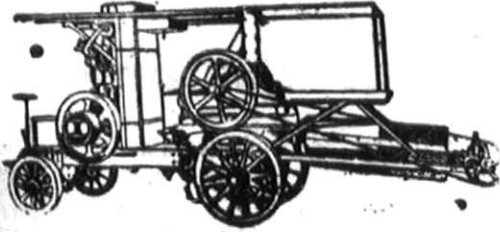
mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott
Malomjázat

igen célszerűek, mert a
malomjáratokkal együtt van
sikszi szerkesztve. Kéves
helyet foglal el, alkalmas
finom liszre és darára.

Magánjáró kötőrő

Az országutakon magát vontatja és igen jól tör.
Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg
gépkiállításunkat
KELLNER ÉS SCHANZER

Budapest, V., Klmán-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

Az 1888. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higiénikus szapanai.
Óvakodjunk utáztatoktól és más
késztmények becsom-
pésztésétől.

E megjelölések:

- Berger kátrányszapana,
- Berger gycerin-kátrányszapana és
- Berger kén-kátrányszapanai,
- Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

égünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül e pótlá-
sokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárusító, ki ezen kizárólag valódi és szóbeli véd-
jegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok
helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a
valódság jelölül az
itt lenyomatott
védjegyet és cég-
alírást viselik.

G. Hell & Comp.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre-ügyelni és kifejezetten
Berger-féleszappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp. Troppau.

Kapható: Magyar-osztrák monarchia és a külföldi gyógy-
szertárakban és szakbavágó üzletekben.

Tisztelt háziasszonyaink

Szíves figyelmébe ajánljuk az

„UJ PATRIA“ pótkávét

a „BIVALY“ gyári jeggyel

A kávéfőzetet

Egy főzőpróba

zamatossabbá és izletesebbé
teszi, annak szép barna színt
kölcshöz.

meggyőző annak kiváló mino-
ségéről.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papirt, vagy hüvelyt hozz és ne en-
gedd magad hasonló kinézésű silány minőségű
utáztatoktól **tévutra** vezetni.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona. 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazása szerint.

Az összetartás sikere.

Igen sokszor rossz véleményünk van a magyar népünk értelmi színvonala felől. Akiknek rossz véleményük van, azok nem ismerik se a német, se a francia parasztot. Bátran lehet mondani, hogy népünk sokkal intelligensebb, mint ennek a két kulturnemzetnek a fia. Legyen azért jelszavunk: Ne bántsd a kigazdát! Ne bántsa senki a kigazdát. Ne vádolja meg senki, hogy a haladásnak nem barátja, hogy aziránt nincs érzelme. Igen szép beszédes példák vannak arra, hogy a mezőgazdasági munkások és a kigazdák a maguk kis társulataival, a szöveteikkel, köreikkel nagy sikerre vittek egyes okos kezdeményeket a maguk és községük jóvoltát szolgálták vele.

Ennek az összetartásnak, ennek a jóra való iparkodásnak egy pár beszédes sikerét írjuk itt le.

Messze az ország szívéből a székely erdős hegyes zárt völgyében van egy község: Felsőcsernátony. A múltból arról volt híres, hogy a régi magyar irodalomnak egy örök híres tagja, Bod Péter itt született. Ujabbán a község szövetei és az ezekkel elért sikerek révén tette híressé a nevét. Van minta méhese, minta gazdasága, gépbeszerző szövete.

Gépszine telve gépekkel. Rendes körhelyiséget tart feun hol 20 napi és szakuj-ság tesz tanúságot a haladásról, Felszinen tartja a gabona, gyümölcsértékesítő, fogyasztási szövetei eszméjét és a székelység legégetőbb sebét: a legelőkérdést megoldani törekszik. Népháza most épült föl.

Mezőgyán biharmegyei községben alig lakik kétezer lélek. De ez a kétezer ember, mint két jó testvér összetart. Kibérelték a 634 holdas kása pusztát, amelynek fennálló forgalma immár 20000 K. Pénztárnok és könyvelő ketten mindössze 80 K. fizetést kapnak. Aki ebben a haszonleső korban ezt

nem mondja önzetlenségnek, az nem tudja megbecsülni a közjó érdekében való lelkes munkát.

Buj községe Szabolcsban van. Biz ez a község igen siralmas helyzetben volt néhány év előtt. Uzsorások karjaiban nyögtek a gazdák. Ma a lakosság helybeli hitelszövetkezetének betéte 150000 K. Boltjában, mely a maga házában van, a maga busát, a maga zsirját maga vetőmagját árulja. Ahol összesen 57 lakóház van, az ugyancsak öklöm falu. Ilyen Uzsor község Pozsonyban. De amilyen kicsi a falu, olyan derék a népe. Van népháza, benne gazdakör, háziipar foglalkoztató műhely, fogyasztási szövete, népkönyvtár, meg a szegényeknek menedéket adó szobája. Mindezeknek okos kezdeményezője Sweiger Etelka tanítónő volt.

A példatadó községek közé soroljuk Szabadbáránodot, ahol a kigazdák és munkások köre megszervezte a gépbeszerző, a tejszövetkezet, a munkások rokkant és nyugdíjjeletét. Szövetkezetének forgalma a félmillió koronát jóval meghaladja.

Somogyarcali élelmes népe viszont a legelőfölgjavítás komoly és évekre terjedő munkájával, a jobb legelő tehének elterjesztésével, az állattartás jövedelmező tételére tette nevét ismertté.

A nagybelicsi munkások és kigazdák rákaptak a mezőgazdasági háziiparra és hogy anyag hiányában télente ne kényszerüljenek kezöket összetenni, berendezkedtek nemes fűzessző termelésre. A mezőgazdálkodás oly nagy foku, hogy ma már a kigazdák 3000 métermázsa műtrágyát vesznek. De azt se veszik és szórják el Hübele Balázs módjára, hanem kísérleti telepükön kipróbálták, mit érdemes, hogyan érdemes, mi a haszna, mennyi a haszna?

Ilyen a mi népünk. De vezetőkre, — arra igazán sokféle szükségünk volna.

A rendőrségen.

A legérdekesebb hivatal kétségkívül a rendőrség. Ott végződik gyakran emberi törekvések, ott tűnnek ki azok az okok, körülmények, melyek sok szépen indult emberi karriéreket tesznek tönkre. Maga a rendőrség az emberi társasélet legfontosabb szerve. Még a közönséges rendőrnek is bizonyos egyéniségnek kell lennie. A durvaság és erőlynek párosulva kell lennie a tapintatossággal, udvariassággal, sőt szamaritánusi jó szívvvel. Annál inkább szükséges, hogy a rendőrség tisztviselői, akik hivatala vannak embertársaik tévedéséit, botlásait, bűneit számba venni és azokon ítéletet mondani, finom érzékű pszichológusok, filantropok legyenek. E paragrafusok ridegségébe emberi érzelmeket, vonatkozásokat kell vinniök. És éppen azokra kell kiterjeszteniök humanus pualitásu működésüket, akik legjobban ki vannak téve a megtévelyedésnek és akik legkevésbé részesülnek környezetük védelmében.

Ilyenek az ifjú iparosok, akik még mai viszonyok között is ki vannak téve a mesterek önkényének. Mintha az iparosok a saját inaséveiket saját inasikon akarúák megboszulni. Az inast mindenki koptatja a mester, a mesterné, a mesterlegény; az ipariskola, még az ipartestület is. Talán még az iparhatóság is. Sokszor igazán csak a büntető rendőrség az egyetlen fórum, ahol ez a mindenkitől megrugdosott jövendőbeli ember védelmet talál. Sok züllés sőt elzüllés vezethető vissza azokra az időkre, mikor az iparosinasban nem a jövő tisztességes iparos polgárt tekintették, hanem azt a rongyot, melyet mindenki megrugdoshat. Ember, törvény egyaránt. Azaz hogy a törvény nem, csak ennek hibás alkalmazása.

Egy megszökött inas áll a rendőrség előtt. Hogy miért szökött meg? Mert a tanonc ideje lejárt és nem akarta a mestere felszabadítani. Hasztalan mondja az ipartörvény 101. §. d. pontja, hogy aki 15. évét betöltötte és igazolja, hogy valahol mint segéd felvétetik, az munkakönyvvel látandó el. Akárha uszor megtörtént, hogy mivel inasiskolai mulasztásai és fegyelmi vétségei miatt bizonyítványt nem kapott, hát fel sem szabadították. Hát inkább elszökött, inkább csavargók közé ment, inkább a bűn útjára lépett, semhogy jogtalanul inasnak visszafartassa magát. Pedig a keresk. miniszternek 1898. 2404. sz. határozata világosan kimondja, hogy a tanoncidó meg nem hosszabbítható. Csak ha az inas 3 hónapnál tovább tartó betegség vagy más

VELMA SUCHARD Nyersen való evésre páratlan.

ok miatt távol volt mesterségétől, akkor ez időt rá kell szolgáltatnia.

Láttunk olyan esetet, mikor a gazda egyszerűen, talán azért, hogy a már hasznavehető inas ingyen dolgozzék, holmi apró sérelmek miatt kérényezi az iparhatóságnál, hogy a tanoncidő meghosszabbíttassék. A hatóság természetesen elutasítja kérésével, de mire a határozat kötelezi a mestert a főlsszabeditásra, addig már 1—2 hónap eltelt és a cél el volt érve.

Láttunk a rendőrségen zúllásnak indult 19 éves suhancot, ki már néhány év óta befejezte inaséveit és még mindig nem szabadították fel; nem kapott munkakönyvet. Miért? bizonyosan nem kapott inasiskolai bizonyítványt. Pedig a mesterség iskolai kvalifikációhoz nincs kötve, a munkakönyv ennélkül is kiadandó. A 19 éves iparos azóta dologkerülők közé jutott; a kocsmá, az utca lett a tanyája, honnan az ut börtönbe visz. A rendőrség, mely büntetni van hivatva nem elégedett meg a zúllott ifju vétségének kiderítésével, hanem a zúllás okát is kutatta. Mikor ez tudomására jutott büntetés helyett védelmet nyújtott az eltévelyedetteknek. Gondoskodik, hogy munkakönyvet kapjon a különben értelmese iparos és rátéríti arra a becsületes utra, melyről a törvény nem ismerése, vagy helytelen magyarázása, vagy szándékos elferditése miatt onnan hivatalosan leszorították.

Az Ipartestület van hivatva a gyámságuéknál való inasoknak védelmére kelni. Nem megnehezíteni, hanem megkönnyíteni kell az iparos pályát. Az iparbiztosnak eminens kötelessége legyen, hogy ezekre gondosan felügyeljen.

A miniszteri rendelet szerint nem szabadíthat szedni a felszabadulásért, csupán dologi kiadásokra lehet 40 fillértől 2 koronáig terjedő díjat szedni, de a miniszter megjegyzi, hogy ez az összeg is lehetőleg felére szállítandó le.

A nagykanizsai ipartestület ennél jóval nagyobb díjat szed az elszegődésnél is, meg a felszabadulásnál is. Valószínű, hogy ezt autonómikus jogához számítja. De úgy az iparhatóság, mint az ipartestület és iparbiztos figyelme kiterjesztendő arra, hogy se iskolai bizonyítvány hiánya, se pénzübeli ok ne működjék közre, hogy az inasévek leteltével a jogos munkakönyv kiadassék. Az a segéd ép oly örömmel és büszkeséggel számít erre, mint a jogász az ügyvédi diplomára. És tessék elhinni, hogy a társadalomra nem kisebb jelentőségű egyik dokumentum se.

A kapitányság működésétől pedig nem tagadhatsz meg egy elismerő szót, azért, mert a büntetőparagrafusok utvesztőjében emberi érzésektől ongedi magát vezetetni.

Tömörülnek a magántisztviselők.

— A vasárnapi közgyűlés. —

A Nagykanizsai magántisztviselők egyesületének vasárnapi közgyűlése nagy lelkesedéssel kimondta azokat a végső intézkedéseket, melyek az új helyiség megvalósításához szükségesek. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy az egyesületnek ezentúl nem lesz más célja, mint a klubélet fejlesztése. A klub csak az erkölcsi és gazdasági érdekek, még az eddigieknél is intenzívebb ápolását lesz hivatva előmozdítani. Bizton hisszük, hogy — bár az egyesületnek már ezidőszertig is 150 tagja van — azok is sietni fognak az egyesületbe belépni, kik még nem tagjai az egyesületnek.

A közgyűlés így folyt le:

A gyűlésen László Vilmos alelnök elnökölt. Sajnálattal jelentette be a közgyűlésen megjelent mintegy 50 jelenlevőnek, hogy Eperjesy Gábor elnök széleskörű elfoglaltsága miatt lemondott. A tagok lelkes helyeslése mellett méltatta a lemondott elnök éedemeit, kinek vezetésével az egyesület eljutott ama fejlődési stádiumába, hogy saját helyiségébe költözhetik. Vázolta a helyiség alapítás fontosságát és kérte a közgyűlést, hogy a bemozdást ne vegye tudomásul. (Felkiáltások: Nem vesszük tudomásul.) A jegyzőkönyv hitelesítésére Wilde Ferenc és Dezső Alfréd tagokat kérte fel.

Dr. Miklós Dezső egyesületi ügyész szintén Eperjesy kiváló elnöki kvalitásait állította a közgyűlés elé, ki minden mozgalomban az arany középuton vezetett az egyesületet, de aki minden mozgalomban támogatta a legradikálisabb irányzatot is, ha súlyos házi sérelemről volt szó.

Majd Österreicher J. titkár jelentésben referált a múlt év eseményeiről. A működés legfontosabb része a magántisztviselők nyugdíjügyének propagálása. Ezt célozták Kreutzer Lipót szövetségi elnök látogatása és Meisl Gusztáv, az M. O. Ny. E. igazgatójának előadása. Az előbbi több látogatást tett Nagykanizsán, hogy a vezető köröknek figyelmét a magántisztviselők szociális érdekeire felhívja. Az egyesület élénken résztvevett a választó jogi mozgalomban. Ez ügyben kérénynyel fordultak a képviselőházhoz. A szociális mozgalmak közül megemlékezett a vasárnapi muukaszünetért folytatott akcióról és az első tisztviselő sztrájkjéről. A jogi ügyeket az egyesület ügyésze látta el nagy egyszerűséggel. Indítványozza a közgyűlést, hogy a rendes évi tagdíj évi tizenkettő, (negyedévi részletekben beszédve) a nőtisztviselők hat, a kültagokét kettő koronában állapítsa meg: A titkári jelentést élénk helyesléssel fogadták. Rosenberg Oszkár, Lányi Pál, Révész Lajos és Miklós Dezső dr. hozzászólása után a titkári jelentést nagy többséggel tudomásul vették és a tagdíjakat az előterjesztés értelmében állapították meg. — A helyi sajtónak támogatását megköszönte a közgyűlés.

Miklós Gyula pénztáros pénztári jelentését be-

lyeslően vették tudomásul. Az egyesület vagyona K 1950.55, ebből K. 802.55 külön kezeltetik, mint „Segítő alap.“ Reudelkezésre áll még az egyesületnek ezenkívül K 1335.57, mely összeget a helyi cégek és magántisztviselők adományozták a létesítendő helyiség beszerzésére. Elfogadták a pénztáros által tett költségelőirányzatot is.

Az alapszabály módosítások után megejtették a választásokat a következő eredményekkel: Elnök: Eperjesy Gábor. Alelnök: László Vilmos. Titkárok: Marosi Gusztáv (uj), Österreicher J., Pénztáros: Miklós Gyula, Ellenőr: Büchler Mór (uj), Ügyész: Dr. Miklós Dezső, Háznagyok: Péter Hugó (uj), Klein Gyula (uj). Választmány: Balasz Vilmos (uj), Bokor Gyula, Dürr Vilmos (uj), Dezső Alfréd (uj), Ehrenstein Jakab, Fendler Hugó (uj), Gáspár Béla, Gellért Henrik (uj), Haffner János, Hochfluss Soma, Kálmán Leó, Kleinfeld Ignác, Krausz Albert, Krauth Margit, Luria Sándor, László József (uj), Nagy Samu, Polgár Zsigmond, Révész Lajos, Rosenberg Oszkár (uj), Spitzer Gyula, Szerb Ernő (uj), Stolzer Zsigmond, Thalmayer Alfred, Vidos József. Felügyelő-bizottság: Martinek Gyula, Orbán János, Reményi Pál.

Az Irod. és Művészeti Kör felolvasása.

A Polgári Egylet öreg termében tegnap délután kétféle érdekesség is volt. Kováts Antal tartotta meg tartalmas felolvasását Petőfiről, a flozofusról. Ez volt a műsor egyik gazdag érdekessége. A másik, hogy a terem igazán a művészet csarnoka volt. A Faragó és Sas képkiallításának környezetében igazán jól hatott az a magas szintű vonós-negyves, melyet Schuberttől Hofrichter Emma, dr. Krátki István, Sauermann József, Sauermann Béla játszottak. A teremnek nagy számu hallgatósága gazdag tartalmu délutánnak volt élvezője, hol a tudás és tanulmányos előkészület, a művészi készség nemes versenyre kelve adták a tudás, a gyönyörködötés anyagát. Kováts Antal, piarista tanár volt a felolvasó, említettük. Igazán nagy mulasztás történt volna, ha közönségünk ezt az egyéni munka nagy gyümölcsét nem élvezhette volna. A magyar irodalom ezen büszkeségét más oldalú világitásban mutatta be Kováts tanár, mint a hogy közönségesen a magyar ember szemében és lelkében él. Terjedelmes assayjében, mert Kováts Antal egész tanulmányt olvasott fel, megvilágította Petőfi költeményeit a böiceslet eszmélkedésének oldaláról, ki egyetemes eszméket hirdetett az emberiséget foglalkoztató nagy dolgokról. Állításait nagy gondolkodók nézetével is megerősítette s befejezését azzal a kívánságával fejezte be, ismerje meg Petőfi nagy böiceselő költészetét legalább a magyar közönség, ba már nyelvünk zárkózottságánál fogva hazánk határán kívül nem esodálhatják költőnk nagy szellemét. A nagy figyelemmel hallgatott felolvasás

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

előtt és után az említett vonósnyestársaság játéka részesült nagy tetszésben. S az csak természetes következménye volt annak a művészi játéknak, melyben részesítette hallgatóságát a művész gárda.

A művészi műnász, technikai reprodukció egyesültek e játékok alatt s örömmel néztük, hallottuk, hogy e társaság a mienk teljesen s ezek munkája és művészete, mindenkor akár kibővülve is, rendelkezésünkre készen áll. S ha így van, ne állapodjunk meg a kezdetnél, hanem hozza a közérdek szolgálatába mindenki zenei tudását, s a kinél ez hiányzik, az anyagi támogatását. Szóval alakítsunk zenekart és zenekedvelő egyesületet. — Minden eszköz rendelkezésére áll a nagykanizsai közönségnek. Csak az eredmény az késik. Nézzünk utána, hogy ez se maradjon el soká! Közönségünk pedig istápolja az objektív tudás szolgálatában álló egyesületet s mutassa meg érdeklődésével, hogy az elfogulatlan tudománynak nemcsak akar, hanem tud is, csodálójá és méltányójá lenni. A munka érdeme és a tanulsága is a közönségé, mely részvételével és érdeklődésével lehetségeket s intézményeket sarkal munkára, tevékenységre. Az Irod. és Műv. Kör már multjánál fogva is igényt tarthat erre a pártolásra.

HIREK.

Eisteli ének.

Ne még, ne szállj le fátylas alkonyat,
Ne terítsd szét addig homályodat:
Mig lelkem elbuzogja csendesen,
Nagy nevedet, én édes Istenem.
Kinek kegyelmed nem borul homályba...
Jóvoltodnak soha siucs éjszakája.

Te vagy, te voltál nappal is napom,
Kézen te hordasz élet-utamon.
Én menedémem, törhetlen paizs,
Tied, tudom, az éj nyugalma is.
Sátra alatt a lappangó sötétnek,
Te vagy csak a világító szövétnék.

Szívembe hát oltárt rakok neked,
Mondok dicsérő, hangos éneket,
S magamra öltve bünyöm tudatát:
Mögörgetem kegyelmed ajtaját.
Az éj — Uram — már itt kísért felettem
Szárnyad alá, hamar, fogadj be engem!

Utlalmad ne vond tőlük se' meg,
Kinek szívével tudod szívem egy,
Ha köny között sóhajtának feléd,
Tedd át szívemre bánatuk felét:
S ne hagyj felednünk, hogy fényben, viharban,
Te állsz felettünk, örök Változatlan!

— Ezt, ezt jelentsd meg a világ felett,
Hol elhagyolt sir, Árva kesereg
Ezzel kötődz be a szegény baját;
E hittel adj nyugodt, jó éjszakát.
Hogy szív, ahol csak dobban a világon:
Holnap, s örökre, téged, téged áldjon!

Szabolcska Mihály.

— Szünetel az országgyűlés. A képviselők f. hó 7. gyűlésének végén az elnök indítványára a ház gyűlései elnapoltattak. Mindaddig míg a Khuen kabinet lemondása folytán előidézett válságból a kibontakozás meg nem történik, addig az országgyűlés szünetel.

— Tanácsülés. Nagykanizsa város tanácsa pénteken tartotta heti rendes gyűlést Sabján Gyula dr. főjegyző elnöklété alatt. Az adminisztratív ügyeken kívül foglalkozott a tanács a villamos birtokosságnak a Franz r. t. cég áramváltóztatási bead-

ványára vonatkozó határozatával: A városi tanács a birtokosság határozatát a kérvényező cégnek hivatalos másolatban kiadja azzal, hogy a szándékolt módosítások figyelembe vétele mellett elkészítendő szerződési tervezetet a tanácshoz nyújtsa be. Együttal figyelmezteti a városi tanács a céget, hogy az áramváltóztatás iránt benyújtott kérelme s az ez alapon megindított tárgyalások a cégnek a jogelődé által a várossal kötött szerződésben foglalt kötelességeit nem érinti.

— Házasság. Kálmán Leo, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának pénztárosa f. hó 10-én kötött házasságot Spitzer Berta urleánnyal. A házasság kötés tanúi voltak Forbát Artur bankfőnök és Rothschild Samu.

— Gyászolót. Tegnap helyezték örök nyugalomra Kohn Lajos helybeli kereskedőt, ki f. hó 9-én életének 52. évében elhunyt. A megboldogult szorgalmas, becsületes kereskedő volt, ki polgártársainak becsülését kiérdemelte. Temetésén a részvét impozáns módon nyilatkozott mez. Özvegye, szül. Frank Szidónia és három kiskorú gyermeke gyászolja.

— Györgyike halála. Hosszu viaskodás után a halál tagyos dere diadalmaskodott a feleségnek indult rózsabimbón. A leggondosabb ápolás, a páratlan szülői szeretet könnyek imádságok hasztalan voltak. Az édes gyermek, a kedves Györgyike, meleg, puha otthonát, hol mindeneknek szeretete környezte, feleserelte a sir rideg, hideg ölével. Mi a kik majdnem napról-napra élvezték bájos lényének varázsát, megrendült szívvel könnyezve gondolunk bus enyészetére; ebből érthetjük meg a tengermélységű bánatot, a marcangoló fájdalmat, mit a korán elköltözött a szülők és nagyszülők lelke útított. Az egész város megnyilatkozott részvét balzsama hull enyhítőleg a gyászoló szülők sajnó sebére. Isten veled kedves Györgyikénk: a „tanár bácsi”, meg a „Néni” fájó szívvel kísért utolsó utadon. Aldás hamvaidon:

A család gyászjelentése következő: Dr. Kreisler József és neje szül. Armuth Erzsébet fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy forrón szeretett leánykájuk Györgyike f. hó 9-én d. e. 11 órakor életének 13-ik évében elhunyt. Drága kis halottunk földi tetemeit folyó hó 11-én d. e. 10 $\frac{1}{2}$ órakor fogjuk a gyászházból (Erzsébet királyné-tér 4. sz.) a nagykanizsai izr. temetőben örök nyugalomra helyezni. Aldás és béke lebegjen drága porai felett! Nagykanizsa, 1912. márcz. 9. Armuth Náthán és neje sz. Kohn Hermia, Öz. Kreisler Dávidné, nagyszülők. Kende Simon, dédapa. Kreisler Gyuri, öccse.

— Gyáriparosok gyűlése. A Gyáriparosok országos szövetségének nagykanizsai fiókjának vasárnap tartott évi rendes közgyűlését a városház tanácstermében gelsei és bellseai Gutmann Vilmos báró elnöklété alatt. A gyűlésnek kiváló érdeklődést és sulyt kölcsönözött az a körülmény, hogy Hegedűs Loránt országgyűlési képviselő a gyáriparosok országos szövetségének igazgatója, a zseniális nemzetgazdái is lejtő a gyűlésre Budapestről. A gyűlésen elmondott egy óras szakbeszédében rámutatott azokra a bajokra, melyek a magyar gyárirpar fejlődésére bénítólag hatnak. Az iparfelügyelő kisinyes akadémikusok, a munkásviszonyra rossz visszahatással levő magas söradó, a parlament munkaképtelensége, az ennek nyomában járó vállalkozási kedv hiánya.

A hosszú eszmékben gazdag beszéd állandóan le tudta bilineselni a majdnem teljes számban megjelent tagokat. A beszéd hatása alatt dr. Rothschild Jakab, ki, nem gyáros, hanem mint egy vállalatnak és igazgatóságának tagja fejezte ki a jelenlevők köszönetét a nagy tudású értekezéssért. Magyarországon szükség van e téren agitációra. Alkalmassabb egyéniség pedig; erre nincs, mint éppen Hegedűs Loránt. Óhajtana azért, hogy széles körben hintse el közöttünk eszméket, melyeknek meg lesz az a hatása, a tőkésökre, hogy az eddignél nagyobb kedvvel és bátorsággal fogjanak a gyáralapításokba. Kívánja, hogy Magyarország javára magasan szárnyaló lelkesedése meg nagyon soká ne csökkenjen. Fleischer Miksa gyárigazgatójának titkári jelentése egyhangulag elfogadtatott, mire Gutmann báró a gyűlést bekezdette. A Szarvasban társasbéd követte a gyűlést.

— Nőegyleti közgyűlés. A izr. jótékony nőegyletet f. hó 10-én tartotta évi rendes közgyűlést Vidor Samuné szül. gelsei Gutmann Hedvig urné elnöklété alatt. A nagyszámban megjelent tagokat üdvözölve, elismeréssel beszélt Sauer Ignácné

pénztáros működéséről, ki több éven keresztül buzgólkodott az egyesület és a szegényügy érdekében. Minthogy Budapestre költözik, tisztéről lemond. — Révész Lajos titkár gondos és lendülettel megírt titkári jelentése felölelte az egyesület kifejtett működésének minden ágát. A közgyűlés úgy a jelentést, mint a zárószámadást tudomásul vette és a felmentvényt megadta. Ezután Zerkowitz Lajosné urnő szónoki hatásokban bővelkedő beszédben üdvözölte Vidor Samunét az egyesület nagyerdemű elnökét; aki buzgóságában láradhatatlan és az egyet javát célzó eszmékben kifogyhatatlan. Ugy a választmány, mint a közgyűlés köszönetét, tiszteletét, ragaszkodó szeretetét tolmácsolja. Hasonló érzelmekkel eltelve üdvözölte Sommer Sándorné urnőt és az egyesület al-elnökét is. Dr. Rothschild Jakabné elnöklété alatt a kilépő választmányi tagok helyének betöltésére választási bizottság küldetett ki, melynek tagjai Forbát Artur, Kardos József, Pollák Ernőné, Leitner József, urnök, hivatalból Révész Lajos voltak. A kilépettek újra megválasztottak csak a lemondott Sauer Ignácé helye töltetett be Szegő Gyulánéval.

— Képkiallítás. Sass Ferenc festőművész harmadszor állítja ki műveit közönségünk előtt. Ez a harmadik kiállítás oly íépcsőzet, melynek harmadik fokán most áll. Első tárlatán erősen konturozott dekoratív művekkel szerepelt. A második már csak ritkán találtuk meg eseket.

Fokozatosan érvényesíti ezen dekoratív elve és nem csekély haladással. Tehát ez a dekorálás nem lázas kapkodás, amit a nyugatosok produkálnak, hanem szépen megrajzolt s jól átértett festészet. Először mint figurális festőt említjük. Szerintünk az ember ábrázolása az ő bírálása. A legnehezebb és legelvontabb mozdulatot egyforma bravurral oldja meg. Arcképeir pedig nemcsak a festő, hanem a pszichológus is meglátszik. Faragó arcképe a tárlat egyik legjobb alkotása. Alakjai az emberi test ismeréséről tesznek tanúságot. Figurális képei közül a legjobbak az előbb említett „Faragó arcképe”, „Ülő leány”. Külön emléksznünk meg egy nagy vásznáról melynek címe: „És miúnt el fog önteni a szennyes ár”... A sztrájkoló munkások tömege finoman illeszkedik a kék tónusu környezetbe. Tájéképeinek szín- és felhajtása kiváló jó. E tájékek a természet ismertetéséről beszélnek tanúságot. Egy nagy lombpartiet mesteri egyszerűsítéssel foglal egy ecsetvonás alá. De ezt csak azt teheti aki a lomb minden levelét és annak is minden erét ismeri. Szőlőhegyi ut. Mosás a patak mellett c. képei ezekről tesznek tanúságot. Néhány narancsos esendélete kellemes színezésnek. Kiváló felesége S. Farkas Böske állított ki szépen megfigyelt esendéleteket és színes utca részleteket. Faragó Márton festészetén idegen hatásokat is veszünk észre, de a haladást rajta is tapasztalhatjuk. Napos képei a legjobbak, mindenhol fényhatásokra törekszik. Színei is szépek üdék. A kiállítás ma este záródik.

(Teszla.)

— Ulánusok Nagykanizsán. Amin a Zalai Közlöny előre jelezte f. hó 7-én csakugyan megérkeztek az ulánusok. Azonban a hivatalosan tévesen jelzett 2 század helyett 4 század jött; még pedig a cs. és kir. 12. ulánus ezred 2. 3. és 5. 6. százada. A 2. és 3. század Tolnáról az 5. és 6. század Székesfehérvárról. A 6. század Nagykanizsán a többi Kiskánizsán zolt elszállásolva. Polet János alezredes és még 16 tiszt jött a századokkal, kik részben Kiskánizsán, részben a Korona szállóban laktak. Szombaton, azaz 9-én mentek tovább állomáshelyekre Csáktornyára és Varnadra.

— Egy jó házból való fiu, kinek 2—3 középiskolája van, nyomdász tanoncnak azonnal felvétetik Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.

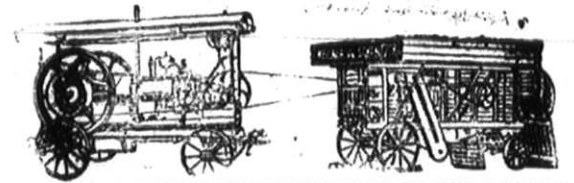
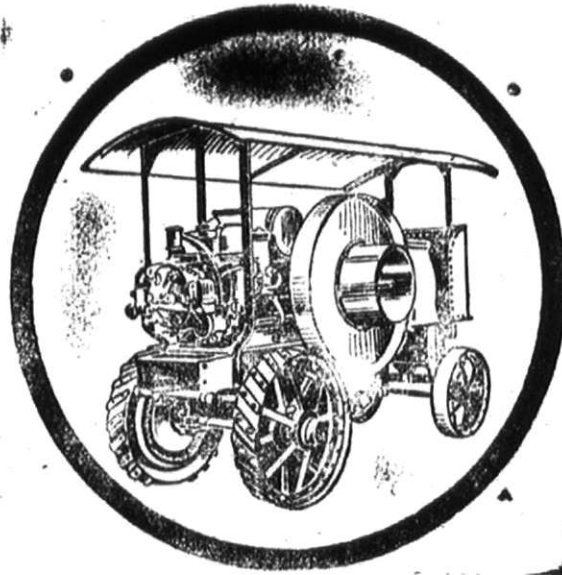
**HIRDESSEN A
„ZALAI KÖZLÖNY”-BEN**

Nyers olaj-motor. Világhírűek Gőz- és motor-cséplőkészletek

Kitűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

mert a
legjobbák
és
legegyszerűbbek

Elsőrendű gyártmány, üzeme olcsó
kezelés egyszerű.

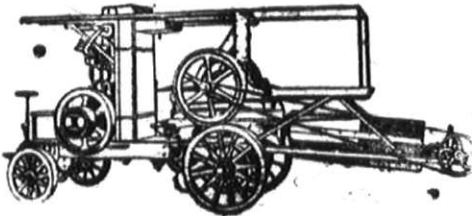
mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott
Malomjártat

igen célszerűek, mert a
malomjártattal együtt van
sikszita szerkesztve. Kevés
helyet foglal el, alkalmas
finom liszre és darára.

Magánjáró kőtörő

Az országutakon magát vontatja és igen jól tör.
Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze me
gépkiállításunkat
KELLNER ÉS SCHANZER

Budapest, V., Klm in-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

Az 1868. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

Óvakodjunk utánszaktól és más
készítmények becsesem-
pészésétől.

E megjelölések:

Berger kátrányszapana,
Berger glicerin-kátrányszapana és
Berger kén-kátrányszapanai,
Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

égünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül e pótlá-
sokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárusító, ki ezen kizárólag valódi és szóbeli védje-
gyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok
helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a
valódiság jelül az
itt lenyomatott
védjegyet és cég-
aláírást viselik.

G. Hell & Comp.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre ügyelni és kifejezetten
Berger-féleszappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp., Troppau.

Kapható: Magyar-osztrák monarchia és a külföld gyógy-
szertárlalban és szakbavágó üzletekben.

Tisztelt háziasszonyaink

Szives figyelmébe ajánljuk az

„UJ PATRIA“ pótkávét

a „BIVALY“ gyári jeggyel

A kávéfőzetet

Egy főzőpróba

zamatossabbá és izletesebbé
teszi. annak szép barna színt
kölcsonöz.

meggyőző annak kiváló minő-
ségéről.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne en-
gedd magad hasonló kinézésű silány minőségű
utánszaktól **tévutra** vezetni.

Nyomatott a laptulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

A márciusi ünnepek tanúsága.

(V. L.) Az a nemzedék, mely március 15-ét ünnepli, méltó elődeihez, mely a márciusi szabad eszméket kiküzdte. Hatvannégy esztendő távlatán nem látszik az „esernyő forradalom” kisebb jelentőségűnek, sőt a hogy e népjogok fegyvereivel egyre erőteljesebben, bátrabban, a nemzet és az egyetemes emberiség javára nagyobb sikerrel élünk, — látjuk csak tisztán, milyen nagy kinoszt szereztek meg elődeink március 15-ével. Szilágyi Dezső Napoleonnak történelmi nagyságát abban összegezte, hogy e vasakartu hadvezér győzelemtől megittasult katonái egész Európán végighordozták a szabadság-eszméket; ha ez az egyetlen igazán nagy történelmi hivatása volt a korzikai hősnek, vagy ahogy legitimitás behódolói mondják: a korzikai kalandornak, mily nagy történelmi hivatást teljesítettek a márciusi ifjak, akik közül egyről, a dadogó Sűkeiről megmaradt ez a szállóige: Nem az o-kos embe-berekre van most szükség, de a bá-bátrakra. Esernyővel csinálták, de remekbe csinálták. Dicsősége a márciusi eszméknek, hogy vére nélkül vívták; glóriája, hogy az ősi alkotmányért a harcmezőn 53000 magyar halt meg utána. Mi azt a szabadságot, melyet napjainkban leszólunk, drágán fizettük meg.

De nem adták olosón e becses emberi javat sehoh.

Mi mást kívánhatunk ennek az édes, szent hazának, ha nem azt, hogy a nemzet válságos napjaiban adjon az Isten a nemzet egyetemének szilárd akaratot, megállni a nemzeti jogok mellett. Mennyire illett ez évben is márciusnak szabad tavaszi fuvalmához, hogy a Lajthán túlról újra kísértvén a nemzet jogaitól való megtántorodás szirénhangja, a nemzet hű maradt multjához, tradícióihoz.

Minden jel azt mutatja, hogy azt a nemzeti lendületet, mely ez előtt 64 évvel megszállta a magyart, ma is hön kell ápolnunk és a multnak minden tradícióival melengelnünk kell. A hatvannegyedik évi márciusi eszméknek kitartó munkával nekünk kell tartalmat adnunk. Az a Magyarország, melyet „Mit kíván a magyar nemzet” című kiáltványban ezelőtt 64 évvel megalapoztak, ma sinos megépítve. Ennek a generációnak nem új jogkiterjesztésekre, de az 1848-as eszmék teljes diadalára, belső, tartalmas megvalósítására kell törekednie. S mily okos, mily szép, mily nagy nevelő hatása a március 15-ki ünnep, amelyek az eszmék kultuszának szolgálnak s ezzel ráhántják a következő generációra a nemzetfejlesztés munkáját. Olvasva az országszerte rendezett már-

ciusi ünnepekről való tudósításokat s látva ezeket pátriánkon is, örvendező hazafias lélekkel Arany János nagy nemzetbuzdító szövegei ajkakon:

Nép, mely dicsőt, magasztost így [magasztal,
Van abban élet, hit jog és erő!

A város és a villamos ügy.

Ujra a villamos ügy foglalkoztatja a városi magisztrátust. A multak tapasztalataiból következtetve ujra hosszas tárgyalásokra, ugyszólván küzdelmekre lehetünk elkészülve. Mert ezelőtt is inkább küzdőfelek voltak a Franz-cég meg a város, semmint szerződőfelek. Akárcsak Ausztria és Magyarország barátságára kiesiben, hol az egyik azt hiszi, sőt hirdeti, hogy sokat enged, a másik meg folyton a becsapástól tart.

A viszony annyiban változott, hogy most részvénytársasággal áll a város szemben. Olyan vállalattal, mely nemcsak mint tekintélyes adófizető, de mint nagy tőkével dolgozó, sok munkáskezet foglalkoztató társaság előzékenységet érdemel a város részéről.

Ezt az előzékenységet a város nem is tagadja meg tőle, sőt hajlandó mindannyiszor rendelkezésére állani, valabánszor a gyár érdeke ezt megköveteli. Most üzemszervezés van készülöben. Az eddigi villamos egyenáram helyett körtorgó áramberendezésre akar a gyár áttérni. Hogy miben áll ez, abból mi laikusok csak annyit fogunk fel, hogy ez által a társaság egy nagyobb környék községeknek is szolgáltathat villamvilágítást és villamos erőt. Még azt is

Képek a szabadságharcból.

Március 15-ke alkalmából írta: Farkas Emőd.

A csodaágyu.

Mikor a honvédek Vác előtt táboroztak, Bernátsky Antal köztűzér hazafutott s édesanyja jól tartotta kedvenc ételével: turósgombóccal.

Pukkadásig jóllakott s amit nem tudott bekebelezni, azt papirosba gyömmöszölve, elrejtette az ágyucsőbe.

Egy óra mulva ágyuszemle volt. Az útegparancsnok le- s felhajlított az ágyucsőveket s belezett, hogy nem roszadások-e?

Amint Bernátsky ágyujához ért s lefelé fordította a csövet, ebből egy halom turósgombóc potyogott ki.

Az útegparancsnok elbámult. Bernátsky megkékült-zöldült.

— Miféle csodaágyu ez? — kérdezte aztán.

— Ideiglenesen éléskamrának rendeztem be, — mondta Bernátsky bátorságot kapva.

— No szép tűzör, aki turósgombóccal akar lövöldözni az ellenségre.

— Ezzel én csak magamba akarok lövöldözni, az ellenségnek jobb a vasgombóc, mert az örökre megfekszi a gyomrát.

Az útegparancsnok mosolygott s tovább ment, Bernátsky pedig felszedegette a porból a gombóccat, megtörölgette s ismét eldugta a furesca éléskamrába.

A makói hősök.

Az aradi véres utcai harcban, — mikor a honvédek első ízben kiszorították a városból, a 29. zászlóalj három közvitéze, Bombiák János és két makói földije elrejtőzött a Tököly-ház udvarán.

— Felnyársalnak itt benneteket a rákok, — mondta az egyik közvitéz.

— Ne félj tőle, csinálók én köztük olyan ribilliót, hogy mire észre térnek, már mi ungon-barken túl leszünk! — felelte Bombiák.

Azzal a kerítéshez támaszkodtak s a résen át figyeltek.

Egyszerre dobpergést hallanak s a hírhedt Joanovics Mihály őrnagy alakja tűnik fel előttük, aki ficánkoló, büszke ménen, kivont karddal vezetve zászlóalját a Tököly-ház felé.

Bombiák célba vette Joanovicsot s ledurrantotta. A szerbek ijedten álltak meg, mire a másik két honvéd is rájuk tüzelt.

A szerbek észrevették a lobbanás fényét s rémes ordítással törtek be a Tököly-ház udvarára.

— Utánam, bajtársak! — kiáltotta a hős Bombiák s átugrott a kerítésen.

Társai követték s csatlakoztak Asztalos őrnagy csapatához, mely ép ekkor indult a város visszafoglalására.

Még éjjel se hagynak nyugodni!

Egy Kossuth-huszárcsapat éjjel után érkezett Torda városába s jelentkezni akart báró Komény Farkas őrnagnál.

A kapu zárva volt, de a huszár könnyen feltalálja magát. Megkopogtatták az őrnagy ablakát. Nagysokára kinyílt az és hálóköntösben egy álmos fej kandikált ki rajta.

— Mit akarnak? — szól rá mérgesen a huszárokra.

— Jelentjük alássan, őrnagy ur, megérkeztünk.

— Ó, hogy még éjjel se hagynak nyugodni — kesergett a báró.

olvastuk a cég ajánlatában, hogy a villamos ivlámpák helyett fémszálas izzó csoportlámpákat akar a város megvilágítására alkalmazni. A városi villamosbizottság febr. 13-án foglalkozott először a cég beadványával. E tárgyaláson a vállalatnak 7 igazgatósági tagja is jelen volt, kik tudomásul vették a bizottságnak ama határozatát, hogy a város azt kívánja, hogy egy márc. 1-éig beadandó szerződés tervezetben nyújtsa be ajánlatát a Franz r. t. Amint tudjuk ezt tenni elmulasztotta, hanem ajánlatát újra beadvány alakjában nyújtotta be. A bizottság ennek tárgyalásába előbbi határozatahoz híven nem ment bele, hanem megmaradt álláspontja mellett.

A városnak is, a cégnek is egészen mindegy volna, akárki készítené is a szerződés tervezetet, ha világos, tisztázott helyzet előtt állna.

De éppen mert megállapodások nincsenek, szükséges, hogy az ajánlattevő cég adjon be tervezetet, melyet a város elfogad, vagy módosít, vagy egészen elvet. De a város nem teheti ki magát annak, hogy az ő szerződés tervezetét a Franz r. t. igazgatósága visszautasítsa. A város vagy állam csak az esetben szolgál szerződéses ajánlattal, ha annak elfogadása a vállalkozóra kötelező jellegű. A város nemcsak a városnak, mint erkölcsi közönségnek érdekeit tartozik védelmezni, hanem az egyes polgárokat is. Azért teljesen osztjuk a helyi napilap ama felfogását, hogy ez a úgy teljesen a nyilvánosság elé kívánkozik. Mert nem meglepetésszerűen kell ez ügygel foglalkozni, hanem teljes nyíltsággal. Így kívánja a város és a közönség érdeke meg a jó viszony, mely a cég és város között kívánatos.

Azért nem tartjuk fölöslegesnek, ha rámutatunk, hogy a fémszálas csoportlámpák csak 600 gyertyafényűt adnak az ivlámpák 1000 gyertyafényű helyett. És bár égésük nyugedtabb az ivlámpáénál azért se Wienben, se Budapesten nem alkalmazzák utcák, terek megvilágítására éppen a kisebb fényhatásoknál fogva. De ha már a cég Nagykanizsán ilyen lámpa használatára akar áttérni, amelyhez se óraszerkezet, se szűrű megújítás, se külön lámpagyújtató nem szükséges, jogosan várja a város, hogy az így nyert előnyökből a városra nézve is háraljon valamelyes haszon pl. a csoportlámpák számának szaporítása.

Ezek olyan dolgok, melyeket a laikus közönség is megért. Sőt azt hisszük a következő dolgok

— Nem bizony, őrnagy úr, — felelte egy Csátó nevű vig huszár, — mert katonák vagyunk.

A báró mitsem szólt, csak nagy mérgesen becsapta az ablakot az orruk előtt.

— No ez is jobb lett volna kisasszonyoknak, mint katonának! — morogták a huszárok.

Hanem a kényelmes mágnásból csakhamar igazi c-ataoroszlán lett s fölges néki köszönheti a nemzet hogy Bem apó a piski-i hidat elfoglalta

Csak utánam fiam!

Mikor Branyiszknál a 34. tót zászlóalj csatában állott. Guyon eléjük lovagolt és így szólt:

— Elöl dupla lénuung, hátul kartács!

Erdősi Imre, a hős piarista tábori psp pedig a rohamjelre feltartotta a keresztet s tóttul így kiáltott:

— Csak utánam, fiam!

— És a fellelkesült zászlóalj oroszláuként rohant előre.

A győzelem után hozzájuk lovagolt Guyon, uagyon megdicsérte őket s ezzel végezte beszédét:

— Két hónapra dupla lénuung!

Egy jókedvű huszártiszt erre Guyonhoz fordult

— Hát a páter mit kap?

— Lelki feloldozást! — mondta mosolygva Guyon.

feltartásával meg éppen kötelességet teljesítünk, mert ezekkel a város nem a maga, hanem egyenesen polgárainak érdekeit szolgálja. A Franz cég beadványa ugyanis azt az ajánlatot tette, hogy az eddigi lámpákat áramváltózás esetén ingyen kicseréli. A jelenlegi használatban levő villamos motorokat pedig azok jelenlegi értékükben beváltja és az áramfogyasztók az új motorra a differenciát ráfizetni köteleztessenek. A bizottság ezt az ajánlatot elfogadhatónak nem tartotta, mert azon az állásponton volt, hogy senki sem kényszeríthető arra, hogy jól működő, ha nem is új motorját pénzaldozattal kicserélje. A szóbeli megállapodásnál a cég ezt tudomásul vette, az új beadványban mégis megmaradt régi ajánlatánál.

Az itt felsoroltak körülbelül ütközőpontjai a cég és a bizottság felfogásának. Hisszük azonban, hogy a cég szerződés tervezetében sikerül olyan ajánlatot tenni, melyet a bizottság a város és a közönség érdekeivel megegyeztetőnek tarthat, akkor nem fog ad infinitum húzódnai ez a tárgyalás, mely a cégnek mindenesetre hátrányos és akadályozza őt abban, hogy az eddigi szerződésében a várossal szemben vállalt kötelességeinek megfeleljen.

A magántisztviselők egyesületének működése.

— Hozzászólás. —

Régi tagja vagyok a magántisztviselők egyesületének és erkölcsi kötelességemnek tartom, hogy ezentul is az maradjak. Sőt buzdítom a fiatalabb generációt, hogy saját jól felfogott érdekeiben haladéktalanul legyen részese azoknak a küzdelmeknek, melyeket a magántisztviselők jövője érdekében ki akar fejteni az egyesület. Éppen mert hű osztályosa akarok maradni a magántisztviselők sorsának, örömmel üdvözlöm az egyesületnek saját egylethelyiségére vonatkozó határozatát. Nem azért, mintha ezt az exclusiv clubéletet a magántisztviselőkre nézve üdvösnek tartanám. Nem, sőt sokkal helyesebbnek látom, ha a magántisztviselők belevegyülnek azokba az egyesületekbe, melyek a társadalom minden rétegét és foglalkozását magukba ölelik. Főlegesen bizonyítanom, hogy az minden tekintetben üdvösebb akármelyik tisztviselőkarra, mintha úgy munka, mint szórakozás idejében a hasonló gondolkozásuk és a hasonló branché-beliékekkel töltik idejüket. Hogy ez bizonyos egyoldalúságot nevel az emberbe, azt eltagadni nem lehet. De hisz a vasárnap lefolyt közgyűlés is hangzott, hogy nem a klubélet fejlesztése lesz célja a magántisztviselők otthonának, hanem hogy így intenzívebb és nagyobb súlyú működést fejlessenek ki azoknak a megvalósítása érdekében, amit az egyesület célul tűz maga elé.

És itt egy kis indiskréciót vagyok kénytelen napvilágra hozni; tudom, hogy sokaknak kellemetlen lesz az igazság. De megteszem az igazság érdekében. Mikor a titkári jelentés önrizzettel mutatott rá a vasárnapi munkaszünetért folytatott akciójáról, egy közbeszólás hangzott: „Most jövök az irodából.” — Ennek a két igazságnak a komikuma az, ami engem felszólalásra késztet és ez az, amiért szívesen áldozok felomrárt tagdíjat, hogy az egyesületnek saját otthona legyen.

Mert bizonyosan tudom, hogy azaz egy közbekiáltást sokan elmondhatták volna, ami bizonyítja, hogy az önrizzettel kivított vasárnapi munkaszünet a magántisztviselők jó részénél még csak papirosos van meg; a valóságban nincs.

Az iparos világ vasárnapi munkaszünete valószínűség; a mieuk még megvalósításra vár. Azt is tudjuk, hogy leginkább a magánécek azok, akik a vasárnapi munkaszünetet csak a zárt irodájikkal respektálják, míg benn foly a hétköznapi munka

Ha az okokat kutatjuk, ami azt felidézi látjuk, hogy nem egyéb ez a főnökök takarékosági elvé-

nél. Abból a közmondásból indulnak ki, hogy ahol hatan jóllaknak, ott a hetedik, sőt a nyolcadik sem marad éhesen. Csakhogy ők megfordítva alkalmazzák ez igazságot. T. i. ahol 8 embernek való munka akad, elvégeztetik 7-tel, sőt hattal. Hát hogy ne végezze el. Nem kell egyebet tenni, mint a napi munkaidőt meg kell hosszabbítani és a vasárnapi munkaszünetet a papirosra írni. Tisztviselői pihenés, egészség, nem a főnök dolga. Fontos csak az, hogy a záróméreg jól üssön ki. Egy-két munkaerő fizetése miudenesetre a pénztárban marad és ez nem utolsó gondolat.

Hát tisztelt vezetősége a mi egyesületeinknek ezért hozom én meg az áldozatot és velem együtt még sokan, hogy ezeken a bajokon segítsen a magántisztviselők egyesülete. Ezekről kell tárgyalni új otthonunkban. Gyűlésen és azon kívül. Hogy a vasárnapi munkaszünet realizáltsáék, hogy a munkaerők kiuzsorázása a hosszú munkaidővel ne legyen lehető. Az iparosok munkaszünetéről tanuljanak a tekintetben. Radikálisan kell intézkedni az ingyen munka ellen, a mit még elsőrangú intézetek sem szégyelnek elkövetni. Van még más kérdés is ami mind egyesületi intézkedésre vár. Szükséges azonban, hogy városunk minden magántisztviselője belépjen egyesületünkben mert csak így lesz sulya határozatainknak. Ilyen értelemben üdvözlöm én a magántisztviselők leendő otthonát.

Mercur.

HIREK.

— Ünnepléses szent mise. A nagykanizsai róm. kath. plebániái hivatal értesítette a város polgármesterét, hogy f. hó 15-én d. e. 10 órakor nemzeti ünnepünk alkalmával a Szent Ferencrendiek templomában ünnepléses szent misét fog tartani. Egyszermind meghívta a városi hatóságot az ünnepi misén való részvételre.

— Az Irodalmi Kör szabadság ünnepe. Az I. M. K. holnap d. u 4 órakor tartja március 15-ki szabadságünnepet a Polgári Egylet nagytermében. Programja: 1. Hymnus éneklé a kör dalárdája. 2. Ünneplés beszéd tartja Nagy Lajos állami tanító. 3. Kossuthi nóta. 4. Szózat, éneklé a kör dalárdája.

— Március 15-e az iskolákban. A március 15-iki nemzeti szabadság ünnepét valamennyi középiskolánk ünnepély keretében tartják meg, míg a népiskolákban az egyes osztályok tanító magyarázzák a gyermekeknek a nap jelentőségét.

A polgári fiú- és leányiskola a tervezett ünnepélyt a közbejött testületi gyász miatt nem tartja meg. Csak az ünnepi szent misén vesznek részt a tanulók.

A felső kereskedelmi iskola ünnepélye d. e. 9 órakor lesz. Műsora: 1. Hymnus Éneklé az ifjúsági énekkar. 2. Némzeti dal. Petőfi Sándortól. Szavalja Zsibory István k. o. t. 3. Ünneplés beszéd. Mondja Domány Armin tanár ur. 4. Tavasz elmúlt. Éneklé az ifj. énekkar. 5. A vén cigány Farkas Imrétől. Szavalja Reich Andor f. o. t. Kossuth-nóta. Éneklé az ifj. énekkar.

— A főgimnázium ünnepélye d. e. 9 órakor a következő műsorról lesz: 1. Toborzó. Éneklé a főgimn. énekar. 2. Ünneplés beszéd. Tartja Metzger János VIII. o. t. 3. Abrányi Emil. Mi a haza. Szavalja Eörsi István VII. o. t. 4. Rákócy, Bercsényi emlékezete. Éneklé a főgimn. énekkar. 5. Március 15. Irta és felolvassa Beck Ferenc VIII. o. t. 6. Ságó Sándor. Magyarok lenni. Szavalja Nagy Győző VI. o. t. 7. Hertelendy induló. Éneklé a főgimn. énekkar.

— Tisztújító közgyűlés. Nagykanizsa város képviselőtestülete Zalavármegye alispánjának 3712/ni 912. sz. rendelete folytán a városonál megüresedett két irnoki állás betöltése céljából 1912. március hó 16-án d. u. 3 órakor részleges tisztújító közgyűlést tart.

— **Zichy Aladár a király előtt.** A kormányválságból való kibontakozás céljából kezdetét vették a királyi kihallgatások. — Ezekre első sorban az országgyűlés két házának elnöke Osáky Albin és Gróf Návay Lajos kaptak meghívást. Ujabbán Andrassy Gyula gróf, Széll Kálmán és Zichy Aladár grófot, is kihallgatáson kívánja fogadni a király. Zichy Aladárt szombaton fogadja a Felség.

— **„Piszkos concurrencia”** címmel tárgyalja három sűrűn szedett hasábon át a Magyar Könyvkereskedők Egylátének hivatalos Közlönye Fischel Ernőnek a Fischel Fülöp Fia helybeli könyvés papirkereskedő cég tulajdonosának, Ifj. Wajdits József könyvkereskedő lapunk tulajdonosa ellen sajtó útján elkövetett becsületsértési perét. A cikk mind a három bíróság ítéletét egész terjedelmében közli, melyek Ifj. Wajdits József teljes felmentését tartalmazzák — s mind a három bíróság elismerte, hogy Ifj. Wajdits József jogosan használta lapunk nyílterében annak idején közölt Fischel Fülöp Fia cég ellen ama kitételt, hogy nevezett piszkos concurrenciát üzött általa, hogy nemcsak azoknak adt zsebrókat, karkötőket és óraláncokat, kik nála írószereket vásároltak, hanem azoknak is elsősorban, a kik iskolakönyveket vettek. Így hát a pártatlan genialitással kieszelt falragaszok és ajándékok, ha meg is hozták Fischel Fülöp Fia cégnek a fényes anyagi hasznot, kartársai előtt nem szerzett magának a pártatlan genialitásával kieszelt concurrenciával tekintélyt hanem az egész ország színe előtt, annak ellenkezőjét. Lapunk terjedelme nem engedi, hogy a három bíróság ítéletét közöljük de érdeklődőknek kiadóhivatalunk 14 napon át azokat bemutatja.

— **Háláhir.** Lapunk zártakor kapjuk a megdöbbentő hírt, hogy Tarlós György pécsi póstatanácsos városunkban is általánosan ismert és kedvelt Matild leányát megmérgezték.

— **Előléptetés.** A földmívelési miniszter Elnöke Elemér nagykanizsai m. kir. állami állatorvost a X. fizetési osztályból a IX-be léptette elő.

— **Halálozás.** Szigothy Lidia a nagykanizsai áll. polg. iskola tanárnője f. hó 13-án Ózd-ou elhunyt. A testület külön gyászjelentésben tudatja a veszteséget és úgy a testület, mint a növendékek koszorút helyeznek az elhunyt ravatalára.

— **Nagykanizsai Fűtőházi Kézművesek Dal-estélyén** 1912. február hó 20-án felülfizettek: Blumenschein Mór 10 k., Rosenbergt Sámuel, Bartha Pál, Kohn Lipót 20—20 k., Perger Róbert, Szendrei Károly, Kudih Béla, Ungár Sándor, Lozer József, 5—5 k., Perger János, Gyenesi Pál 3—3 k., Kral József, Végh István, Antal Samu, Breuer Miksa, Karosi József, Opernica Miklós 2—2 k., Junker Rezső 1 k. 80 f., Táncos János 1 k. 40 f., Grünwald Bernhard 1 k. 40 f., Meisner Oszkár 1 k. 40 f., Marvalits Lajos 1 k. 30 f., Szommer Ignác 1 k. 30 f., Hovany János Ispaios Péter, Horváth János, N. N. 1-20—1 20 k., Ales József, Funk József, Lőrincz István, Bojtár József, Mishon Károly, Mishon János, Gáspár Sándor, Bojtár Mihály, Francis Ernő, Kudih Ágoston, Takács Mihály, Vechofsicz Antal, Schifrik Gyula 1—1 k., Peczena Kálmán, Andrasics N., Molnár Vendel, Özv. Jónovitsné, Antal Kálmán, Karóvics János, Jakáb József, Markó József 80—80 f., Baa Károly, Kóbor Elek, Csorba Béla, Tanner Rezső, Perger István, Behm Gyula, Schiffar Aladár, Berhe Lajos, Völker Dániel, Stumpf Ferenc, Horváth Imre, Nagy Sándor, Markó János, 60—60 f., Moshammer Károly, Németh Béla, Szitár Antal, Pintér Pal, Klein Ignác, Ifj. Szommer Ferenc, Göllesz Ferenc, Meisner Frigyes, Titz József, Schultheiss Antal, Schultheiss István, Ritter Károly 40—40 f., Penez András, Ször Lajos, Kern Károly 20—20 f., a melyekért ezután nyilvántartja hálás köszönetét a rendező-g.

— **Háboruskodások egy rabbiszék körül.** A lengyeltóti-i izraelita hitközség már három esztendő óta nem töltötte be a megüresedett rabbiszéket. Ennek az oka pedig az volt, hogy nem találtak megfelelő rabbit. Balatonboglár, mint a lengyeltóti-i rabbi kerület egyik közsege mindvégig élénken résztvevett a rabbiszék körül történt intézkedésekben, de ezalatt titokban akciót kezdett a lengyeltóti-i kerület székhelyének Balatonboglárra való áthelyezése érdekében. A lengyeltótiak erről a titokban folyt akcióról csak akkor szereztek tudomást, amikor a kultuszminiszter, mint érdekelt felet őket is értesítette, hogy elvileg megszünteti a lengyeltóti-i rabbikerületet és annak székhelyét Balatonboglárra helyezi át. Természetesen nem hagyták annyiban a dolgot. A balatonbogláriak akcióját meggátlandó, beadványt intéztek az ügyben Somogyvármegye közigazgatási bizottságához, melyben meggyőző érveléssel mutatták ki a lengyeltóti-i rabbiszék hely megváltoztatásának által származó hátrányokat. A közigazgatási bizottság elhatározta, hogy a lengyeltóti-i izraelita hitközség beadványa alapján fölír a kultuszminiszterhez és kéri, hogy a rabbiszék hely Lengyeltótiiban maradjon, amennyiben a hitközség három hónapon belül a törvény intézkedéseinek eleget tesz és a rabbiszéket betölti.

— **Legényegyleti közgyűlés.** A nagykanizsai Kath Legényegylet 1912. év: márc. hó 17-én délután 4 órakor saját helyiségében (Kazinczy-u. 8.) rendes évi közgyűlést tart. Targysorozat: 1. Titkári jelentés 1911. évről. 2. Zárszámadás, költségvetés előterjesztése, ezzel kapcsolatban a felmentvény megadása. 3. Alelnök, tisztikar, választmány és számvizsgáló-bizottság megválasztása. 4. Indítványok.

— **Uj téglagyár Nagykanizsán.** Úgy látszik a mult közgyűlésen tett Ujvári-féle felszólalás nem maradt a polgárok körében eredménytelen. Ujvári Géza ugyan városi téglagyárt értett, de a vállalkozó tőke megelőzte a lassan járó és lassan gondolkodó várost és részvénytársasági alapon téglagyár és tetőeserőgyárat akar létesíteni. A gyár a Magyar-utca végén a Cserfő-felé vezető ut bejáratánál 15 magyar holdnyi területen lesz. Körkemence szárítóval, szárítószinnel, gépházzal munkaterem és felügyelői lakással tervezik. A pénteki tanácsülés foglalkozott a beadvánnyal, melyet a részvénytársaság nevében

Grünfeld Miksa leendő üzletvezető adott be. Mint-hogy a beadvány nem volt kellőleg felszerelve, a tanács felhívta a kérvényezőt, hogy az ipartörvény 26. §-a szerint szerelje fel beadványát, nevezze meg a telep szomszédait, hogy a telepengedély a vizsgálat után megadható legyen.

— **Szoinokdóbkamegyei gazdasági egyesület** egyik legutóbbi vitagyűlésén eldöntötte azt a kérdést, mi a legfontosabb teendő a gyümölcsösben? Megállapította azt, hogy még a tavaly rigolirozása előtt keritkezni kell és pedig nem palánkkal, mely kitűnő fészke és telelőhelye a gyümölcsös-pusztító éldősdieknek, hanem sodronnyal. Szerencsére van egy kitűnő hazai beszerzési forrásunk Kollerich Pál és fiai (Budapest, Ferenc-József rakpart). Ez a cég Delta néven kitűnő sodronnykerítést hozott forgalomba mely is, tartós is és a célnak mindenképen megfelel. A cég legelőkelőbb gazdaságoknak szállítja azt a sodronnyt, mely versenyen kívül áll. Készséggel küld bárkinek árjegyzéket.

— **A marokkói sáska.** A városi tanács a Zalavármegye alispánja rendelete alapján a marokkói sáska felléptének vizsgálatára Nagykanizsa város határában az összes mezőörlöket és erdőörlöket utasítja illetve azok kutatására felhívja. A mezőörlök és erdőörlök ellenőrzésével a v. kultanácsosokat és a v. erdőmestert bizza meg s utasítja azzal, hogy a vett észrevételekről április 30-ig tegyenek jelentést. Egyen felhívja a v. tanács a város határában lévő uradalmi bérlőket, hogy az általuk bérben birt területen a marokkói sáska-irtást a legszorgalmasabban eszközöljék s az esetben, ha a marokkói sáska felléptét észlelnék, azokból egynéhány darab bemutatásával a helyre jelentést tegyenek.

— **Egy szélhámós kísérletezése Szombathelyen.** Vasárnap egy előkelő megjelenésű, sudár, magas fiatalember egy szőke nő társaságában megjelent Szombathelyen, hol főleg a távozó huszártisztek társaságát kereste s egyiknek mint dragonyos, másiknak mint ulánustiszt, egy civilorvosnak pedig mint erdészgyakornok mutatkozott be. Előkelő megjelenésével mindenkiben bizalmat gerjesztett, míg nem dr. Guáry Leó vármegyei aljegyző le nem lepette. Ritterünk ugyanis meg akarta vásárolni Guáry hátsólovát, mikor azonban fizetésre került volna a dolog, a Ritter von und zunak már hült helye sem volt városunkban. Elutazása előtt azonban dr. Steiner Ede orvost, kinek erdészgyakornoknak mutatkozott be, 20 koronával utiköltség fejében megpumpolta. A rendőrség a nagystílusú szélhámós után nagy apparátussal kutat.

— **Istentisztelet.** Az izr. templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 15-től kezdve további intézkedésig d. u. 6 órakor kezdődik.

HIRDESSEN A

„ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

Sirolin“ Roche”

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

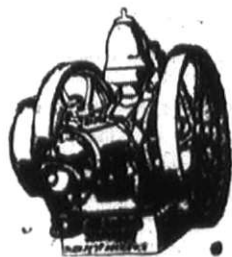
**köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.**

*Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.*

Nyers olaj-motor. Világhírűek

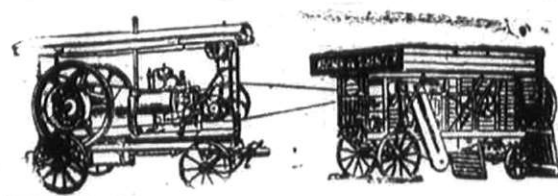
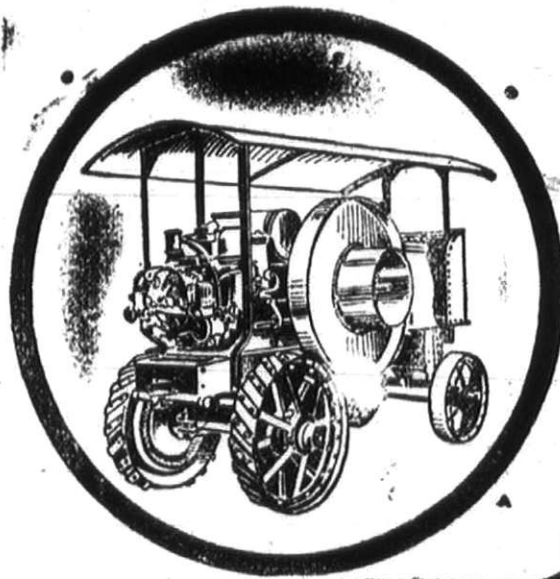
Gőz- és motor-cséplőkészletek

Kitűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

mert a
legjobbak
és
legegyszerűbbek

Magánjáró- motoraink

Elsőrendű gyártmány, üzemre olcsó kezelés egyszerű.

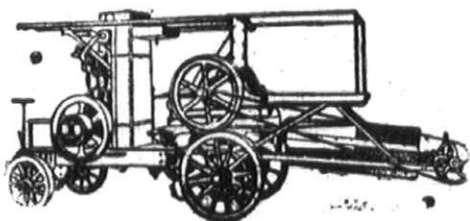
mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott
Malomjázat

igen célszerűek, mert a malomjáratl együtt van sikszita szerkesztve. Kevés helyet foglal el, alkalmas finom liszre és darára.

Magánjáró kőtörő

Az országutakon magát vontatja és igen jól tör. Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg
gépkiállításunkat
KELLNER ÉS SCHANZER

Budapest, V., Klmán-utca 14.
Megbízható ügynököket keresünk.

Az 1898. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

Óvakodjunk utáztatoktól és más készítmények becsesempészésétől.

E megjelölések:

- Berger kátrányszapana,
- Berger glicerín-kátrányszapana és
- Berger kén-kátrányszapanai,
- Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

égünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül e pótlásokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárúsító, ki ezen kizárólag valódi és szóbeli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a valódiság jeléül az itt lenyomatott védjegyet és cég-alírást viselik.

G. Hell & Comp.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre ügyelni és kifejezetten Berger-féle szappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp., Troppau.

Kapható: Magyar-osztrák monarchia és a külföldi gyógyszerésztársaiban és szakbavágó üzletekben.

Tisztelt háziasszonyaink

Szíves figyelmébe ajánljuk az

„UJ PATRIA“ pótkávét

a „BIVALY“ gyári jeggyel

A kávéfőzetet

zamatossabbá és izletesebbé teszi. annak szép barna színt kölcsönöz.

Egy főzőpróba

meggyőz annak kiváló minőségéről.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utáztatoktól **tévutra** vezetni.

Nyomatott a laptulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

Sötét jövődölés.

Oserhádi Sándor a mezőgazdasági irodalom sajnos immár néhai és európaszerte ismert művelője jósolta meg az alföldi gazdálkodás csődjét. Miért? Mert mi oly extensíven termelünk, mint a texasi farmer. A földet kiéljük. Állatot nem sorzunk. Pedig az nagy baj.

Az ember az első pillanatra azt gondolja, hogy az egy sablonos közigazgatási munka, melynek ez a sémája: a miniszter rendelkezik, az alispán rendelkezik, a főszolgabíró parancsol. A főszolgabíró parancsát a községi előljárásnak kellene végrehajtani. De a községi előljárás rendesen nem hajtja végre és tisztesség ne esvén mondvást, az egész állatösszeírást hasból csinálja. A jámbor publikum erről a rendelet ily kedélyes végrehajtásáról örvendezve vesz tudomást, mert hiszen mindenféle közigazgatási összeírásban, még a néhány év előtt elrendelt vándoroigány összeírásban is adóemelés látott és lát és úgy is hajlandó, még ha a községi előljárás veszi is magának azt a fáradtságot, hogy házról-házra, tanyáról-tanyára a háziállatokat összeírja, állataiból legalább a felét letagadni. Aztán azzal a boldog tudattal fekszik le, hogy sikerült egy nagy veszedelmet elhárítania, az ő eszén

ugyan nem jártak túl. Ebből ugyan nem lesz adóemelés.

Az egész kérdést azért fogtuk meg, mert valóban nagy nemzeti javak fűződnek ehhez a szürke sablonos közigazgatási munkához. Annyit első pillanatra lát az ember, hogy alighanem hiba van a kréta körül: a tej, a hus ára rettenetesen nagy. Mi az oka ennek? Valószínűleg az, hogy kevés a tejelő szarvasmarha és drágák a termelési viszonyok. Mindnyájunkat szorít a eszima. Mindnyáján elvertelenedünk, elszegényedünk, ha ezt a szörnyű piaci drágaságot alaposan nem orvosoljuk. Mindnyájunknak van ebben kötelezettségünk. Az a gazda, aki a tavaszi állatösszeírás alkalmából sanda gyanujából kifolyólag, titkolózik, valósággal állampolgári vétséget követ el. Mert segít a való helyzetet meghamisítani és lehetetlenné teszi a tisztánlátást.

Mert hiszen miért megy végbe ez a tavaszi állatösszeírás? Nem valami tartalmatlan kíváncsiság és közigazgatási hókuszpókusz, hanem nagy közgazdasági érdekek fűződnek nyomában. Nekünk tudnunk kell, nekünk látnunk kell, hogy melyik vidéken micsoda stádiumban van az állattenyésztés és mely vidékeknek kell sürgős segítséggel menni? Kötelessége mindenkinek, aki a néppel érintkezik felvilágosítani, micsoda balfogás, ha titkolózik, hiszen az adót a gazda

földje, háza, tőkéje és jövedelme után fizeti és nem pedig az udvarán, a tanyáján található haszonállatok fejszáma szerint. Agyrém és sanda gyanu egyaránt, hogy a tavaszi állatösszeírás az adó irányában történik. Mert egész más irányban megy végbe. A mezőgazdasági irodalom egyik, fájdalom immár porladozó híressége, Oserhádi Sándor egész Alföldünk gazdasági csődjét jövődölte meg az uzsora gazdálkodás következményeként; ezt tudatlanságból, kényelmi szempontból, kapzsiságból és meggondolatlanságból eddigelé a föld termő erejének kiélésével érjük el. Az ő jövődölése szerint rövidesen be fog következni az Alföldnek terméketlensége. Már is mutatkoznak a gabonában olyan epidemiák, melyek a Cserhádi jövődölésének megdöbbentő előjelei. Nincs más remédium, mint állatokat tenyésztetni és ennek a kiszarolt földnek termőerejét valahogy pótolni.

A gondolkodó ember ebből a néhány idevetett szóból, mely a maga katasztrófális súlyosságával úgy beszél, mint a sorstragédiák hősei a bukás előtt, megállapíthatja, hogy igen nagy kérdés az a sablonos tavaszi közgazdasági munka és vajha éppen ezért végrehajtóit lelkiismeretre ihletné. De a közigazgatás ezen munkájának korrekt voltát teljes erővel a közönségnek kell támogatnia.

Hitetlenek.

Az Istenháza mindig állni fog,
Mig lesz ember előtt egy titok,
Amelynek egyéb megfejtése nincsen,
Csak Ő, az Isten!

A költészet, a dal örökre él,
Mig az ember, hisz, szeret és remél.
Mig lesz a szíven bánat, mely megenyhül,
Ha dallá csendül!

— Hitünk, dalunk, eszményünk csillaga:
Világítónk, sok sívár éjszaka.
Bolond mind, aki ezek ellen fordul,
E földi sorbult!

Szabolcska Mihály.

Budapesti levél.

Azt mondják, hogy tégy jót és Istennek szolgálj vele! . . . Ma igen kevesen követik ezt a valóban szép és nemes lélekre való példabeszédet. Régebben nem így volt. Hiszen ezt bizonyítja a ma-

gyar vendégszeretetről ma is tanulságot tevő igen sok hiteles följegyzés, megemlékezés.

Volt idő, mikor úgy üldözték nálunk a hazafiakat, mint a nyulakat, vagy a futo betyárokat és ekkor . . . valóban bebizonyosodott, hogy kinek az ajtaja ér többet, ki a jó magyar és hazafi!

Sok üldözött magyar bolyongott, mint az üldözött vad és halálra kereste az ilyeneket az osztrák zsandár. Ha jól el tudták az üldözöttet reiteni honfitársai, vagy ki tudták külföldre csempészni . . . megmenekült; ha nem, legjobb esetben golyó elé került, vagy fölakasztották őket.

Ilyen üldözött volt egykor nagy költőnk és írónk: Vörösmarty Mihály is. Ejjel le rongyolódva, éhesen és agyongyötörve kopogtatott be egykor a nagy költő a 48-as időben nagyatyám Balla Károly Pestmegyében levő Pótharaszti nevezetű pusztáján. Nagyatyám Pestmegyének 40 éven át volt udvarikapitánya és világhírű tudós, több külföldi és magyar akadémia tagja, író stb. Vörösmarty Mihály, Kazinczy Ferenc stb. valamennyien jó barátai voltak. Képzeltető nagyatyám rémülete, mikor országunk eme nagy íróját, mint a kivert ebet, üldözött vadat

látta maga előtt. Bár halál várt arra, ki egyetlen rebellis magyar kutyát pártfogásába merne venni; nagyatyám kockára tette a maga életét; méltó volt a magyar névre, két fia harcolt ekkor már a harcmezőn . . . egyik fia Kálmán az atyám volt, ki tüzei főhadnagysággig vitte föl.

Swechánál egy ágyu ment át a mellén, Buda ostrománál karddal vágta fejbe atyámát; fogságba kerülve előbb halálra ítélték, majd egy váratlan itélettel a kufsteini várba internálták és gyalog vitték el Magyarországról Kufsteinig. Nem halt bele, haza jött és idővel rettegett, fő csendbiztos lett Pestmegyének, ő fogta el a híres Bogár Imrét.

Vissza térvé . . . tulajdonképeni tárgyamra . . . igen Vörösmarty Mihályt nagyatyám éveken át birtokán tartotta a legnagyobb vendégszeretettel látva el . . . itt élt nála Vörösmarty Mihály Vadász Miklós néven. És ma számíthatna-e egy üldözött magyar író ilyen védelemre?! Aligha! Ma más a kor, Mások az emberek. De jól esik a régmúlt idők felett, ha pillanatra is elmerengeni.

Bátsi Balla Jenő.

A polgármester utja.

Vécsey Zsigmond polgármester f. hó 7-én több rendbeli városi ügynek a miniszteriumban történendő elintézése tárgyában a fővárosba utazott. A városi képviselőtestület kebeléből Horváth György főgimnáziumi igazgató, dr. Plihál Viktor kir. közjegyző és dr. Lőke Emil ügyvédből álló bizottság kísérte a polgármestert, a fővárosban pedig Szölgyómy János piarista kormánysegéd csatlakozott hozzá. A deputáció először is Zichy János gróf kultuszminiszternél tisztelgett, ki a parlamentben fogadta őket. Amint a kihallgatásra jelentkeztek, Kisfaludy min. titkártól értesültek, hogy Zichy Aladár gróf van éppen a miniszternél, Nagykanizsa volt képviselője csakhamar kijött és örömmel üdvözölte a polgármestert és a többi jó ismerőseit. Amint a piarista küldöttségi tagokat látta, azonnal tudta, hogy a gimnázium építési ügye vezette városunkat a miniszter elé.

Rövid ideig tartó barátságos beszélgetés után Zichy Aladár eltávozott, a küldöttség pedig bejutott a miniszter elé. Vécsey polgármester ismertette a gimnázium-építési ügyét és kérte a miniszter jóindulatát a város kérvényéhez, melyben újabb 300000 korona államsegélyt kér a főgimnázium építéséhez. A miniszter rendkívüli előzékenységgel fogadta az előterjesztést utalt arra, hogy bizony már nem tekint magát aktív miniszternek. (Tudvalevő, éppen aznap jelentette be Hédervári a háznak a kormány lemondását). Ezért döntő ígéretet nem tehet, de arra fog törekedni, hogy az ügyet úgy megalapozza, hogy utóda is ebben a szellemben foglalkozzék ez ügygel. A polgári leányiskola 2. osztályának párhuzamosítására vonatkozó kérvényt ugyancsak ekkor adta át a polgármester. A küldöttség a legjobb impressiókkal távozott a minisztertől.

Innen a kataszteri földmérési felügyelőség felállításának ügyében a pénzügyminiszternél akart a küldöttség tisztelgenni, de Lukács László miniszter már nem volt a háznál. Ettől fogva a többi kérvény ügye már egészen a polgármester tevékenységére volt bízta, mert a deputáció tagjai elszáledtek.

Vécsey polgármester azután a legelő feljavítása iránti kérvénnyel a földművelésügyi miniszternél tisztelgett: Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszternek, ki rendkívüli nyájassággal fogadta őt, részletesen referált a kérvény tartalmáról és a város óhajáról. Egyszersmind a város köszönetét tolmácsolta azért az előzékenységgel, hogy a városi legelő megvizsgálására szakközeget küldött ki. A miniszter tudakozódott városi viszonyunkról és megígérte, hogy Balás Béla főispán útján, kiről nagy elismeréssel nyilatkozott, informáltatni fogja magát.

Csak szombaton, 9-én került sor arra, hogy Lukács László pénzügyminiszternél tisztelgjen. Amint a budai pénzügyminiszteri palotához ért a polgármester, már automobil várt a miniszterre, ki a főrendiház gyűlésére igyekezett. Latinovics miniszteri titkárt bízta meg a miniszter, hogy a kérvényt átvegye és a hozzá fűzött szóbeli információkról neki referáljon.

Vécsey Zsigmond polgármester ezenkívül részt vett a rendezett tanácsú városok polgármestereinek gyűlésén. Majd édes anyja halálának évfordulóján tartott requiemet vett részt szülőföldén, honnan f. hó 14-én este tért vissza Nagykanizsára.

Tisztujtószerk.

Szombaton, f. hó 16-án tartott városi tisztujtószerk közgyűlés két turesedésben levő irnoki állást töltött be. Nem sokan jelentek meg a városatyák közül; nem lehettek többen 50-nél és csak alig tartott fél óráig az egész közgyűlés mert a választáson kívül más tárgya nem volt. A gyűlésből mint érdekes momentumot említjük meg, hogy titkos szavazásra nem került a sor, egyhangulag, közfelkiáltással, sőt hozzátehetjük közlekedéssel választották a két irnokot. Ebből azt a tanulságot meríthetik, hogy az eltöltött díjnoki évek munkájával a polgármester és a képviselőtestület tisztában volt. Bizonyára jól esett Polai Józsefnek és Vidos Jánosnak az éljenzés, mely a város polgármesterének, főjegyzőjének és az egész képviselőtestületnek ajkáról többször felhangzott. Bár ezt aprópenzre felváltani nem lehet, de a szorgalom elismerése hozzártartozik a tisztviselő boldogságához csak úgy, mint a só az ételhez. Ez az elismerés megnyugtató buzdításul szolgálhat a jövőre nézve.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

Kevésell 3 ora után bejött a közgyűlési terembe dr. Plihál Viktor kir. közjegyző, kit az alispán maga helyett delegált a tisztujtószerk elnökéül. Vele volt Vécsey Zsigmond polgármester és dr. Sabján Gyula főjegyző. Elfoglalván az emelvényen helyeiket, dr. Plihál Viktor elnök üdvözölte a képviselőket és felolvasta az alispán megbízó rendelkezését. Bejelentette, hogy a közgyűlés egyetlen tárgya egy I. és egy II. osztályú városi irnok választása. A szavazás megkezdésére az elnök és a képviselőtestület 2-2 bizalmiférfit választ. Ezek: Hegedüs László, Scherz Richárd, Samu József és idősb Orbán János. A kijelölt választmányba a következő 2-2 tag választott: dr. Malek László, dr. Schwarz Adolf, Nith Norbert, dr. Ferenczy György. A kijelölt választmány ezután az elnökkel, polgármesterrel és főjegyzővel visszavonult, hogy a kandidálást teljesítse. Tíz perc múlva az elnök újra megnyitotta a gyűlést és bejelentette, hogy három pályázó van. Az I. osztályú irnoki állásra Polai József városi díjnok és Szóts István kézdívasárhelyi díjnok; a II. osztályú irnoki állásra Vidos János városi díjnok és Szóts István kézdívasárhelyi díjnok. A kijelölt választmány ebben a sorrendben jelölte is a kérvényezőket. A közgyűlés hangos éljenzéssel tüntetett Polai és Vidos neveik mellett. Dr. Plihál Viktor elnök ebből joggal következtethette, hogy a közgyűlés közfelkiáltással akarja őket megválasztani; ami csakugyan meg is történt újabb éljenzés közben. Így Polai József I. osztályú, Vidos János pedig II. osztályú irnoknak közfelkiáltással

megválasztatván, nyomban le is tették a hivatalos esküt. Dr. Plihál Viktor elnök a rövid gyűlést ezzel bezárta.

HIREK.

Március 15. Nagykanizsán. Városunkban a szokásos keretekben folyt le a szabadsajtó megünneplése. A város fel volt lobogóva, a városi hatóság részt vett a Szent ferencrendiek templomában tartott ünnepies szentmisén. Ugyanitt volt a polgári iskola és az állami népiskola tanuló ifjusága is. A főgimnázium ifjusága a felsőtemplomban hallgatott misét, hol Tőkés Lajos piarista tanár és áldozópap magyar misét celebrált és azt a hazának ajánlotta fel. Ünnepeket rendezett az Irodalmi és Művészeti Kör a nagy közönség számára, honnan a „nagy közönséget” meglehetősen távol maradt. A főgimnázium ünnepsége szokatlan lelkesedések közt folyt le, a Metzger János és Beck Ferenc beszédei, Eörsi István és Nagy Győző szavatai rendkívüli hatással voltak az ifjuságnak szabadsággért dobogó lelkére. Sikertől ünneplő volt még a felső kereskedelmi iskolának is. Nagy közönsége volt az Asztaltársaság, Kiskánizsai és a Kath. Legényegylet szabadságünnepeinek is. Tegnap 17-én, vasárnap d. e. a helybeli református egyház is kegyelettel adózott a vértelen forradalom évfordulójának; a templomalap gyűjtés céljából távol levő Kádár Lajos lelkész helyett itt is Nagy Lajos tartotta az alkalmi egyházi beszédet. Ugyancsak 17-én délután 5 órakor a kiskánizsai polgárok adóztak kegyelettel a nap emlékének, hol a kiskánizsai hitoktató szent ferencrendi szerzetes tisztelendő ur és Nagy Lajos beszédet, Szénás Ferenc pedig szavafatot tartott.

— Főigazgatói látogatás. Kárpáthy Kelemen székesfehérvári tankertület főigazgatója f. hó 15-én a helybeli főgimnázium látogatására Nagykanizsára jött.

— Zichy Aladár gróf a király előtt. Szombaton jelent meg a király előtt Széll Kálmán, Andrássy Gyula gróf és Zichy Aladár gróf. A király a magyarországi politikai helyzetről kitűnően van informálva a függetlenségi politikusok közül ez alkalommal kihallgatásra senkit se fognak meghívni, ami megdönti azt a véleményt, miutba a kibontakozás nem tiszta 7-tes alapon történne. Csak Hédervári miniszterelnök és Lukács pénzügyminiszteré jelennek meg még a királyi kihallgatáson a hét folyamán. Zichy Aladár gróf egy fél óráig időzött a Felső írószobájában. Audenciájáról következőképp nyilatkozott: Kifejtette, hogy ő szintén az országos határozat mellett van és hogy Khuen Hédervári gróft támogatná. A provizorium elfogadására semmi kifogás nincs; a véderőreform kell és pedig főleg a kétéves szolgálat behozatala végett.

— „Alkotmányunk hű öre”. Igenis, nem öre, hanem öre, így volt nyomtatva azon a hazaias képen, mely szombaton egy helybeli üzlet kirakáiban volt látható. Kossuth Lajosnak, ezt hisszük, ceglédi szobra volt a képen. A háttérben a főgimnázium épülete látható. Előtte pedig egy térdeplő volt, melyen egy nyitott könyv feküdt alkotmányunk

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

cimmal. Mellette állt Justh Gyulának diszmagyarban levő alakja. Reá vonatkozik tehát a kép aláírt címe, hogy alkotmányunk hű őre. A nagy függetlenségi vezérnek ez a népszerűsítése úgy látszik a beállott kormányváltás szülötte és a remélt új választások előfutárja. Hanem hogy anyai gondosságot se fordítottak a nagy bazafi érdemének colportálására, hogy helyes ortografiával írják volna a szöveget, az gondolkodóba ejtett bennünket. Elvégre ilyen sajtóhiba egy fontos missziót teljesítő képen, hogy őre helyett „öre” van, nem csekélység. Úgy látszik igaza lehet egy barátunknak, kivel együtt szemléltük a nem nagy izlésről tanuskodó képet, hogy ez bizonyosan bécsi import. Sőt nem lehetetlen, hogy a Justh-párt kormánybuktató szövetsége Auffenberg hadügyminiszter masiroztotta be hozzánk.

— **A katonai kórház terveinek felülvizsgálata.** A minap közöltük, hogy Rauscher Miksa szombathelyi műépítész elkészült ennek az új kanizsai középületnek részletes terveivel, melyet a tanács a poszeuyi V. hadtestparancsnoksághoz terjesztett fel azaz, hogy a terveknek polgári és katonai vegyesbizottság előtt való megismerésére kitűzendő terminus iránt intézkedjék. — A hadtestparancsnokságtól ma érkeztek vissza az iratok, amelyek mellett azt közli a hadtestparancsnokság, hogy a vegyesbizottságnak Nagykanizsán a helyszínére való összehívására nézve f. március hó 26-át javasolta Árvay Lajos alispánnak, aki a bizottság elnöke. A bizottságot e javaslat alapján az alispán fogja egybehozni. — A hadtestparancsnokság már most, az átiratban is közli, hogy a katonaság a részletes tervek és műszaki leírásokon némi változtatásokat fog kívánni.

— **Hítközségi közgyűlés.** A nagykanizsai izr. hítközség e hó 24-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a hítközség tanácstermében tartja évi rendes közgyűlését. Táragsorozat: 1. Előljárásági jelentés az 1911. évről. 2. Az 1911. évi zárszámadások előterjesztése. 3. Netáni indítványok tárgyalása. 4. 15 előljárásági- és 5 számvizsgáló-bizottsági tag választása.

— **Halálozás.** Nagykanizsának egy köztisztelőben álló polgára dőlt ki egy hosszú munkásélet után az élok sorából. Schmidt Frigyes, a Strattmann Batthyány Gusztáv herceg kanizsai és lódbregi uradalmának volt tisztartója, később ugyanazon főúr főbérnökségének főpénztárosa f. hó 17-én este élelének 81, boldog házasságának 49. évében megszűnt élni. A meghalócogult sok esztendő óta tevékenyen vett részt Nagykanizsa társadalmi és gazdasági életében. Sok esztendőn keresztül elnöke volt a Társaskörnek. Egyik alapítója és mindvégig igazgatósági tagja volt a Zala megyei Gazdasági Takarékpénztárnak, a Gazdasági Önségélyző Szövetkezetnek és a Bankegyesületnek felügyelő-bizottsági tagja volt. Halálának hírére a Társaskör, a Bankegyesület és a Gazdasági Takarékpénztár kitűztek a gyászlobogót. Temetése holnap, 19-én d. u. 4 órakor lesz a Zrinyi Miklós-u. 48. sz. gyászszobában.

— **A patronázs közgyűlése.** A nagykanizsai Patronázs Egyesület f. évi március hó 31-én vasárnap d. e. fél 11 órakor, határozatképtelenség esetére pedig ugyanazon nap d. e. 11 órakor tartja a városháza tanácstermében évi rendes közgyűlését. Táragsorozat: 1. Titkári jelentés. 2. Pénztári-jelentés. 3. 1912. évi költségelőirányzat. 4. Indítványok.

— **Pénzintézetek adománya a patronázs egyesületnek.** A Nagykanizsai Patronázs Egyesület humanus céljaira újabbán a következő pénzintézetek adományoztak: Zala megyei Gazdasági Takarékpénztár r. t. Nagykanizsa K 20.— Dézsalai Takarékpénztár r. t. Nagykanizsa K 20.— Keszthelyi Takarékpénztár r. t. Keszthely K 20.—

— **Községi közgyűlés.** A Nagykanizsai Ifjúsági Kör 1912. évi március hó 22-én pénteken, határozatképtelenség esetén március hó 27-én szerdán este 1/2 9 órakor az egyesület helyiségében rendes évi közgyű-

gyűlést tart. Táragsorozat: 1. Legutóbbi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. A választmány évi jelentése. 3. Számadások előterjesztése és a mérleg bemutatása. 4. Ellenőrző-bizottság előterjesztése, a választmányának és számadóknak felmentvény megadása. 5. Tisztújítás. 6. Indítványok. (Ezek csak úgy tárgyalhatók, ha a közgyűlés előtt 2 nappal az elnök-séghez írásban benyújtatnak.)

— **Haszonállatok megvizsgálása.** Vécsey Zsigmond polgármester a földművelésügyi miniszteri rendelet alapján a tavaszi haszonállat vizsgálat pontos végrehajtására a következőket rendelte el: A vizsgálattal Elschleger Elemér, Kertész Lipót, Günsberger Lipót állatorvosokat bizza meg. A folyó évi haszonállat vizsgálat határnapjai a következők: Március hó 18-án, d. e. 7 órakor Nagykanizsán a VI—VII. ker. Városháza előtti tereu; — március hó 21-én d. e. 7 órakor I—V. a tüzoltó laktanya előtti tereu fog megtartatni. 1. Ez időre kötelességévé teszi minden lótulajdonosnak, hogy lovait (tartásra kiadott kiscsistári lovait), csikóit, szamarait, öszvéreit a kitűzött helyre és időre pontosan elővezesse. Azon állat birtokosok, akik lovaikat a kijelölt vizsgálati helyre és időre elővezetni nem kívánják, kötelesek alataiakt 8 napon belül saját költségükre állatorvossal előbb megvizsgáltatni és ezen vizsgálatról kapott igazolványt a városi m. kir. állatorvosnak átadni. 2. Ha valakinek beteg vagy beteg gyanús állata van, a kitűzött napon díjtalan állatorvosi gyógykezelési utasításban részesül. 3. Hibás szemű, fedezetetésre kerülő kanca lovak, szintén díjtalanul lesznek megvizsgálva és igazolványt kapnak. 4. F. évi március hó 15—25-ig az összes mérszártszék, hentésüzletek, vágóhelyek, húsfeldolgozó műhelyek, továbbá vendégladók, szállodák, korcsmák istállói is meg lesznek vizsgálva. — evégből elrendeli, hogy a kitűzött időre minden ilyen nemű helyiség, istálló a legalaposabban ki legyen tisztítva, mert akik ezen rendelet ellen vétének, szigorúan meg lesznek büntetve. 5. Felhívja a Rendőrkapitányi hivatalt, hogy e hó 18-án 7 órakor Nagykanizsán VI—VII. ker. városháza előtt, továbbá e hó 21-én d. e. 7 órakor a tüzoltó laktanya előtt tartandó lövészátlatnál a rend rend fentartatásáról gondoskodjék.

— **Háziipari tanfolyam befejezése.** A bagolasánci gazdaszövettség kezdeményezésére a somogy megyei gazdasági egyesület a földművelési miniszter támogatásával háziipar tanfolyamot rendezett. A tanfolyamon 36-an vettek részt, kik vességéből készített asztalokat, székeket, kocskást, kocsiüléseket és különböző disztárgyakat állítottak elő. Tegnap volt az előállított, mintegy 600 tárgynak kiállítás és a tanfolyam ünnepes bezárása. Ez alkalommal megjelent a kiállításra a csurgói járás főszolgabírája Bóné Kálmán, titkára Bogay Emil, a vármegyei gazdasági egyesület titkára és a csurgói tanítóképző intézet gazdasági szaktanárai a megjelentek nagy elismeréssel adóztak a tanfolyam vezetőjének Steinhart János tanítónak és a tanfolyam munkásainak. A kiállított tárgyak legnagyobb része eladásra kerültek.

— **Anyakönyvi hírek.** F. hó 11—16-iki napokon a nagykanizsai anyakönyvi hivatalban házasságot kötöttek: Kálmán Leo Spitzer Bertával, Borissza Sándor Hauschur Ernesztinnel, Keszei Lajos Bendekovics Erzsivel. — Elhaltak a fenti napokon: Skrivaltz József 3 éves, Kohn Ignácné 76 éves, Molnár Vilma 22 éves, özv. Szélesi József 75 éves, Schwarz Mihály 58 éves, Fehér Ilka 36 éves, Pincér János 36 éves, Szukovitz Rozália 2 éves, Lendvai Borbála 8 éves, Benkő Ferenc 16 éves

— **Ellopott fujtató.** Wagner József a nagykanizsai sörgyárnál vasbeton munkát végeztetett mint munkavezető. A hideg idő beálltával a munkát beszüntette és a szerszámokat egy fabódában helyezte el, mit gondosan beszegezett. Távollétében egyszer felnyitották és egész nap nyitva hagyták a szerszámraktárt, honnan egy 80—90 K. át érő szabadban is működő fujtató eltűnt. A rendőrség az iránt is nyo-

moz, hogy azon a napon tűnt-e el a fujtató, vagy máskor törték-e oda be.

— **Egy fuvaros halálos balesete.** Kottoról több fuvaros fatörzseket szállított a nagykanizsai állomásra. Szovics Vince fuvaros kocsijára felkerekedett egy asszony, aki a lovakat is hajította, míg Szovics a rudszáron ülve szundikált. Azonban szundítás közben egyensúlyt veszve leesett Szovics és bár csak fél oldalt sértette meg a nehéz kocsi, mert a lovak hirtelen megálltak, súlyos sérülésére mégis belehalt a kanizsai kórházban.

— **Szolnokdombokamegyei gazdasági egyesület egyik legutóbbi vitagyűlésén** eldöntötte azt a kérdést, mi a legfontosabb teendő a gyümölcsösben? Megállapította azt, hogy még a tavaly rigolirozása előtt keritkezni kell és pedig nem palánkkal, mely kitűnő fészke és telelőhelye a gyümölcsös-pusztító éldösdieknek, hanem sodronnyal. Szerencsére van egy kitűnő hazai beszerzési forrásunk Kollerich Pál és fiai (Budapest, Ferenc-József rakpart). Ez a cég Delta néven kitűnő sodronnykerítést hozott forgalomba mely is, tartós is és a célnak mindenképen megfelel. A cég legelőkelőbb gazdaságoknak szállítja azt a sodronnyt, mely versenyen kívül áll. Készséggel küld bárkinek árjegyzéket.

A por a halál!

Csak úgy kíméli meg egészségét, butorait, festményeit, ha az ideál impregnált portörli ruhát használja állandóan.

Az „IDEAL” impregnált portörli ruha ruha jó tulajdonságai:

I. Törles alkalmával a port teljesen magába szedi és leköti s így 2. Nem veri föl a port, mint a közönséges portörli, amelynek használatánál ugyanaz a por ismét ellepi a butorokat s megtámadja a lakásban tartózkodóknak a tüdejét. 3. A törölt butorokat a por ellen egy rendkívül finom réteggel vonja be, miáltal 4. a por újbóli lerakódását meggátolja. 5. A butorokat nem rongja, azokon foltot nem ejt, sőt 6. szép fényt ad a törölt felületeknek. 7. Állandó használatánál teljesen pormentesíti a lakást s abból a tüdőre legártalmasabb finoman szálló port, mely szemmel alig látható, teljesen eltávolítja. Az „IDEAL” impregnált portörli ruha, rennde használat mellett, hosszú ideig használható és közben a szükséghez képest — néhány-szor — hideg vízben szappan nélkül kimosható.

Árak: I. rendű 6 drb. K. 5.50
II. " 6 " K. 4.80
I. " 12 " K. 11.—
II. " 11 " K. 9.60

Rendeléskor a pénz előre beküldendő, vagy utánvételt posta, rendelőt terhel, esetről-esetről 72 fill. Megrendelhető: „IDEAL” impregnált portörli ruha vállalat iroda:

Budapest, IX. k. Ranolder-u. 30. II. 22.
„IDEAL” padlóterü- darabja 1 korona 20 fillér!
Ugyanolyan tulajdonságú bir, mint az „IDEAL” portörli.

A Zalai Közlöny

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Deák-tér I. sz. alatt van.

Nyers olaj-motor.

Világhírűek

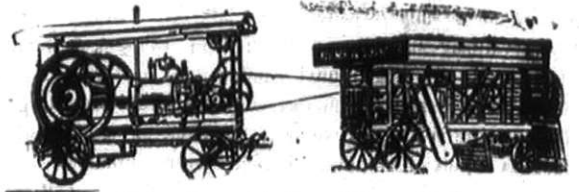
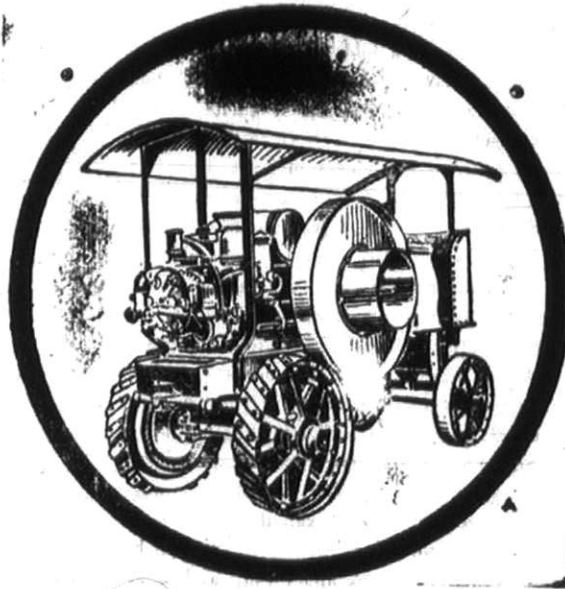
Gőz- és motor-cséplőkészletek

kitűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

mert a
legjobbak
és
legegyszerűbbek

Magánjáró- motoraink

Elsőrendű gyártmány, üzeme olcsó
kezelés egyszerű.

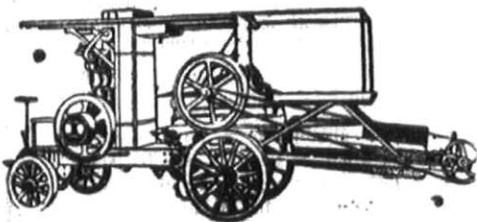
mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott
Malomjártat

igen célszerűek, mert a
malomjártattal együtt van
sikezita szerkesztve. Kevés
helyet foglal el, alkalmas
finom liszre és darára.

Magánjáró kötőrő

Az országutakon magát vontatja és igen jól tör.
Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze me
gépkiállításunkat
KELLNER ÉS SCHANZER

Budapest, V., Klmán-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

Az 1868. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

Óvakodjunk

utánszaktól és más
készítmények becsom-
pészésétől.

E megjelölések:

Berger kátrányszapana,
Berger glicerin-kátrányszapana és
Berger kén-kátrányszapanai,
Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

égünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül e pótlá-
sokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárúsító, ki ezen kizárólag valódi és szóbeli védje-
gyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok
helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a
valódság jeléül az
itt lenyomatott
védjegyet és cég-
alírást viselik.

G. Hell & Comp.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre ügyelni és kifejezetten
Berger-féle szappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp., Troppau.

Kapható: Magyar-osztrák monarchia és a külföldi gyógy-
szertáiraiban és szakbavágó üzletekben.

Tisztelt háziasszonyaink

Szíves figyelmébe ajánljuk az

„UJ PATRIA“ pótkávét

a „BIVALY“ gyári jeggyel

A kávéfőzetet

Egy főzőpróba

zamatossabbá és izletesebbé
teszi, annak szép barna színt
kölcsonöz.

meggyőző annak kiváló minő-
ségéről.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne en-
gedd magad hasonló kinézésű silány minőségű
utánszaktól **tévutra** vezetni.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félfévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerinti.

A megoldás útján.

A Szombathelyen megjelenő liberális „Vasvármegye” szenzációs híreket közöl a magyar kormányválság megoldásáról. Auffenberg közös hadügyminiszter bukását befejezett ténynek mondja a lap híradása és a közös hadügyminiszter bukása által véli megoldhatónak a kormányválságot. Bécsi beavatott helyről kapta eme értesülését a főt nevezett újság, melynek megbízható, tárgyilagos híradásaiban nincs okunk kételkedni.

Mi ugyan ebben a kérdésben nem informálódtunk magyar kormánykörökben, mert hiszen a magyar kormány most csak az ügyeket vezeti és a közvélemény irányításába befolylni nem kíván. De azért pontosan és autentikusan megállapíthatjuk a nemzeti munkapártnak a hadügyminiszterrel szemben elfoglalt álláspontját. A nemzeti munkapárt eszerint csöppet sem rokonszenvezik Auffenberg uralmal. Ez másként nem is lehet. Ez az ur úgy lett hadügyminiszter, hogy bizonyos befejezett tényeket vállalt.

Aztán tavaly december elején egy minisztertanácsban megígérte, hogy többé nem fog a megállapodások ellen dolgozni, egyben újra vállalta ezeket a megállapodásokat. De már a legközelebbi delegációs ülésen a saját kötelezettségei ellen szónokolt. Később megint visszakozott, de csak azért, hogy egy parlamenti ellenzéki csoporttal szövetkezve aláaknázza azt, amit képviselni tartozott volna.

Ez a szereplés egyáltalában nem szimpatikus, de legkevésbé alkalmas arra, hogy népszerűvé tegyen egy a saját hadseregének fejlesztése ellen kétszínűen intrikáló hadügyminisztert azon parlamenti többség előtt, mely ezt a véderőfejlesztést nehéz harcokban a saját népszerűségének kockáztatásával képviseli. A munkapárt ellenszenvé Auffenberggel szemben ezért indokolt. Indokolt az okoskodás is, hogy ez a többség, ha a véderő fejlesztését megakarja csinálni, rászorult a nemzet előtt való népszerűségre, ezt azonban feltétlenül veszélyezteti éppen Auffenberg viselkedése és szereplése. A nemzeti munkapárt tehát amellyel, hogy alapos

oka van Auffenbergéktől megtagadni becsülését és rokonszenvét, azt is érzi, hogy számára nagyon nehéz, sőt talán lehetetlen a hadügyminiszter uralmal eredményesen együttműködni.

Azonban a munkapárttól távol áll minden olyan szándék, hogy a korona jogkörébe avatkozva Auffenberg eltávolítását követelné vagy ebben az irányban a királyra pressziót gyakorolni igyekeznék. A munkapárt egyszerűen arra szorítkozik, hogy Auffenberg intrikáit leleplezi, feltárja és visszautasítja. De a munkapárt a hadügyminiszter viselkedésének konzekvenciáit csak a saját alkotmányos, parlamentáris jogkörében szándékozik reá nézve levonni és esze ágában sincs Auffenberg elveszett pozícióját azzal megerősíteni, hogy az uralkodónak miniszterei személyére vonatkozó rendelkezési jogára ingerenciát gyakorolni igyekezzék.

Azt hisszük, hogy a folyamatban lévő politikai kihallgatások az uralkodó előtt tisztázzák a munkapárt ebbeli álláspontját. Ezzel azután megdőlték azok a legujabb ráfogások, mintha a magyar parlamenti több-

Alkalmi rigmusok.

I.

A rozzant Szinkör újra épül
Oh nem a város kegyelméből,
Hanem Füredi direktornak
Lesz „diszes” othona maholnap.
Más senkié, — övé az érdem,
Miénk pedig — csupán a szegyen,
Hogy Thália itt nem találhat
Más menhelyet, csupán faházat
Vivát művészet! Szép a sorsa,
Elég neki éppen a — morzsa.
S mi, domboru mellünket verve
Belátjuk, hogy Isten kegyelmé
(Meg egy direktor-zseb) gondoskodása
Elég a magasba jutásra.
Lesz szinkör, szépen renovált,
A melyben újra hangzik a magyar szó
S lesz benne taps, orkányszerű, viharzó.
A „mérsékelt” és „zónaárak” mellett
Lelkünkben a közöny jege fölanged
Megnézünk, ha frivol az operett,
S elalszunk a Shakspeare tragédián
Futóbolond lenne az csakugyan
Ki Kanizsától egyebet kíván.
S ha éheznek majd a művészcsoport,
Hiszen évszázados szokása az!
Külömben is spenótot, retket és
Vereshagymát — nekik hoz a tavasz.

II.

Bekomendálom mindeneknek
Kik jól élnei ocsón szeretnek,
Hogy hajtsanak a jó tanácsra
Ez ám a Kolumbusz tojása!

Serényi jelszava — hiányos!
Belátja Vegetáry János,
Hogy a fű is derága nálunk
Hogy tőle felkopnák az állunk.

Van egy nővény, — milyen szerencse!
Oh éhező nép! ez a lencse!
Színész, tanító, díjnok éhen halna,
A sárg koplalva telelne,
Ha ez nem volna... Ezt egyétek!
Probatum est! Hus is van benne!

III.

Férjemuram búsan bandukol a járdán.
Ballag, majd meg-megáll, valakire vár tán.
Szomorú az arca, fanyar egész lelke,
Mint kinek nem jutott kenderföldes telke.

Kérdi egy barátja: mi a bajod János?
Hogy a régi kedved oly nagyon hiányos.
Tán anyósod halt meg? Ne sírj, majd feltámad!
„Már ezért csakugyan nem gyötör a bánat!

Más nálam a bibi. A lelkem baja az,
Hogy ezer gondjával megint itt a tavasz.
Hejh, ha nem szégyelném, sírnék mint a gyermek
Megint új kalap kell a feleségemnek!...”

IV.

Magyaráztat a „tanár ur”
A pálinka hatásáról
S míg meggyőzi a gyereket,
Egész hangja beléreked.

Világos a magyarázat,
Föltehetünk egyre százat,
(Itt a helyzet egész tiszta;)
Egy se lesz alkoholistá.

Elindul az osztály haza
Agyába motoszkál az a
Magyarázat, ékes beszéd —
Mind megterhelte az eszét.

Hanem akkor a tanár ur
Előhúz a katedrálbul
Valami folyadék félét —
Látnád: pálinkának vélnéd.

Véletlenül tekint vissza
Az ajtóból Csomós Pista
S nagyot bámul
Lám! Önmagának prelegál
A tanár ur...

Hanem aztán tovább lohol
S azon töpreng: milyen fura,
Hogy a tanár urnak nem árt
Az alkohol...

ség a király jogkörébe avatkozva Auffenberg eltávolítását követelné. Már pedig mihelyt ez tisztában van, — Auffenberg megbukott.

Meg kell buknia először, mert szembe került saját királyának és legfelsőbb hadurának felfogásával, másodsor, mert szembe került hivatásával és elvállalt álláspontjával és harmadszor, mert Auffenbergnek és a magyar parlamentnek egészséges, eredményes együttműködését semmiféle alakulás mellett elképzelni sem lehet. Ez éppen elég alkotmányos ok arra, hogy a király elbocsássa miniszterét. Ezt nem kell megoldani semmiféle presszióval. Éa éppen, mert minden presszionálás fölösleges, azért világos, hogy akik a munkapártra ezt a presszionálási szándékot ráfogják, — megint csak a nemzet és a dinasztia harmoniájának megbonthatására irányuló intrikákkal dolgoznak.

A Szent Ferencrendiek telekparcellázása.

Uj városrészt.

Nagykanizsa város fejlődése és szépülése érdekében hosszú évek óta nem történt olyan jelentőségű teljes lépés, mint a milyen most van folyamatban. Azt az intézkedést értjük az alatt, melyet a Szent Ferencrend birtokában a Kazinczy-utcában elhúzó teleknek parcellázása fog a város képen változtatni. A rend ez ideig nagykanizsai házfőnöke é: plébános Bórszay Tivadar, kiváló szeretettel fáradozott azon, hogy a város egyetemes érdekében megvalósuljon a teleknek olyan beépítése, amely előnyére váljon Nagykanizsa városának. Ezért önzetlenül ingyen ajánlja fel a városnak az utca-tereket, melyek a telken épülő házak mellett elhúzódnak.

Most jött vissza a kultuszminiszteriumtól, a római rendkormányzótól és Vaszary beregprímástól már jóváhagyott telekparcellázási tervzetet, a telek értékesítésére vonatkozó jóváhagyásával. Bórszay Tivadar plébános ur előzékenységből alkalmuk volt a parcellázási tervet megtekinteni, melyet a városbáza a polgármester és főjegyzőnek is bemutatott. A terv szerint 24 háztelkre osztatik fel a terület. A Zárda utca folytatódni fog egyenes irányban a Kisfaludy Sándor-utca meghosszabbításáig. A templom még egyszer akkora kibővítésével fog az utcavonalba esni. A mellette levő két háztelket a rend önmagának tartja meg, nehogy a zárdaépület az utcától elszigeteltesse. A Cinktoriumban köröskörül emelendő épületek olyanformán fogják környezni a templomot, mint Rómában a Szent Péter templománál látható. A Nádor-utca a Cinktoriumi bejáratnak meghosszabbításaként csatlakozik. Tekintettel a hatalmas, égbenyuló szentgyházra, bár erről még városi szabályrendelet nem intézkedik, el sem képzelhetünk itt más épületeket, mint harmonikus stilszerű emeleteseket.

A telekárak a környezetnek és a viszonyoknak megfelelőek, de épen ezért csak emeletes házak építésénél rentálódnak.

A 22 telekre már előjegyzések — minden kölcsönös obligo nélkül történtek, de bármily irányú új előjegyzés illetőleg vételre most tehető ajánlatok. A Kazinczy-utcában 9 házhely lesz; az első sark telek négyzetelő 150 K., a többi 120 K. A Zárda- és Kisfaludy Sándor-utcai telek ára 90 K.-ban van contéplálva.

A terv lefotografálva nemsokára kitétetik a Drogéria kirakatában. Ebből megláthatja a közönség, hogy itt olyan városrészt van keletkezőben, mely Nagykanizsának diszere fog válni. A rend nemsokára beadvánnyal járul a városhoz, melyben a tervezett utcanyitásra kér engedélyt és felajánlja ingyen az utca-tereket. Nem kér érte más, minthogy tekintettel, hogy az utcák a szentgyházba vezetnek, vállalja magára a város az utcáknak azonnal való rendezését (csatornázását, kövezését, közvilágítását.) Természetesen tartjuk, hogy ez az ajánlat a város részéről a kellő előzékenységgel fog találkozni.

HIREK.

A magántisztviselők vasárnapi munkaszünete.

— Az egyesület nyilatkozata. —

A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete a következő sorok közlésére kért fel bennünket. Tekintetes Szerkesztőség! A Zalai Közlöny március 11-iki számában „Merkur” aljírassal egy cikk jelent meg, melyben az igen tisztelt, előttünk ismeretlen cikkíró, ki mint írja „régii tagja a magántisztviselők egyesületének” lelkes kartársi szeretettel foglalkozik egyesületünk működésével. Sok igazságot tartalmaz a cikk, melynek közlésért mi hálás köszönettel tartozunk a tek. Szerkesztőségnek. Egy dologról azonban nem tett említést a cikkíró és ez az, hogy a cikkben felsorolt sérelmek programpontjaiban mind feltalálhatók. Anélkül, hogy cikkkel polemizálni akarnánk bocsátkozni, melynek jóhiszeműségéről megvagyunk győződve, néhány megjegyzésre reflektálnunk kell. A magántisztviselők egyesülete tudvalevőleg azért tart közgyűlést, azért számol be az elmúlt évi működéséről, hogy a tagok a referálásához hozzájáruljanak. Meg kell állapítanunk, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló akciónk referálásánál a vezetőség egyik tagja sem hallotta az idézett „Most jövők az irodából” közbeszólást. A „régii tagunknak” tudnia kellett, hányszor tettünk a hatóságnál a munkaszüneti ügyben feljelentést, hányszor figyelmztettük a cégeket körlevélben annak betartására. Sőt azt is tudnia kellene a t. cikkírónak, hogy ez ügyben év-ekkel ezelőtt terjedelmes táviratban fordultunk megyénk alispánjához. Sajnálatosnak tartjuk, hogy a tisztviselők nem hozzák tudomásunkra a konkrét eseteket. Ez természetesen nem zárja ki azt, hogy a megjelent cikkből tudomásul ne vegyék, hogy Nagykanizsán a legtöbb helyen „a vasárnapi munkaszünetet csak a zárt irodáitokkal respektálják, míg benn foly a hétköznapi munka”. Gondunk lesz arra is, hogy erről a rendőrség is tudomást vegyen.

— Schmidt Frigyes temetése. Kedden délután 4 órakor hantolták el Schmidt Frigyest, kinek temetésén impozás módon nyilatkozott az egész részvétel, mellyel a család iránt és a tisztelt, mellyel az elhunyt iránt viseltetett a közönség. A gyászházban végbement temetői szertartáson nagy közönség jelent meg. Ott volt Závody Albin kuriai bíró, a nagykanizsai törvényszék elnöke, mint a Társaskör elnöke, Vécsey Zsigmond polgármester, a Gazdasági Takarékpénztár igazgatósága Koller István elnök vezetésével; tisztikara pedig Knortzer György igazgató vezetésével; a Bank-egyesület igazgatósága, a bírói és ügyvédi karnak számos tagja; sok barátja, ismerőse az felhunytak. A temetési szertartást Bórszay Tivadar plébános papi segédlettel végezte. Sok koszoru fedte a ravatalt; ezekből a következő feliratokat sikerült megtudnunk: Tiszteletbeli elnökének a nagykanizsai Társaskör; Szeretett Schmidt bácsinak — Pálffy család; Isten veled — Dina és gyermekei; A zalamegyei gazdasági Takarékpénztár tisztviselői; — Felejthetetlen Schmidt bácsinak; Nyugodjál békében — Mama, Zsiga, Frigyes; Isten veled Friczi bácsi — Plihal család; A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár és Gazdasági Önszegélyző szövetkezet — Schmidt bácsinak; Kegyelme jelöl — Nagykanizsai Bank-egyesület R. T.

— A Franz cég benyújtotta a szerződéses ajánlatot. Talán egyetlen városi ügyet se kísér a közönség olyan érdeklődéssel, mint a villamos világlátási ügyet. A helyi lapok is olyan delicate ügynek tartják, melynek minden fázisát érdemesnek tartják a nyomdapestekre. A Franz r.-társasággal a városnak érvényben levő szerződése körül bizonyos módosítások válnak szükségessé abból az alkalomból,

hogy az egyenáramot körforgó árammal akarja a cég felcserélni — amint ezt a közönség már unósantig tudja. Még arról is nézeteltérések voltak, hogy ki adjon új szerződésformulát: a város vagy a Franz-cég. Mi abban a nézetben voltunk; hogy ez az ajánlattevő cég joga és kötelessége. Mert hiszen ő tudja mit ajánlat fel a városnak recompenzációkért a tőle kért szerződés elnyeréért. A villamos bizottság előző felfogását váltottuk ki is ebben és a cég ezen nem is akadott, hanem f. hó 19-én lényegre beadták a szerződés tervzetet. Nem volt módunkban még olvasni a szerződés formulát, de azt hisszük, hogy a már előzőleg beadvány alakjában beadott ajánlatban foglaltaktól lényegileg nem tér el. A szerződés tervzet most a villamos bizottság elé került, mely meg fogja tenni az egyes pontokra vonatkozó észrevételeit és a szerint fogja véleményét a tanácsnak megfogalmazni.

— A tanfelügyelő szabadságán. A f. hó 12-én Balás Béla főispán elnökele alatt megtartott közigazgatási bizottsági gyűlésen: jelentős tételként arról, hogy Ruzsicska Kálmán dr. Zalavármegye tanfelügyelője egészségének helyreállítására végezt a miniszterrel egy hónapra szabadságot kapott. Ez időre a tanfelügyelői hivatal vezetésével, valamint a közigazgatási bizottságban való helyettesítéssel Körösey Sándor kir. segédtanfelügyelő bizottott meg a közigazgatási miniszter részéről.

— Pályázat szolgabírói állásra. A Dienes Sándor szolgabíró elhalálára folytan megüresedett I. osztályú szolgabírói állást a zalavármegyei törvényhatósági bizottság f. é május 13-án tartandó közgyűlésén fogják betölteni. A pályázati kérvényt a vármegye főispánjához címezve az alispáni hivatalban kell benyújtani. Pályázati határidő ápr. 13-ika. Az állással 2600 K. évi fizetés és a IX. fizetési osztálynak megfelelő lakbér van összekötve.

— Szigethy dr. szállodát épít. Az utolsó időkben sok mindenféle vállalkozással kapcsolatban merült fel Szigethy Károly dr. nagykanizsai orvos neve. A máriatelepi birtokparcellázás, a keszthelyi nem sikerült fürdőbérlet ajánlatnál mindenütt együtt jött forgalomba Bariss volt máriatelepi tanfelügyelő neve is. Most arról értesítettek bennünket, hogy Balatonkeresztesen 60—70 ezer K.-val, amint mondani szokás a modern követelményeknek mindenben megfelelő szállodát épített Szigethy Károly dr. és társa Bariss Gyula. Az építést már meg is kezdték. Ennek következtében a balatonkeresztesi fürdőegyesület, mely eddig a közönségnek nagy szolgáltatásokat, és olcsó nyári tartózkodást biztosított a Balatonparton, felszűnt. Nem tudták megvenni a horribilis áron felkínált, mintegy 7 hold területet, melyen eddig olcsó bérlet mellett a fürdőbérletet megteremtették.

— Antialkoholista nap Gr. Zichy János kultuszminiszter nem régebben rendelkezést adott ki arra nézve, hogy az alkohol káros hatásáról az elemi népiskolák tanítóit világoztassák fel az iskolák növendékeit. Eme célnak kívánt szolgálni a helybeli állami elemi iskola tanfőnöke, midőn f. hó 18-án hétfőn délelőtti körzetenként előadást tartottak a tanítók növendékeiknek (főleg a pálinkaivás szenvedélyének veszedelméről). Felhívták az antialkoholista hatást, mit a pálinkaivás szenvedélye az emberi szervezetre gyakorol; valamint rámutattak arra, hogy a társadalomnak milyen veszedelme rejlik az alkohol, nagymérvű élvezetében. A gazdasági viszonyok állandó rosszabbodását, a kivándorlás kuforrását, a nagymérvű halandóságot, a nemzet degenerálódását, a családi életben előforduló viszálykodásokat mind ennek a szerencsétlen szenvedélynek dominálásában keresik és találják fel.

Szép, szép! Hanem az állambatalom ne csupán az iskolák küzdelmére szorítkozzék, de tegye meg kötelességét önmaga is az alkohol elleni védekezés terén. Mert mégis csak furesán hangzik, hogy míg a kultuszminiszterium és belügyminiszter röpiratokban, rendeletekben kelnek ki az alkoholizmus veszélye ellen, ugyanakkor a pénzügyminiszter aranybányáknak kezeli a szeszadót, mint a melyek az ország bevételi forrásainak legjelentékenyebb részét teszik. Egyébként az is érthetetlen intézkedés, hogy miért kell az alkohol elleni küzdelemnek szánt napot az ugryi-utok „madárnap” mellé még egy újabb iskolai szünetnapként előrendelni? A „békénap”-ot is megüli a népiskola, de nem szünetel, hanem az általános béke eszméjének ismertetésével, — a szünet tovább folyik az előadás. Itt is meg lehetett volna ezt így csinálni!

A m. kir. állami magvizsgáló állomás hivatalnokai, kik jelenleg szemlét tartanak a vidéken, hogy meg tudják, kik árusítanak arankás heremagvakat, tegnap sürgős utasítást kaptak, hogy a legszigorubbán ügyeljenek, miszerint az országba került silány, kevert csiraképtelen repamagot ne hozzák a kereskedők esetleg forgalomba. A mi kereskedőink is saját és a köz érdekében cselekednünk, ha csakis legelőször megcéljuk a repamagvakat, amennyiben nem az olesó ár nyújt biztositókat a mag megbízhatóságára nézve, hanem annak fajazonosságára és jó csiraképeségére adja meg az igazi értéket. Ezért a gazdaközönség is figyelmeztetjük, hogy csakis ott fejezze repamag szükségletét, ahol teljesen megbízható magvakat árusítanak.

Március 20-ika a magyar nemzet legujabb történelmének legsomorubb dátuma. E napon volt 18-ik évfordulója Kossuth Lajos halálának. Emlékezzünk e napról kegyelettel; hisz épen ma, az epigonok korában érezzük leginkább, hogy mit vesztett a magyar nemzet Kossuth Lajos halálával.

A Gazdasági Egyesület közgyűlése. A Zalavármegyei Gazdasági egyesület, ugysis mint Zalavármegyei Központi Mezőgazdasági Bizottsága a hó 26-án délelőlt 9 órakor, illetve d. e. 10 órakor Zalagersegen, saját házában rendes közgyűlést tart. A március 26-án délelőlt 9 órakor tartandó mezőgazdasági bizottsági ülés tárgysorozata: 1. A Törvényhatósági Bizottság által visszautasított költségvetés újbóli tárgyalása. 2. Az 1912. évben tartandó állatdíjazások tervezetének megállapítása. 3. Az állategészségügyi ebadóalap mikénti felhasználására vonatkozólag határozat hozatala. 4. Állatbiztosító szövetkezetek szervezése. 5. Folyó ügyek indítványok. A március hó 26-án délelőlt 10 órakor tartandó gazdasági egyesületi rendes közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnök jelentése az 1911. évi működéséről. 2. Számvizsgáló biz. jelentése az 1911. évi zárszámadásokról. 3. Balatoni Szövetség körvénye a "Gazdaszövetség" síókai nagygyűlésének költségeihez való hozzájárulás tárgyában. 4. A Sümegvidéki és Novai Gazdakörök számadásainak a működési tervezetének jóváhagyás végett való előterjesztése. 5. Az 1912. évi állatdíjazások tervezetének megállapítása. 6. Népies mintagazdaság létesítése feletti határozat. 7. Földmivelségi miniszter 23811/V. a. 911. sz. rendelete a lendvavölgyi lecsapoló társulat kölcsönügyében. 8. A cséplővállalkozók által alkalmazott munkásoknak az 1907. évi XIX. t.-c. értelmében való biztosításra vonatkozó Omge. felterjesztés tárgyalása. 9. Folyó ügyek, indítványok. A közgyűlést megelőzőleg — a szűkséghez képest — igazgató-választmányi gyűlés fog tartatni.

A nagykanizsai magántisztviselők egyesülete választmányja szerdán este 8 órakor Vilmos alelnök elnöklésével gyűlésezett. A gyűlésen felolvasásra került Eperjesy Gábor elnök lemondólevelé, melyben tudatta hogy ismételt megválasztása ellenére is lemond, mert sajnálatára egyéb elfoglaltsága miatt a megtisztelő megbízásnak nem lehet eleget. A választmány a lemondást sajnálatlaltal tudomásul vette. A gyűlésen tárgyaltak még a vasárnapi munkaszünet-

ről, az egyesületi helyiség berendezéséről és más folyó ügyekről.

Öngyilkos vasutas. A szombathelyi vasútállomáson egy év előtt összeütközött egy tolató-mozdony a kanizsai gyorsvonattal. Ebből kifolyólag a szombathelyi kir. törvényszék vád alá helyezte két vasutast, köztük Prasztovics József helybéli mozdonyvezetőt. Azonban Prasztovics büntetésére nem került a sor, mert időközben a büntetéstől való félelmében a szerencsétlen ember megőrült s családja a fővárosi tébolydák egyikében helyezte el. A múlt héten azonban Prasztovics József megszökött a tébolydából s egy Kanizsára induló tőbörönyt fekéjen hazaküldt. Itt bolyongott pár napig a környéken, mikor hozzájáruló hazavitték. Kedden virradóra a szerencsétlen ember kiszökött hálószobájukból s a konyhaablak vasára felakasztotta magát. Felesége és az elhívott rendőrorros már csak a hideg hullát találták a kötélen.

Riadalom egy családnál. Nagy riadalmat kellett f. hó 17-én éjjel a Zerkowitz-ház második emeletén lakó családnál egy betörőnek vélt ember megjelenése. A családnál szolgálatot látó Rozsi, kinek régebb ismeretsége volt Takács Ferenc rosvott multu emberrel. Az említett éjjel azonban a nő zárt ajtóval fogadta. Takács nem jött zavarba; az udvarban valamilyen ajtón egy kulesot talált, ezzel akarta kizárni a boldogságához vezető ajtót. A kules nem volt jó, de ez se hozta zavarba emberünket, hazament egy reszelővel és jobb sorsra érdemes tehetséggel a kuleslyukhoz hozzáigazította a kulesot, mely az ostromlott ajtót úgyan megnyitotta előtte, de a hajadon szívet nem. Sőt lármázu kezdet az erőszakoskodó hőszerelemes megjelentekor. Erre a házigazda felébredt, azt hitte betörők járnak lakásán, kinyitotta az utcára néző ablakot és rendőrt kiáltott. Meg is jelentek csakhamar Kovács Lajos és Horváth János rendőrök, kiknek a tulajdonos ledobta a kapukulesot, Takácsot azután a konyhában elfelejtve találták és a rendőri zarkába internáltak, hol szomorúan elmélkedett arról, hogy mindenféle szerelmenek vége szokott lenni. A rendőrség a nyomozást teljesíti, az iratokat aztán az ügyészséghez teszi át.

A pécsi szerelmi dráma. A Kanizsán is általánosan ismert, tragikus sorsu Tarlós Matyika temetése után hamarosan meghalt Domján István, a szerencsétlen fiatal ember is, ki a rendőrségi vizsgálat szerint a szép fiatal leány halálát szerelme-féltésből előidézte. Így most két családra borított mérhetlen gyászt az „örök rejtélyű érzés, a szerelem”

Istennek ad, ki a szegénynek ad. Szombaton d. e. 9 óra körül szokták a kanizsai városi szegények heti alamizsnájukat felvenni az Eötvös-téri helyiségben. Most 23-án, szombaton nemcsak a heti járulékat várják, hanem kiosztás alá kerül az a 200 K. is, melyet a Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet 50 éves jubileuma alkalmával a város szegényeinek juttatott. Ebből minden beiktatott szegény 1 K. 20 f. kap. Ugyancsak most kerül kiosztásra dr. Kreisler József ügyvédnek 100 K. as adománya, melyet az egész várostól megkönyezett kora sirba szállt Györgyike elhunytá alkalmával juttatott a város polgármesteréhez. Ebből minden sze-

gény 60 fillért kap. A csekély maradék a külső szegények között fog felosztatni.

Egy jó házból való fiu, kinek 2-3 középiskolája van, nyomdász tanoncok azonnal felvétetik Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.

KÖZGAZDASÁG

Hitelszövetkezeti közgyűlés. A Bagolai Sáni hitelszövetkezet mint az országos hitelszövetkezet tagja közgyűlése f. é. március 25-én d. u. 3 órakor lesz a bagolasáni róm. kath. népiskolában. Napirend: 1. A mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárószámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása. 3. A mérleg megállapítása. 4. A tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Két igazgatósági tag választása. 6. Indítványok. A szövetkezetnek 1911. év végén 77 tagja volt 215 üzletesszel. A tiszta nyereség 10% a tartalekálaphoz csatoltatik, a fennmaradó összegből 5% osztalék esik.

Mezőgazdasági tanfolyam a honvédségnél. A helyben állomásozó 20-ik honvéd gyalog-erőd parancsnoksága az utóbbi években esetenként intézkedett arról, hogy a legénység a gazdasági irányu tárgyakból a téli időszakban oktatást nyerjen. Így tett a lefolyt télben is, mikor az ezredparancsnokság kidolgozta a legénység részére tartandó gazdasági irányu tanfolyam tervezetét. A tanfolyam előadóit felkérte a helybeli rath. főgimnázium és állami elemi iskola tanári-, illetve tanítói karát, kik közül az előadások tartására Lukács József, Vegele Károly, Milosits Károly, Balogh Sándor, dr. Fodor Aladár gimnáziumi orvos és Nagy Lajos állami tanító vettek részt. A tanfolyam január-március hónapban folyt le, a legénység nagyszámu részvétele mellett.

Szolnokdóbkamegyei gazdasági egyület egyik legutóbbi vitagyűlésén elődöntötte azt a kérdést, mi a legfontosabb teendő a gyümölcsösben? Megállapította azt, hogy még a tavaly rigolirozása előtt keritkezni kell és pedig nem palánkkal, mely kitűnő fészke és telelőhelye a gyümölcspuszító elősdiaknek, hanem sodronnyal. Szerencsére van egy kitűnő hazai beszerzési forrásunk Kollerich Pál és fia (Budapest, Ferenc-József rakpart). Ez a cég Delta néven kitűnő sodronykerítést hozott forgalomba mely jó is, tartós is és a célnak mindenképen megfelel. A cég legelőkelőbb gazdaságoknak szállítja azt a sodronyt, mely versenyen kívül áll. Készséggel küld bárkinek árjegyzéket.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Nyers olaj-motor.

Világhírűek

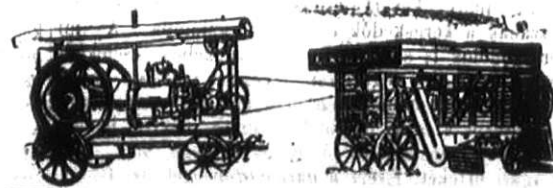
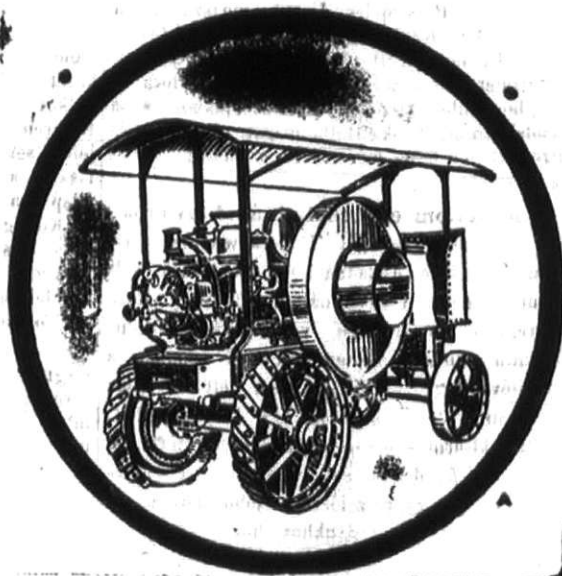
Gőz- és motor-cséplőkészletek

kötőnk egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

mert a
legjobb
és
legegyszerűbbek

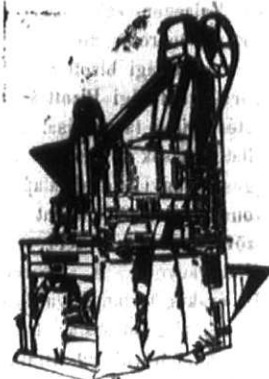
Magánjáró- motoraink

Elsőrendű gyártmány, üzemre olcsó
kezelés egyszerű.

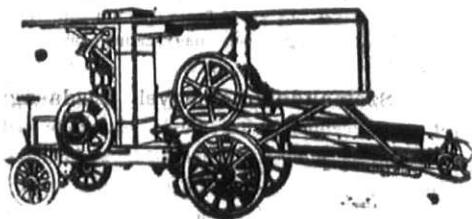
mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott
Malomjártat

igen célszerűek, mert a
malomjártattal együtt van
sikezita szerkesztve. Kéves
helyet foglal el, alkalmas
finom liszre és darára.

Magánjáró kötőró

Az országutakon magát vontatja és igen jól tör.
Kötőró gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg
gépkiállításunkat
KELLNER ÉS SCHANZER

Budapest, V., Klmán-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

Az 1888. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higiénikus szappanai.

Óvakodjunk

utánszaktól és más
kéményanyagok becsom-
pésztól.

E megjelölések:

- Berger kátrányszappana,
- Berger glicerín-kátrányszappana és
- Berger kén-kátrányszappanai,
- Berger gyógy- és higiénikus szappanai.

égünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül a pótlá-
sokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárusító, ki ezen kizárólag valódi és szóbeli védje-
gyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok
helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a
valódiság jeléül az
itt lenyomatott
védjegyet és cég-
alírást viselik.

Hell & Comp.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre ügyelni és kifejezetten
Berger-féleszappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp., Troppau.

Kapható: Magyar-osztrák monarchia és a külföldi gyógy-
szertárakban és szakbavágó üzletekben.

Tisztelt háziasszonyaink

Szíves figyelmébe ajánljuk az

„UJ PATRIA“ pótkávét

a „BIVALY“ gyári jeggyel

A kávéfőzetet

Egy főzőpróba

zamatossabbá és izletesebbé
teszi, annak szép barna színt
kölcsonöz.

meggyőző annak kiváló minő-
ségéről.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne en-
gedd magad hasonló kinézésű silány minőségű
utánszaktól tévutra vezetni.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvas szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

A Kazinczy-utca forgalma.

Elkerülhetetlen a kiszélesítése.

Külső kézből kaptuk az alábbi sorokat, melyeknek szívesen adunk helyet, minthogy nagyon is megszívlelendő városi érdeket ölelnek fel.

„Jóleső örömmel olvastam a Zalai Közlöny utolsó számában, hogy a torz, csonka Kazinczy-utca, mely arra volna hivatva, hogy városunk legszebb része legyen, végre a fejlődés útjára ért. A Szent Ferenc-rendiek kertjének parcellázása Nagykanizsának szép perspektíváját tárja eléünk, melynek elmaradhatatlan tartozéka lesz a közel jövőben, hogy a majornak utcai frontján is folytatódjék a város kiépítése. Hogy ez el nem marad és hogy nem is a távol jövő zenéje, arra elég garancia Kanizsa fejlődése, mely most ugy látszik rohamlépésekben fog haladni és a vállalkozási kedv, mely városunkban sohasé hiányzott.

De éppen, mert ez a városkiépítés okvetlenül be fog következni, szükséges, hogy a részleges építkezést is olyan terv szerint engedélyezze a város, mint azt az utcának teljes kiépítése, az ezzel előálló változás megkívánja. Tudjuk, hogy a postapalota tán már az 1913. évben felépül. Ez nem azt jelenti, hogy a Kazinczy-utcában egy impozáns palota fog emelkedni. Ennek mélyebb jelentősége van arra az utcára és közvetlen környékére. Az itt beálló értékemelkedéssel nem foglalkozom, ez most nem fér a keretbe, de rá kell mutatnom arra, hogy a postapalotának ide helyezése a városnak egy új súlypontot kölcsönöz. Egy olyan pontot, mely gravitális erővel fogja vonzani körébe az üzleti életet és ennek nyomában járó óriási mértékű megnövekedett forgalmat.

És éppen ez az, amire a városnak már most kell gondolnia és amire a városi hatóság figyelmét felhívni, tartozó kötelessége a sajtónak. A Kazinczy-utca Nagykanizsa személyforgalmának fővonala. A vasúti személyközlekedés ezen bonyolítottatik le. A mi eleven közlekedési életünknek már ma sem felel meg ez utcának aránytalan keskenysége. Újabb utcáink, melyeken fél akkora forgalom sincs, szélesebbek.

Mi lesz tehát akkor ez utcában, ha már megvalósulnak azok az építkezések, melyek

a közel jövőre vannak tervezve. Hiszen maga a postapalota és a környéken létesülő üzletek is olyan mértékben fogják ennek az utcának a forgalmát növelni, hogy a mai keskeny utvonalon szinte lehetetlen annak lebonyolítása. De meg az új építkezések okvetlenül megnövelik a gyalogforgalmat is, de a kocsiforgalmat is.

Szinte lehetetlennek tartom, hogy a városi mérnöki hivatal és építési bizottság ezt figyelembe ne venné és már most ne gondolna az utcának szükséges kibővítésére. És ez nem is útközi nagyobb nehézségbe. Hiszen a postapalotával meg lehet kezdeni ezt a kiszélesítési eljárást. Mellette mind olyan épületek vannak, melyek a közeljövőben újraépíttetnek. A hercegi hatalmas, de ósdi ház már régen várja, hogy modern épület emelkedjék helyébe. És hisszük is, hogy a hercegi uradalom intézősége nem térne ki olyan modern építkezést elől, mely tökébefektetésre okvetlenül ajánlatos. Így tehát nem kell a kellő pénzáldozaton kívül egyéb, mint városi előrelátáson alapuló akarat, hogy a Kazinczy-utca a jövő forgalmának megfelelő, sőt szükséges változáson menjen keresztül. Hiszen elvégre valamikor mégis csak lesz akár automobil járatunk, akár villamos közúti közlekedésünk. Ez pedig a Kazinczy-utcat nem kerülheti el. Már pedig, ha a beálló új építkezéseknél ez utca kiszélesítése elmulasztatik, akkor olyan hibát okozunk, amit csak óvszázadok tudnak kireparálni.“

Van-e hus elegendő?

Még mindig tart a tölekedés a magyar állattenyésztés érdekei ellen, még mindig sápitoznak az argentiniai hus után amittől pedig már Bécs is megundorodott, még mindig akadnak olyanok, akik készek diadalkaput felállítani a Romániából, Szerbiából, legújabbán Bulgáriából beeresztendő vágó állatok részére, pedig azóta már bekövetkezett a szarvasmarha és sertés árak lényeges csökkenése is, amit persze a fogyasztó közönség észre nem vehetett, mert hiszen minálunk a bus árak nem függnek az állataraktól, hanem csak a mészárosok és hentesek önkényétől.

Azóta még jelentékenyebb esemény is történt, ami észre téríthette volna a magyar gazdák ellenségét, nevezetesen a közelmúltban publikálták az

országos statisztikai hivatalnak az országos állatszám-lálásról készült adatait. Nos ezek az adatok kétség-telenül beigazolják azt, hogy a magyar állattenyésztés, ha nem is fejlődött valami tulságosan, de nem is csökkent; ugy számban, mint pedig súlyban elegendő magyarországi vágó állat áll a fogyasztók rendelkezésére, semmi szükség sincs arra, hogy különösen a keleti államok silány vágó állatait beereszték, mert a magyar állattenyésztés amint lépést tudott tartani eddig is a fogyasztással, ugy lépést fog tartani ezután is.

Különösen a szarvasmarha tenyésztés fejlődött igen örvedetesen, a szarvasmarha állomány nem csak számbelileg szaporodott, de ama körülménynél fogva, hogy a hizlalásra kevésbé alkalmas s nem tejlő fajtákat csaknem kiszorította az egész országból a nagyob testű, hizékonyabb és jól tejlő nyugati fajta, ezáltal igazán nagy mennyiségben megszapordott a fogyasztók önség rendelkezésére álló husanyag. Szabad-e tehát ilyenkor, ha csak egy kicsit szem előtt tartjuk a magyar mezőgazdaság érdekeit, követelni azt, hogy a keleti országok folyton betegséggel fertőzött silány szarvasmarhát beoecassák Magyarország területére?

Nem, határozottan nem szabad. Azok, akik ilyesmit kívánnak, azok okulhattak volna abból, hogy mit jelent itt az ország fogyasztására nézve a legutóbb Romániából beoecompesztett száj- és körömfájás. — Egész vármegyék, egész járáások álltak zár alatt, a legtöbb vásárt nem lehetett itt megtartani s addig, míg az állatforgalmi korlátozások érvényben voltak, tényleg valóságos husínség uralkodott Magyarországon. Most, hogy a korlátozások megszünetben vannak, már is csökkentek a vágóállatok árai. Igaz, hogy a fogyasztóközönség nem tud erről, mert — sajnos — a mészárosok és henteseknél az olcsó hus forgalma már évek óta ismeretlen. De bezzeg próbálnának nekik a hatóságok konkurenciát teremteni, bizonyosan észrevénné a fogyasztóközönség is az árak csökkenését.

Erre azonban ne igen számítsunk. A szociális érzés hiánya miatt csak igen kivételes helyeken rendszabályozzák meg a közvetítőket. Nagyon ritka város az, ahol városi mészárszéket állítanak fel. Amde majd minden városban szidják a gazdákat, holott ők igazán nem okai semminek.

A Gazdaszövetség kívánatosnak mondotta ki, hogy Bulgáriával kereskedelmi szerződést kössünk, amde csak úgy, ha az élő állatbehozatal nem euedik meg ebből a keleti országból sem. A Magyar Gazdaszövetség a bulgáriai élő állatbehozatal eltiltását szintén igen jelentős dolognak tartja, mert

VELMA SUCHARD
Nyersen való
evésre
páratlan.

állategészségügy szempontjából Bulgária sem áll a többi Balkán államok nivója fölött. A Magyar Gazdaszövetség ez akciójának támogatására felkérte a többi gazdasági szervezeteiket is. Ezt a támogatást a szövetség megkapja minden igazságosan gondolkodó embertől annyival is inkább, mert rideg számadatok igazolják, hogy nálunk vágó állat és hus van elegendő bőven s állatállományunknak belegészekkel való újabb megfertőzését csakis a fogyasztó közönség siratná meg.

Továbbképző tanfolyam tanítók és tanítónők részére.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak folyó évi 33771. szám alatt kelt rendeletére az 1906. évi január hó 10-én 102594/1905. sz. a. kelt rendelettel kiadott szervezeti szabályzat értelmében, a folyó iskolai évek befejezése után a f. évi július 1-től 20-ig terjedő időben több állami képző intézetnél a korábbi évekhez hasonlóan három hétre terjedő tanítói és tanítónői továbbképző tanfolyamok fognak tartatni; még pedig: tanítók számára a bányai, kiskunfélegyházi, stubnyafürdői és temesvári állami elemi iskolai tanítóképző intézetekben; tanítónők részére pedig az eperjesi és a szabadkai állami elemi iskolai tanítóképző intézetekben.

E tanfolyamok egységes programja a következő:

1. Tájékoztató a szociális pedagógia legújabb törekvésiről és alkotásairól a külföldön és hazánkban, 10 óra.
2. A rajz és kézügyesség a szemléltetés szolgáltatásban, 4 óra.
3. A magyar nyelv tanítása nem magyar ajkú népiskolában (az új tanterv és utasítások magyarázatával), 10 óra.
4. Az ének, rajz és kézügyesség tanítása a népiskolában (a népiskolai tanterv és utasítások magyarázatával), 8 óra.
5. A természettudományi és mennyiség-tani tárgyak tanításában a szociális vonatkozások gyakorlati érvényesítése, 5 óra.
6. Gyakorlati mintatanítások a 2., 3., 4. és 5. alatti előadásokkal kapcsolatban, 12 óra.
7. A gazdasági szervezetek és a néptanító, 6 óra.
8. A gazdasági számtartás legegyszerűbb módjai, 2 óra.
9. Gyakorlati foglalkozások a rajzból és kézügyesükből, 24 óra.
10. A patronage ismertetése, 3 óra és
11. kirándulások, közcirkezetek stb. meglátogatása a délutáni órákban a helyi körülmények szerint.

Mindegyik tanfolyamra 50—50 hallgató vétetik fel, akik közül tanfolyamonként 30—30 hallgató állami költségen kap az intézet internátusában szállást és étkeztést és ezenfelül 15—15 korona utazási költségekben is részesül. A saját költségekre jelentkező hallgatók ingyen szállást és mérsékelt áron étkeztést is kapnak a képzőintézetben.

A fent felsorolt tanfolyamok bármelyikére való felvételért folyamodhatnak az ország bármelyik részében lakó és bármilyen jellegű elemi népiskolánál működő okleveles tanítók és tanítónők.

A felvételért való bélyegtelen kérvények annál az illetékes királyi tanfelügyelőnél nyújtandók be, akinek tankerületében a folyamodó működik.

A pályázat határideje 1912. évi április 1.

A felvételért folyamodó jelölze kérvényben: a) hogy milyen jellegű iskolánál működik, b) szolgálati éveinek számát, c) volt-e már szünetei tanfolyam s ha igen, mikor?

Palini Vajda-majori szállótelepen eladásra kerül

gyökeres szőlő fásoltvány

s azonkívül

sima és gyökeres vadoncok.

Megrendelhetők:

ADLER MIKSA ispánál.

Telefon szám: 96.

HIREK.

Muzeumi könyvtár Nagykanizsán

Már nem egyszer szólalt fel a „Zalai Közlöny” egy nagykanizsai muzeumi és vele járó muzeumi könyvtár érdekében. Halis István városi tanácsos is szinte két évtized óta buzgólkodik a Nagykanizsára vonatkozó történelmi munkák, képek és egyéb gyűjtése körül. Ugyilátszik most nemsokára testet fog ölteni, mert már a tanács is konkrét alakban foglalkozik az ügyvel. A pénteki tanácsülésen ugyanis azzal kapcsolatosan, hogy Halis István v. tanácsos Vécsey Zsigmond polgármesterrel történt előzetes megbeszélés után egyes régebbi műveknek a városi muzeum és könyvtár részére leendő megrendelése iránt tett előterjesztést, tárgyalattott a városi könyvtár és muzeum rendezésének és elhelyezésének. Oly határozat hozott, hogy ez érdemben megkeresi a pénzügyi bizottságot, hogy a rendezésre acandó megbízás, mint a szükséges helyiségek rendelkezésre bocsátása kérdésében nyilatkozzák. Minthogy a helyiség kérdése pénzügyi kérdés, helyén valónak találjuk a pénzügyi bizottság megkeresését, de a rendezésre történő megbízásra nézve, mely tisztán személyi kérdés nem látjuk szükségesnek, hogy a pénzügyi bizottság adjon direktívát a tanácsnak és a képviselőtestületnek. Különben is azt hisszük, hogy városi emberre akarják ezt bízni ahol pedig csak egyetlen rátermett egyéniséget ismerünk, t. i. Halis István tanácsost, akinél jobban, behatóbban és több tehetséggel meg senki se foglalkozott Nagykanizsa történelmi és etnográfiai kérdésével. Ugy hogy a muzeumi rendezés megbízás után szinte önkéntelenül is az következik, hogy Nagykanizsa monográfiajának megírására is keressék fel. A közönség tájékoztatására nézve közöljük, hogy a sok érték-s mű, mely alapját fogja képezni a városi könyvtárnak, most egy dohos, ablakatlan helyiségben van elzárva. Első teendő tehát a helyiség kérdése. Ugy tudjuk, hogy egy városi lakás a közel jövőben megüresedik. Ezt kell elfoglalni a könyvtár céljaira. Ehhez 4 szoba feltétlenül szükséges a hozzávaló cél- és stilszerű szekréyekkel és egyéb bútortal. Azután nyomban elkészítendő a katalógus, mely kinyomtatva a városi képviselők és polgároknak kezébe juthasson. Csak ekkor nyertük világos képet a meglévő művekről és tárgyakról és csak így veheti kezdetét a gyarapítás vétele és ajánlkozás utján.

— **Tanári képzés.** Milosits Károly, a nagykanizsai főgimnázium tanára a budapesti tudományegyetemen a napokban letett pedagógiai vizsgálat után tanári oklevelet kapott.

— **Az Osztrák Magyar Bank köréből.** Thalmyer Alfréd az Osztrák Magyar Bank nagykanizsai fiókjának tisztviselője a Weni központba helyeztetett át. Új állomáshelyét f. hó 1-én foglalja el.

— **Tanácsülés** Nagykanizsa r. t. városi tanácsa pénteken tartotta heti rendes gyűlését Vécsey Zsigmond polgármester elnökletével a polgármester jelentést tett a tanácsnak budapesti utjáról, melyet városi ügyekben egyes szakminiszteriummal tett. A tanács közönség iratát fog intézni a küldöttségben résztvevő városi képviselőkhöz (Horváth György főgimnáziumi igazgató, dr. Pihál Viktor kir. közjegyző és dr. Lőkös Emil ügyvéd) kik költséget és fáradságot nem kímélve buzgólkodtak a városi ügyek előmozdításában. Ugyancsak köszönetét fejezte ki a piarista rendfőnöknek hogy a küldöttséget egy kormánytaggal támogatta. Fel fogja kérni azonkívül a tanács Balás Béla Zalavármegye főispánját és a város országgyűlési képviselőjét, Bosnyák Gézát, hogy befolyásukat érvényesítsék, hogy a városnak a miniszteriumnál benyújtott kérvényei kedvező elintéztést nyerjenek. A tanács a heti adminisztrációs ügyeken kívül még határozott abban hogy a Franz cégnek szerződéstervezetét átteszi a villamos ad hoc bizottsághoz.

— **Hitközségi közgyűlés.** F. hó 24-én tartotta a nagykanizsai hitközség évi rendes közgyűlését Rothschild Jakab dr. alelnök elnöklete alatt. A jegyzőkönyv hiteltesítésére Melzer Jakab és Böhm Emil hitk tagokat kérte fel Barta Lajos olvasta fel az évi jelentést, melyben szépen domborította ki a vallásos, kulturális, jótékony és emberbaráti missziót, melyre a hitközség hivatva van. A nagy tetszéssel fogadott, gondos, mindenre kitérjedő jelentés után az 1911. évi zárszámadás terjesztett elő.

Ebből kiemeljük a következő számadatokat: A hitközség kultusz és jótékony célra 29531.57 K-át fordított, iskolai célokra 41670.77 K-át és hitoktatásra 2000 K-át. Kegydíjak 1710 K-át: a tisztviselők és hitk. alkalmazottak nyugdíjalapjának növelésére 2400 K-át. Összes bevétel 104342.67 K kiadás 03230.91 K volt. Az 1111.76 K főlöslög átvitetett az 1912. évi számlájára. A zárszámadás kapcsán Blaukenberg Imre hitk. tag bizonyos interu dolgot vetett felszínre, melyre nézve az elnök megadta a kellő felvilágosítást. Hozzászólt ehhez Halphen Mór és dr. Weisz Lajos. A zárszámadás egyhangulag elfogadtatott. A közgyűlés folytatólag f. hó 25-én választotta meg az előjárásági tagokat. Az érdeklődés az előző évekhez képest megcsappantnak mondható, úgy hogy csak 123 szavazatot adott le. Az adófizetők közt senki se élt választói jogával. Az eddigi előjárásági tagok újra választottak, csak a három megüresedett helyre választott meg Pongor Henrik 90. El-k Ernő 73 és Weiss Jakab 33 szavazattal és számvizsgáló bizottsági tagnak Fleischer Miksa.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A nagykanizsai Ipartestület e hó 31-én délután fél 3 órakor a Városház nagyertermében tartja rendes évi közgyűlését. A közgyűlés tárgyai: 1. A múlt évi közgyűlési jegyzőkönyv felolvasása és a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése. 2. Az elnökség évi jelentése. 3. A számvizsgálók jelentése. 4. Az 1911. évi zárszámadások előterjesztése. 5. A felmentvény megadása. 6. Az 1912. évi költség előirányzata. 7. Névtani indítványok. 8. 19 rendes, 5 pót-előjárásági, — 3 rendes és 1 pót számvizsgáló tag megválasztása.

— **Rendkívüli városi közgyűlés** Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete 1912. március 27-én d. u. 3 órakor a város-háza disztermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy orozat: A Nagykanizsa-Bajcsa-légrádi községi közlekedési (vicinális) út kiépítése tárgyában tanácsai javaslat. A törlesztés és szaporodásba hozandó köz-évi pótdadók tárgyában tanácsai javaslat. Strém és Klein és társai bódé építés iránti kérvény. Hitzelberger Lajos körházi gondnok drágaságt pótletk iránti kérvénye. Gimnáziumi tandíj elengedés iránti kérvények tanácsai javaslat. Busics Árpád, Muth László, Vlasics József, Kovács Pál és Schubert Ferenc tandíj elengedés iránti kérvényeik. A zsigáriköz megnyitására elfoglalt ingatlanok adásvétele tárgyában tanácsai javaslat. A gőzfürdő tételarának elszámolásáról tanácsai jelentés. A katonatartási alpból 47,000 illetőleg 15,000 korona kölcsönvételének bejelentése tanácsai javaslat. Illetőségi ügyek.

— **Elhalasztott befizetés.** A Dézalai Takarékpénztár Egyesült Önségfolyó Szövetkezet a hétfőre esett befizetéseket az ünnep miatt folyó hó 29-én, azaz pénteken délelőtt tartja meg.

— **Football-verseny.** A Nagykanizsai Tornaegylet vasárnap d. u. 3 órakor tartotta első mérkőzését a főgimnázium felső osztályainak válogatott csapatával. A katonarétegű tartott mérkőzést, mely mindvégig tiszta és fair volt szép számu közönség nézte végig. A matchet a Tornaegylet csapata 3:1 arányban nyerte meg. Három óra 15 percekor adott jelt a bíró a kezdésre. A játék eleinte változatos, de nemsokára Singer (T. E.) az eltévedt lapdát a gimnazisták goaljába juttatja. Az új kezdés után 4 perccel Varga (Gimn.) szabadrugásból kiegyenlített. A gimnazisták kapusa, Ferenczy ekközben néhány bravurozást produkált. A féldíj végén Róna a Tornaegylet vezető goalját rugja. Féldíj 2:1 a T. E. javára. A második féldíjban a lapda majdnem folyton a közepen van, de Kocsias lefutása a Tornaegylet 3 goalját eredményezi. Ezután a féldíj végéig szép és változatos játék volt mindkét részről. A Tornaegylet fölényét abban látjuk, hogy football-cipőik ellen a gimnazisták felszereletlen csapata nem igen mert támadni. A bíró: László József főgimnáziumi tanár volt. A T. E. játékosai közül Kocsias, Schlesinger A., Kancz és Róna tntek ki; a gimnazisták közül Varga, Szukits, Ferenczy; míg Váci közepes-atár egyenesen elsőrangú produkált. A match-nek zuhogó eső vetett véget.

— **Gyászhir.** Tillhof István nagykanizsai állami adóhivatalnok f. hó 25-én életének 34. boldog házasságának 10 évében elhunyt.

Érdekes hangverseny. Akik az ó héber melodiák iránt érdeklődnek, azoknak figyelmét felhívjuk arra a hangversenyre, melyet Schlom Dávid főkantort két más kantort közreműködésével rendez. Schlom Dávid tüneményes hangjáról, művészi ének-

ról a székesfehérvári és zágrábi lapok a legnagyobb elismeréssel szólnak. Azoknak a kesergő, siró reménykedő, majd lemondó melódiáknak, melyek az ősi izr. zsinagógák istentiszteleteit karakterizálták mestereinek mondják mind Schlom főként, mind társait. Az előadás némi belépődíj mellett f. hó 28-án csütörtökön este 8 órakor lesz az izr. iskola „kis-templom” helyiségében.

— **Gazdasági ismétlő iskola** szervezését határozta el a helybéli állami elemi iskolák III-ik körzetének tantsüllete a múlt ősz elején. De hát a határozat megvalósulásáig sok-sok akadálynak az utóból való elhárítása várt az illetékes tényezőkre. Ezen akadályok között a legelső és legfontosabb volt az iskola felállításához szükséges 5—600 négyszögöl terület megszerzése, melyen a gazdasági irányú ismétlő iskola növendékei a megbízott tanító vezetésével mellett a gyümölcsfajenyésztés, nemesítés s más egyéb a tanfolyam gyakorlati tárgya tananyagának keretében tartozó ismereteket sajátították volna el. A tantsület tehát első sorban kérvénnyel kereste meg a városi tanácsot, hogy a kiskanizsai körzet területén megfelelő telket adjon a célra; s hogy az ügy gyorsabb elintézését előmozdítsa, a felterjesztésben még is jelölt egy olyan kert-területet, mi a gazdasági irányú ismétlő iskola céljaira teljesen alkalmas volt. Eme felterjesztést a városi tanács áttette a városi mérnöki hivatalnak elintézés végett. A mérnöki iroda abból hogy azonban november 10-ig máig, vagyis március 25-ig folyton a nagy horderejű kérdésnek miként leendő nyelvébontésán gondolkodik. Igazán nem lehet eléggé méltányolni a mérnökségnek ezt a hivatali eljárásában tanúsított nagy skrupulozitását, anélkül inkább sem, mert ezzel már a folyó tanévre megakadályozta a tantsületet azon jóskaratu céljának megvalósításában, hogy a gazdasági irányú ismétlő iskolát megteremthesse.

— **Két napig tartó gépkiallítás** volt a Tattersal-telepen. A sok kiállított gép közül a legjobban tetszettek Kellner és Schanzer magánjáró-motorai és csapói. Különösen az új rendszerű magánjárókat dicsérték, úgy a szakemberek, mint a gazdaközönség. Motoraik minden tekintetben tökéletesnek mondhatók, mert nemesak nagyon szép kivitelűek, hanem a legjobb anyagból is vannak készítve, a szerkezetük tökéletes és mégis egyszerű, úgy hogy annak kezelését bárki könnyen elsajátíthatja. Ennek a motornak nagy jövője van, mert azzal nemesak csépelni, hanem szántani is lehet, és így biztosan kifizetődik mindenkinek. Kellner és Schanzer miatt megbízható cég van az egész országban elismerve, amely cégnél nyersolaj és szivógáz motorai is elsőrendűek.

— **Anyakönyvi hírek.** F. hó 18—23 napokon Nagykanizsán 27 születés történt és egyetlen házasságkötés. Molnár Gábor cipész kötött házasságot Weisz B. tivel. Elhaltak a következők: Schmidt Frigyes nyug. tisztartó 81 éves; Marton Ádám 1 napos; Milhofer Adámné, szabó neje 63 éves; Pranzovics József mozdonyvezető 52 éves; Sós Péterné uszázamos 33 éves; Klobucsár Ferenc asztalossegéd 54 éves; Varga Imre szabósegéd 28 éves; Darvác György földműves 80 éves; Varga Mária 26 napos.

— **Gyanus körülmények között** született meg Szabó Katalin Kossuth-tér 9. sz. alatti lakos gyermekét. A félrehelyet felbontván a tűzoltók ott egy teljesen ép, élő újszülöttet találtak s a rendőrség eme gyanus körülményekre való tekintettel az ügyben megindította a vizsgálatot.

— **Eltűnt és megkerült 60 korona** Lackenbacher Ignác házala tegnap ittas állapotban

betért a Zöldfa kertbe, hol szóváltásba elegyedett Deutseh Jenő és Takács Gyula közismert csavargókkal, kiket birkózásra szólított fel. Birkózás közben Lackenbachernek kiesett rongyokba burkolt 60 koronája, mit egyik csavargó megtalált és elrejtett. A pénz eltűnése miatt Lackenbacher panaszt emelt a rendőrségen, eme panaszra elrendelt vizsgálat eredményeként a 60 koronát a szomszédos jégverembe, hova a csavargó rejtette, megtalálták.

KÖZGAZDASÁG

Új lóvásártér. Városunk egyik bizottsága egy régóta vajdudó s mindíg aktuális kérdés közeli elintézésén fáradozik. Ugyanis elhatározta ez a bizottság, hogy a Nagy- és Kiskanizsa közötti területen, a szeszgyártói Kiskanizsa felé terjedő lóvásártér fog berendezni. Eme mindenestre okos gazdasági irányú újításnak átlattényező közönségünk bizonyára várakozással néz elébe s közös óhaja az érdekelteknek, hogy a terv mielőbb a megvalósulás stádiumába jusson.

Csáktornya telefon-ügyei. Csáktornyai kereskedő körök kifejezett óhaja következtében a soproni kereskedelmi és iparkamara lépéseket tett a kereskedelmi kormánytól és a jelen forgalmu határvideki kereskedelmi központ telefon-kapcsolatai fejlesztése érdekében. A kereskedelmi miniszter előzenyiséget tanúsított a kifejezett óhajokkal szemben és a Csáktornya és Vasard közti folytatott telefonbeszélgetések díját, figyelemmel a két városnak egymáshoz való közelségére, 1912. évi április hó 1-től számítottól 2 koronáról 1 koronára szállította le. Ami a távbeszélő-forgalomnak Csáktornya, másfelől Bruck a/m. Cilli, Deutseh-Feistritz, Dentsch-Landsberg, Klagenfurt, Laibach, Leoben, Marburg, Triest és Villach közt való életbeléptetését illeti, a miniszter megjegyzi, hogy ez csak a tervbe vett csáktornya-marburgi közvetlen telefon-összeköttetés üzembevitelével lesz megvalósítható s hogy a szóban forgó új vonal osztrák területre eső részének kiépítését illetőleg a tárgyalások az osztrák kereskedelemügyi minisztériummal még folyamatban vannak.

Irodalom.

* **A Pesti Hírlap** a második évnegyed küszöbén előfizetésre hívja fel a magyar olvasóközönséget. A Pesti Hírlap ma az ország legjobb, legelterjedtebb és legbővebb tartalmu napilapja. Peldány-száma köznapon 85—90.000, vasárnap 125—130 ezer, amit még a legolcsóbb boulevard lapok sem értek el nálunk. Fontos ez a hirdető-közönség szempontjából is. Tartalmas, napról-napra a legbővebb és legváltozatosabb. Egy-egy vasárnapi számában 5—6 tárcát és elbeszélést közöl, a leggazdagabb hír- és vegyes-rovat mellett. Ily tartalombőségnek példáját napilapnál nemesak hazánkban, de egész Európában sem találhatjuk. Muuatársai közé számítja korunk legjobb nevű és legnépszerűbb íróit, kik közül legyen elég fölemlíteni: Abonyi Árpád, Csörgő Hugó, Erdős Renée, Gárdonyi Géza, Gellért Oszkár, Heltai Jenő, Lampert Géza, Lengyel Mányhért, Lux Terka, Kézdi-Kovács László, Molnár Ferenc, Murai Károly, Pakots József, Pásztor József, Pörzsolt Kálmán, Ráskai Ferenc, Szabóné-Nogáll Janka, Szini Gyula, Szomaházy István, Tömörkény István, Várdai Antal neveit. A Pesti Hírlap külön kedvezményeket is nyújt előfizetőinek. Ilyenek: a Pesti Hírlap nagy képes

naptára, melyet minden előfizető ingyen fog kapni karácsonyi ajándékkul és a Divat-Szalou című divat-újság kedvezményes áron való megrendelhetése. Ily körülmények közt méltán mondható a Pesti Hírlap Magyarország legnagyobb és legolcsóbb napilapjának, melyet magunk is melegen ajánlunk a t. olvasóközönség figyelmébe. Előfizetési ára egy hóra 2 korona 40 fillér, negyedévre 7 korona; a Divat-Szalouval együtt negyedévre 9 korona. Megrendelhető postautalvánnyal a Pesti Hírlap kiadóhivatalában: Budapest, V., Váci-körút 78.

A por a halál!

Csak egy kiméli meg egészségét, butorait, festményeit, ha az IDEAL impregnált portörli ruhát használja állandóan.

Az „IDEAL” impregnált portörli ruha ruha jó tulajdonságai:

1. Törles alkalmával a port teljesen magába szedi és leköti s így 2. Nem veri föl a port, mint a közönséges portörli, amelynek használatánál ugyanaz a por ismét ellepi a butorokat s megtámadja a lakásban tartózkodóknak a tüdejét. 3. A törölt butorokat a por ellen egy rendkívül finom réteggel vonja be, miáltal 4. a por újbóli lerakódását meggátolja. 5. A butorokat nem rongja, azokon foltot nem ejt, sőt 6. szép fényt ad a törölt felületeknek. 7. Állandó használatánál teljesen pormentesíti a lakást s abból a tüdőre legártalmasabb finom szállo port, mely szemmel alig látható, teljesen eltávolítja. Az „IDEAL” impregnált portörli ruha, rendszer használat mellett, hosszú ideig használható és közben a szükséghez képest — néhány-szor — hideg vízben szappan nélkül kimosható.

Árak: I. rendű 6 drb. K. 5.50
II. " 6 " K. 4.80
I. " 12 " K. 11.—
II. " 11 " K. 9.60

Rendelésekor a pénz előre beküldendő, vagy utánvételt posta, rendeltől terhel, esetlőre 72 fill. Megrendelhető: „IDEAL” impregnált portörli ruha vállalat iroda:

Budapest, IX. k. Ranolder-u. 30. II. 22.
„IDEAL” padlóörli árban 1 korona 20 fillér! Ugyanolyan tulajdonsággal bír, mint az „IDEAL” portörli.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Égészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

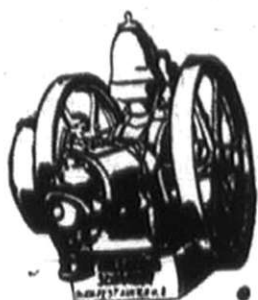

Nyers olaj-motor.

Világhírűek

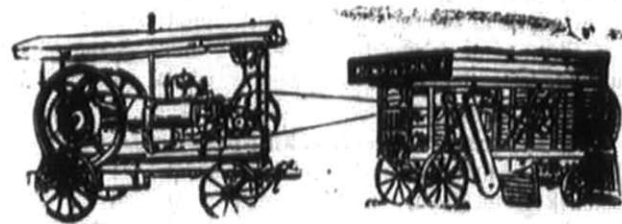
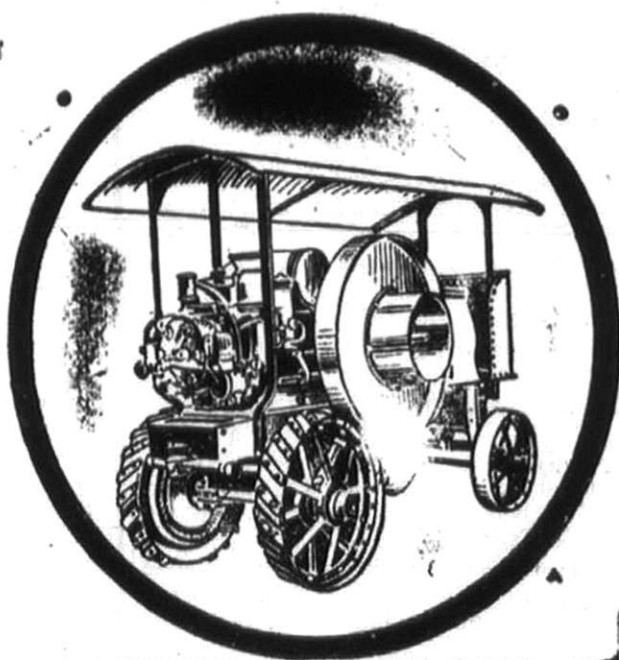
Gőz- és motor-cséplőkészletek

Magánjáró- motoraink

Kitűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

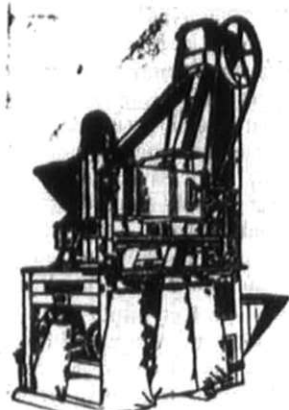
mert a
legjobbák
és
legegyszerűbbek

Elsőrendű gyártmány, üzemre olcsó kezelés egyszerű.

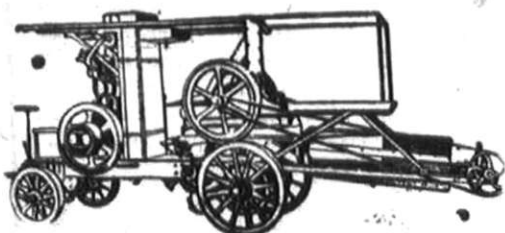
mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott
Malomjártat

igen célszerűek, mert a malomjártattal együtt van sikszita szerkesztve. Kevés helyet foglal el, alkalmas finom liszre és darára.

Magánjáró kötőrő

Az országutakon magát vontatja és igen jól tör. Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg

gépkiállításunkat
KELLNER ÉS SCHANZER

Budapest, V., Klm n-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

Az 1888. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higiénikus szappanai
Óvakodjunk utánszaktól és más készítmények becsapásától.

E megjelölések:

- Berger kátrányszappana,
- Berger glicerin-kátrányszappana és
- Berger kén-kátrányszappanai,
- Berger gyógy- és higiénikus szappanai.

égünk részére mint szobeli védjegyek és azonkívül e pótlásokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárúgó, ki ezen kizárólag valódi és szobeli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a valóság jeléül az itt lenyomatott védjegyet és cég- aláírást viselik.

G. Hell & Comp.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre ügyelni és kifejezetten Berger-féle szappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp., Troppau.

Kapható: Magyar-osztrák monarchia és a külföld gyógy-szertáraitban és szakbavágo üzletekben.

Tisztelt háziasszonyaink

Szíves figyelmébe ajánljuk az

„UJ PATRIA“ pótkávét

a „BIVALY“ gyári jeggyel

A kávéfőzetet

Egy főzőpróba

zamatossabbá és izletesebbé teszi. annak szép barna színt kölcsönöz.

meggyőző annak kiváló minőségéről.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánszaktól **tévtúra** vezetni.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvas szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

Virágvasárnap.

Nem az egyetlen, de a legfölségebb az Isten-ember tragédiájában a tömegszenvédély változása. A virágvasárnapi jeruzsálemi bevonulás, a felhevített tömeg csodás lelkesedéséből elsőrangú fogadtatás volt, melyet a nagy küldetés szerint Jézusnak el kellett szenvednie, holott minden emberi érzésünk azt sugja, hogy a zajos fogadtatás és csöndület csak kellemetlen lehetett annak, ki az ünneplés központja volt. De azoknak, akik ez eszméket hirdetik, a külsőséges hatások nagy erejét is mozgósítaniok kell és az Isten-ember, aki arra volt hivatva, hogy a kereszténység eszméit az egész földön elterjessze, nem vonhatta ki magát a virágvasárnapi, a pálmáigakat bintó tömeg ünnepléséből. És mily nagy tanulság az ő felséges martíriuma, hogy ugyanaz a tömeg, amely Hozsannát kiált, néhány napra már a „Feszítsd meg” terrorizmusával szorította Pilátust, hogy Jézusban felségsértőt lásson és mint a római imperium gyalázóját halálra ítélje.

Tizenkilenc századot fordult azóta az idő kereké. És hányszor megisméltódott ez idő alatt a tömegrajongásnak gyűlöletté való változása. Uralkodók, próféták, filozófusok, államférfiak és más egyetemes emberboldogítók hányan érezték, hogy a tapsból a vesztőhelyig mily rövid idő alatt lehet megfutni az utat. A tömeg lélekrajza kiszámíthatatlan. A tömeg érzés mindig más, mint az egyéni. Lehet százezer ember a legjobbakból összetömörítve, ha sikerül az aljasabb szenvedélyt feluszítani, — sohas tudhatjuk, hogy a népitélet micsoda nagy, végzetes tévedésekre és bűnökre vetemedik? Van azonban éppen korunk történetében a tömeghangulat megváltozásának egy más pendantja is. És éppen a politikában, ahol a kölcsönhatások mindig kiszámíthatatlanok, ahol mindig meglepetésekre lehetünk elkészülve. Napjainkban a szemünk előtt folyt le az a jelenség, hogy meglehetősen gazdag és sikeres közéleti mult után a királyi bizalom az ügyek intézésére szólít egy ferfiut, aki pártokra nem támaszkodva, céljainak pártot alakítani való hivatással megjelenik a fórumon s ott tentatortóval dobálják meg. A közéleti hivatás ekkora reménytelenséggel kezdődik, de aztán a vén idő örölvén a napokat, — egyre több bizalom sarjad föl.

A tiszta törekvések ugarában kikelnek a ragaszkodásnak és a szeretetnek rózsái. És ami eddig a politikában mindig fordítva ment, hogy tudniillik nemzeti hősök vedlettek át — már tudniillik a tömeglátás szemüvegén — a kamarilla lakáyaivá, ime ez esetben a megrágalmazott „graniosár” mint nemzeti hős az ünneplés tárgya. Nem elmékedünk e fölött; ám érdekes jelenségnek tartjuk, hogy a tömeghangulat ilyen változatos formákat mutat.

Senki akkora felelősséggel nem tartozik önmagának és a történelem ítélőszékének, mint akit hivatása, vagy a véletlen a tömeg vezetőjévé tesz. A tömeg lelkét ő alakítja és bizonyos dolog, hogy a virágvasárnapi Hozsannát s rá a legfölségebb eszméket hirdető Isten-ember kivégzését is egy-két, a tömeget vezető demagóg csinálta meg. Óriási nagy katasztrófák történtek amiatt, mert a tömeg vezetői véres fenevadak voltak. Ha csak emlékünkből kivethetnők Robespierre és Marat rémalakját, mennyi vér kiméltódott volna meg és mennyi gaztett maradt volna el. Ha Dante most írná meg a *Divina Comediát* — vajjon ezeknek és egyéb tömegszenvédélyt mozgó alakoknak pokolbeli szenvedését hogyan írná meg? Volna-e gazdag képzelet, mely az ő gaztetteiknek pokolbeli szenvedését elképzelné tudná?

Hol a méltányosság?

Az idei tavasz kezdetén szokatlan fellendülést látunk az építkezés terén. Bármerre vessük tekintetünket, azon mindenesetre öröndetes tapasztalás szűrődik le bennünk, hogy a megbecsülhetetlen szociális érzékre valló, tekintélyes számú lakásépítkezés újabb jeleként mutatkozik közönségünkben egy régóta hazódó kérdés végleges megoldásának: az állandóan érzett lakásszükségnek. S mikor az építkezés szokatlan mértékében nyilvánuló eme jelenséget örömmel konstataljuk, nem zárkozhathatunk el attól a jól felfogott köteleltségteljesítéstől sem, hogy néhány megjegyzést ne tegyünk az építkezésekre vonatkozólag arra nézve, hogy városunk ipari érdekeinek megte-
lelnek-e vagy ezen érdekekkel összhangban vannak-e teljesen azon gazdasági előnyök, miket az érdekelni iparos k az ily jel-ntékeny ipari fellendüléstől joggal várhatnak?

Ismeretes azon nexus, mi az egyes iparágak között létezik. Egyik iparág fejlődése a másik, harmadik és tizedikét vonja maga után; az egyik jólé-

tének feltétele alapja a másik fejlődésének is. Az építőipar fellendülésétől sok tekintetben várja virágzását a lakatos, asztalos, ács, bádogos ipar stb. Már most ha az építőipar jelenlegi lényeges vállalatai magának az építőiparnak öröndetes gazdasági erőforrásává válnak, ugyanezt az öröndetes haladást reméljük és várjuk a többi ipari szék téren is. De így van-e hát valójában? Az egymás között létező viszony meghozza-e mindenkinek a várható anyagi eredményt?

Itt leszögezzünk egy jelenséget. Tudomásunk van ugyanis arról, hogy a városunk területén folyamatban levő építkezéseknek egy jelentékeny részét vidéki építő-vállalkozó kapta. Semmi kifogásunk ellene! A magánosokat éppen úgy nem kötelezhetik egyéb tekintetek a saját érdekeiknél, mint ahogy nem lehetnek bizonyos szempontokra tekintettel a középületek emelését célzó nyilvános árlejtések kibocsátói, a közhivatalok vagy hatóságok sem. Mindkét esetben első és fő szempont, hogy minél jobb munkát, minél olcsóbb pénzért biztosítsanak önmaguk részére. Haem aztán önnagától kínálkozik mégis egy szempont: a méltányosság. Méltányosság: a helybeli ipar iránt. Sőt tovább megyünk! A méltányosságnak ikertestvéreként jelentkezik ez esetben az igazságérzet is. Pedig ez se kutya! Ha már most a városon kívül álló, tehát vidéki építővállalkozót bizunk meg valamely magán — vagy középület emelésével, megtörténhetik nagyon könnyen, hogy a vidéki vállalkozó minden tekintet nélkül, tisztán egyéni felfogásból a legutolsó munkásig s a legutolsó drótszegig összes szükségletét annak a városnak vagy községnek ipari és munkaanyagából szerzi be, — melyhez őt lakásviszonyai kötik. Teheti ezt pátriótizmusból, meggyőződésből, vagy anyagi érdekből. Akármely eset előálltával mi csupán a méltányosság figyelmen kívül hagyását látjuk. Ezt elsősorban. De hol marad az igazságérzet?

Itt már egy fontos körülményre hivatkozunk. A helybeli iparos, kereskedő vagy ipari munkás városunk szükségletének arányában direkt- és indirekt adókkal járul a város köziutzményeinek fenntartását biztosító bevételek gyarapításához; mikor tehát mellőzve lesz valamely vállalatnál a városi kötelelkeken kívül állókkal szemben, — kik pedig az állampolgári köteleltségnek az adózásban nyilvánuló terhét nem a mi városunk javára hordozzák: nyilvánvaló az igaztalanság mi őket mint helybeli adófizetőket éri. Tegyük fel, hogy ez esetben a vidéki vállalkozó tisztán a méltányosság vagy lelkében kifejtett igazságérzetből kiindulva, a helybeli iparosoktól szerzi be vagy azoknál reudeli meg a vállalkozásához szükséges munkák és anyagok előállítását s hogy minden

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
paratlan.

ipari munka elvégzéséhez helybeli munkást alkalmaz; ez esetben eleget tett a méltányosságnak s megalkudott igazságérzetével is. De ki biztosítja a helybeli ipart arról, hogy nem az ellenkező eset áll elő? S követelhet-e a város valamelyes rekompenzációt a vidéki vállalkozótól azért, hogy az illető vállalkozó anyagi boldogulásának terét a város falai között kereste és találta fel? S teszi ezt ugyanakkor, mikor a helybeli iparvállalatok tulajdonosai a város érdekeinek anyagi támogatásával szemben a város kötelékébe nem tartozó vállalkozók mellett nolle-velle anyagi károsodást szenvednek.

Mi meg vagyunk győződve teljesen arról, hogy a helybeli ipar fejlődése bármily vonatkozásában kiállja a versenyt a hasonló ipari emporiumok ipari viszonyaival. Éppen eme meggyőződésünkből következőleg szükségesnek látjuk a fentiek elmondását. Mert nem elég szájjal, frázisok áradatával az iparfejlődés előmozdítására törekedni; ezen a téren tények, tettek kelleneek. S ne csupán a méltányosság vagy igazságérzet, hanem valamelyes szilárd jogi bázis is keljen védelmére ily esetekben a helyi ipari érdekeknek.

- gy - 8.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Tegnap délután 3 órakor Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tartott Vécsey Zsigmond polgármester elnöklétével. A közgyűlés tárgysorozata nem igen izgathatta a képviselő urakat, mert nagyon sok üres szék látongott a közgyűlés termében. Összesen 40 tagja volt jelen a képviselőtestületnek. Napirend előtt az elismerés és hála szavaival terelte rá a képviselőtestület figyelmét Wlassics Gyula közigazgatási bírósági elnöknek, és volt miniszternek 60. születése napjára. Zalavármegye nagy szülőitét ifjúkori emlékek fűzik Nagykanizsához. Kiváló egyéniségével fényes állást vívott ki magának és magas pozíciójában hálásan éreztük rokonszenvének megnyilatkozását. A város iskoláinak államosítása és fejlesztése is az ő műve. Mivel ma van első alkalmá a képviselőtestületnek erre, azt hiszi eltalálja a képviselőtestület érzelmeit, ha indítványozza, hogy Nagykanizsa városa juttassa el üdvözlését a nagy férfinak. Kívánja, hogy áldásos tevékenységét a haza javára még soká érvényesíthesse. Az eljénzéssel fogadott előterjesztést a képviselőtestület egyhangulag elfogadta.

A közgyűlés különben vita nélkül elfogadta a városi tanácsi javaslatok jó részét; csupán a Strém és Klein cég bódéépítés iránt kérvényének tárgyalásánál szólalt fel dr. Villányi Henrik; a Zsigárdi-köz megnyitáshoz elfoglalt ingatlanok adásvételi ügyében pedig Györi László volt egyetlen felszólaló; e kérdésben a polgármester névszerinti szavazást rendelt el, melynek eredményeként 40 városi képviselő, tehát az összes jelen voltak igennel szavaztak a tanácsi vélemény elfogadására nézve. A gőzfürdő vé-

telárának elszámolásáról szóló tanácsi jelentésnél dr. Rothschild Jakab a gőzfürdő kibővítését és modern restaurálását indítványozza. Hoffmann Henrik és Ujváry Géza fűztek néhány megjegyzést hozzá és az indítvány és a számadás is helyeslőleg tudomásul vételt.

Elengedett még a közgyűlés egy csomó tándíjat; elintézte a Bajosa—légrádi vicinális közlekedési ut kiépítésére vonatkozó tárgysorozati pontot, valamint tudomásul vette azon tanácsi jelentést, mely a katonatartási alapból 47 ezer illetve 15 ezer korona kölcsön felvételét indítványozta; Hitzelberger Lajos kórházi gondnok részére pedig az 1911-ik magtakartás terhére 1912. jan. 1-től 300 kor. drágasági pótlékok engedélyezett.

A közgyűlés összesen 40 percig tartott. Nem csuda! Olyan ragyogó napfényes tavaszi délutánon, amilyen a tegnapi volt, nem szívesen tárgyaltak a városatyák zárt falak között; törekedett mindegyik ki az Isten szabad ege alá a legelső, valóban tavaszi nap gyönyöreit élvezni.

A villamos bizottság gyűlése.

A városi villamos bizottság f. hó 26-án vette tárgyalás alá a Franz cégnek az áramváltóztatással járó szerződés tervezetbe foglalt ajánlatát. A közönség azt hitte, hogy a város és a cég között szinte alig van más nézetelés, mi-rt hogy a város szerződés-tervezetét követelt, a cég pedig beadványban terjesztette be ajánlatát, sőt némelyek azt is vitás pontnak látták, hogy kinek a köteleessége a szerződés-tervezet elkészítése; a városé vagy a cégé. Pedig most kitudódik, hogy ezek lényegtelen pontok voltak, mert hiszen a cég a felhívásra azonnal elkészítette a szerződés-tervezetet, mely 26-án került már bizottsági tárgyalás elé. A bizottság felszólította azokat a fővezérpontokat, feltételeket, melyeket a céggel való megállapodás alapjainak tekint és amelyek nélkül az egyezés létrejötte szinte kizárt dolog. A bizottság azt is konstataálta, hogy a szerződés-tervezet lényegesen eltér attól az ajánlattól melyet a cég előzetesen beadványában előterjesztett és pedig nem a város előnyére válnak ez eltérések. Sőt a szerződési tervezet kisérő beadványban a cég nem hajlandó elismerni a városnak ama figyelemztetését, hogy a korábbi érvényben levő szerződés kötelezettségeit ezek a tárgyalások nem érintik. Ily körülmények között a bizottság a szerződési pontok érdemleges tárgyalásába nem ment bele, hanem közölni fogja a céggel azokat a feltételeket, melyek mellett az áramváltóztatás és a vidékre való áramelvezetés megengedését a képviselőtestületnek elfogadásra ajánlani hajlandó. Mielőtt a bizottság a feltételeket a céggel közölné a szakkérdések megszövegezése végett Hellós József műszaki főtanácsoshoz fordul a város. Ennek eszközlése céljából Király Sándor v. mérnök a napokban Budapestre utazik.

HIREK.

Wlassics Gyula plaquette a főgimnáziumban.

Wlassics Gyula, a közigazgatási bíróság elnöke, kit a helybeli kath. főgimnázium is üdvözölt születésének 60-ik évfordulója alkalmából, a következő levelet küldötte Horváth György főgimn. igazgatóhoz:

„Főtisztelendő igazgató ur! Az elnökletem alatt álló magyar királyi közigazgatási bíróság ítélobírói hatvanadik évfordulóm alkalmából egy nagyobb plaquette-tel leptek meg és ennek kisebb kiadásából is több példányt bocsátottak rendelkezésemre. Főtisztelendőségem szives üdvözlésére válaszolva és azt megköszönve, jobb helyre alig küldhetek egy példányt, mint annak a főgimnáziumnak a muzeuma számára, hol a négy első osztályt végeztém.

Kanizsához kötnek legkedvesebb gyermekkori emlékeim, második szülőföldemnek tekintem, mert hisz ott kezdtem eszmélni, tanulni, gondolkozni, de fogadja főtisztelendőségem ezt a kis művészi alkotást hálám jeléül a kegyes-tanítványok iránt is, melynek közép-oktatásomat köszönhetem s amely renhez az egykori tanítvány igaz szeretetével ragaszkodom. Fogadja főtisztelendőségem nagyra-becsülésem kifejezését. Budapest, 1912. március. Wlassics.”

— Személyi hir. Arvay Lajos alispán ma Nagykanizsán tárgyalást folytatott a városházán a Nagykanizsa—Bajosa—Légrádi vicinális ut kiépítése tárgyában. A tárgyaláson az érdekelt községek előjárói, Nagykanizsa város képviselőtestületében pedig Vécsey Zsigmond polgármester, dr. Bentzik Ferenc v. ügyész és Király Sándor v. mérnök vettek részt. A tanácskozás az érdekeltég és a hozzájárulás megállapítása körül forgott.

— A postafőnök Kanizsán. Róth Miksa p. és t. felügyelő, a nagykanizsai 1. sz. posta és táviróhivatal főnöke a napokban Nagykanizsára érkezett. Hivatalát április első napjaiban veszi át Csontos László főtisztól, ki 1911. augusztus 1 óta vezeti a postahivatalt. Az új postafőnököt sokszoros baráti és rokoni szálak fűzik városunkhoz és mindenütt rokonszenves fogadtatásban van része.

— Pranger diszpolgársága. Rohonc nagyközség képviselőtestülete diszpolgárrá választotta Prauger Józsefet. A diszpolgári oklevelet, melyet Vass Béla főgimnáziumi tanár készítet a legközelebbi napokban köldöttég nyújtja át Prauger Józsefnek az osztrák-magyar bank vezértitkáranak.

— Előléptetés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Villányi Henrik drt, a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola tanárát a VII. fizetési osztály 3.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

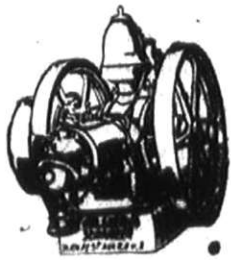
Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Nyers olaj-motor.

Világhírűek

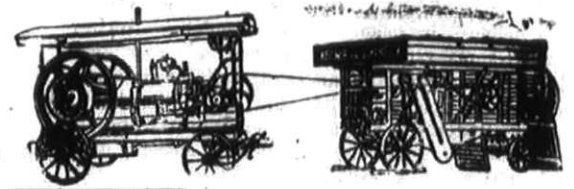
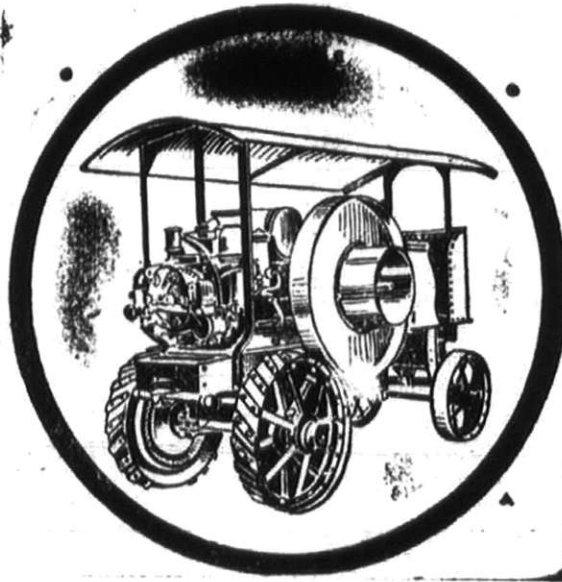
Gőz- és motor-cséplőkészletek

Kitűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

mert a
legjobbák
és
legegyszerűbbek

Magánjáró- motoraink

Elsőrendű gyártmány, izeme olcsó kezelés egyszerű.

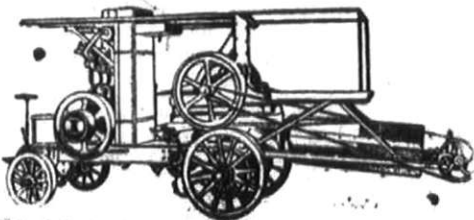
mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott
Malomjázat

igen célszerűek, mert a malomjáratral együtt van sikszita szerkesztve. Kevés helyet foglal el, alkalmas finom liszre- és darára.

Magánjáró kőtörő

Az országutakon magát vontatja és igen jól tör. Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg

gépkiállításunkat
KELLNER ÉS SCHANZER

Budapest, V., Klmán-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

Az 1868. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higiénikus szapanai

Óvakodjunk utánszaktól és más készítmények becsapásától.

E megjelölések:

- Berger kátrányszapana,
- Berger glicerin-kátrányszapana és
- Berger kén-kátrányszapanai,
- Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

égünk részére mint szobeli védjegyek és azonkívül a pótlásokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárúsító, ki ezen kizárólag valódi és szobeli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a valódiság jeléül az itt lenyomatott védjegyet és cég- aláírást viselik.

G. Hell & Comp.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre-ügyelni és kifejezetten Berger-féleszappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp., Troppau.

Kapható: Magyar-osztrák monarchia és a külföldi gyógyszerárakban és szakbavágó üzletekben.

Tisztelt háziasszonyaink

Szives figyelmébe ajánljuk az

„UJ PATRIA“ pótkávét

a „BIVALY“ gyári jeggyel

A kávéfőzetet

zamatossabbá és izletesebbé teszi. annak szép barna színt kölcsönöz.

Egy főzőpróba

meggyőz annak kiváló minőségéről.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánszaktól **tévutra** vezetni.

